КЛАСНІ ІГРИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

К.....! Л.....! С.....!

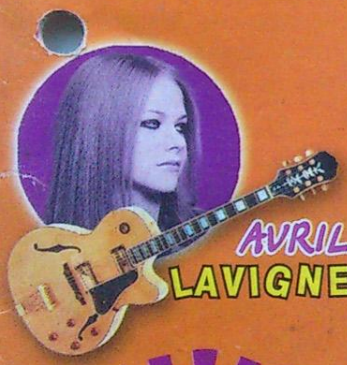

Пташиний калейдоскоп

НІБОРГИ ідуть до нас

ХЕЛЛІ БЕРРІ

ГЕЙ ТАМ, НА ОРБІТІ!

ВИГРАЙ ПРИЗ

4

Мозгольоль

«Hie, children! Who is on duty today?» (Що їм потрібно від бідних гімей?)

Інтерес до шкільної науки гине просто в корені! Від граматики, геології, історичних дат та математичних векторів просто хочеться спати. 72% школярів назвали найнуднішим заучування текстів напам'ять, 68% — вивчення явищ, далеких від їхнього життя, 58% — другорядні дисципліни. На уроках в основному читають журнали і наводять макіяж. Найбільше не люблять математику, менш косо дивляться на хімію, історію, фізкультуру, літературу. П'ять відсотків терпіти не можуть іноземних мов. Ще стільком начхати на те, хто відкрив Америку та здійснив першу навколосвітню подорож. Останню сходинку цього антирейтингу посіли біологія, співи, малювання та креслення — відразою до них прониклося тільки два проценти учнів.

Смішно вчити — легко жити...

У кількох німецьких школах почали по-новому проводити уроки. Вчителі, які закінчили спеціальні курси сміхо-йоги, на початку або всередині уроку проводять із своїми учнями так звані сміхопаузи. Такі розминки-смішинки, кажуть педагоги, допомагають підбадьорити школярів, а відтак й інтерес до пояснюваного матеріалу починає зростати. А за видатні заслуги вчителі вклеюють учням у зошити «смайлики». В основі вчення сміхо-йоги лежить уявлення про те, що для мозку абсолютно все однаково — щиро людина радіє чи намагається радість імітувати. І в першому випадку, і в другому в організмі виробляються так звані гормони щастя, мозок швидше отримує інформацію від нервових клітин і таким чином стимулює процес навчання. Чим не яскрава картинка на тему «Хімія та ми»?

Під Бетховена мені навіть двійки не страшні!

У норфолкській школі на уроках тепер постійно звучить музика. Почалося все тоді, коли вчителі помітили, що на таких «музичних» заняттях школяр краще зосереджується і засвоює програму. Вихованці школи в Північному Уолшхемі проводять уроки під запальну мелодію «I feel good» Джеймса Брауна або всім відому «We are the champions» групи «Queen». На перервах у коридорах лунає увертюра до опери «Вільгельм Телль» Россіні, а математика вивчається під Моцарта. У «репертуарі» — музика найрізніших жанрів, від класики до хітів. І вже, на думку вчителів, можна стверджувати, що експеримент удався. Не кажучи про те, що дітям подобається.

Ти з якого класу? Хочеш квасу?

Англійські психологи цілком серйозно твердять, що знайомство з дівчиною найкраще починати з нескладного запитання типу: «Чи можу я для тебе купити «Кока-колу»?» А щоб ніхто не звинувачував їх у голослівності, посилаються на дані знову ж таки соціологічного опитування, проведеного серед молодих людей. Тема опитування — «Найкращий спосіб познайомитися». Крім пропозиції купити щось попити, популярністю користувалися фрази: «Ти мене не знаєш, але минулої ночі ти мені снилася». Або: «Скажи, коли падаєш з неба, це боляче?» (в англійців-парубійків у такий спосіб прийнято натякати на те, що дівчина, яка стоїть просто зараз перед ним з морозивом чи букетиком, — справжній ангел). Або такий ще варіант: «Ти віриш у кохання з першого погляду чи пройтись перед тобою ще разочок?»

Ближче — і направо. О, це вже цікаво!

Відкрито спосіб досконалого поцілунку! Спостереження за парочками, які цілувалися в парках, на вулицях, у метро, в аеропортах, на вокзалах і на пляжах аж трьох країн світу (Німеччини, США та Туреччини), виявили одну цікаву закономірність: більшість людей цілуються, нахиляючи голову вправо. Навіть на знаменитій картині Родена «Поцілунок» закохані схиляються одне до одного саме так. А звідси вже рукою подати до рецепта хорошого поцілунку, сформулювати який можна приблизно так: «Нахиляй голову вправо і потихеньку наближайся, наближайся, наближайся до губ коханої людини...» Далі продовжувати?

Де стіна, там і луна: закричав — і ось вона

Ні для кого не секрет, що луна — це відбита повітряна хвиля. Здається, все просто, однак і тут є свої заковики. Наприклад, така: якщо скеля, яка відбиває звук, знаходиться від нас на відстані менше 30 м, тоді луна не виникає зовсім. А в Німеччині, на річці Рейн, є одна цікавенька місцинка, де луна повторює сказане тобою (чи кимось іншим) слово аж двадцять разів. У Франції, біля містечка Вердена, на відстані 60 м стоять дві вежі. Коли стати між ними і закричати, можна почути відлуння свого голосу дванадцять разів.

MON AMIE, доїли борщик? А тепер — COME ON на горщик!

Не почнеш вивчати іноземну мову з пелюшок — і все, пиши пропало! Бо, як твердять науковці всіх національностей, найкращий, просто-таки золотий час для швидкого і легкого засвоєння іноземної мови — пора від народження до 8-9 років. За словами італійських та німецьких дослідників, «в ранньому віці можна вивчити кілька мов, але необхідно уважно підійти до підбору методики навчання. Найкраще розпочати вивчення другої мови в ранньому віці. А третю мову добре було б викладати вже в третьому класі початкової школи. Аби тільки вчителька була симпатичною, мала хорошу вимову і користувалась правильною методикою навчання».

В Голландії в столиці слони — поважні птиці

В Амстердамському зоопарку вирішили полічити, скільки подарунків щодня отримує від відвідувачів слон. Виявилося, що слон за день отримує 1706 пакетиків арахісу, 198 сандвічів, 902 скибки хліба з маслом, 516 кислих льодяників, 814 м'ятних цукерок, 811 шматків пирога, 2 порції морозива, 17 яблук, 189 апельсинів, 2 гілки з листками, одну рукавичку і один пояс. Мабуть, щоб від моди не відставав.

По клавішах гуляє, на мишку поглядає...

Кріс Нісвандер, програміст з Арізони, розробив оригінальну програму під назвою «PawSense», яка блокує клавіатуру щоразу, коли по ній захочеться погуляти коту. Наскільки вона актуальна для користувачів ПК, покаже час, та якщо кіт — це тварина, яка гуляє там, де їй заманеться (це ми ще з часів Кіплінга знаємо), то чому ми повинні бути такі впевнені, що котячі маршрути ретельно обминуть клавіатури наших компіків? Тим паче, що й до мишки тут — лапою подати...

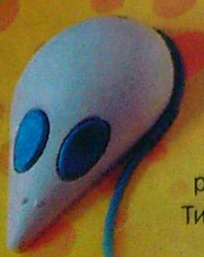

КЛАС! КЛАСНІ ІГРИ

№04'2003

ЗМІСТ

Книжка для Киці
Мода і врода: Коси, коси ви мої...
Таємниці Всесвіту
Who is хто? Halle Berry — темношкіра принцеса
Мама-вередуля на ім'я зозуля + Пташиний калейдоскоп
Фантастика! Роберт Хайнлайн. Зелені пагорби Землі
Страшилки від Класного
Разом з Класом в ногу з часом
Цікаво знати: Космічна погода + Гей там, на орбіті!..
Легенди спорту: Про хокеїста з футбольного міста
Легендарні квіти + Смачного!
Будьте здорові! М'якої посадки! (ролерські нотатки)
Цікавенькі були!
Класний спорт! Ключка та м'яч на зеленому фоні — люблять у Класі хокей на газоні
Білі плями планети: І шумить, і гуде — полтергейст у гості йде...
Автоклас! SAAB — далекий родич літака
Парад планет: Рекорди космічні — такі фантастичні
Лікбез для хлопців: «Даруй, пробач, прости... Хто винний — я чи ти?»
Класна музика! Авріль Лавінь: зробила суперстара з дівчинки гітара + «Hi-Fi»: їм дано багато!
Класний гіпертест + Klacword
Твоя сторінка
Ігротека
Логічні задачки
Головоломки
Кросворди від ДуКласа
Японські кросворди

«КЛАС!»
пізнавально-розважальний журнал №04'2003 (76)
Реєстраційне свідоцтво КВ №1929 від 10.04.96 р.

Засновник і видавець: ТзОВ «W», вул. Живова, 11
Адреса для листування: 46008, м.Тернопіль, а/с 523
тел./факс (0352) 22 90 05, 25 04 98
e-mail: admin@schoolboy.com.ua

Передплатний індекс: 40240
Тираж 25 000 примірників. Підписано до друку 20.03.2003
Друк: «Новий Друк», м.Київ, вул. Магнітогорська, 1
тел./факс (044) 552 80 50, 551 58 58

Розповсюдження «Школярик»
Тетяна Кошелінська, Василь Косович
тел. (0352) 23 50 35, 43 10 72. Ціна договірна

Кольороподіл «Колір ПРО»
м. Київ, тел. (044) 490 81 52

Редакційна колегія: ..... **Во Вік**
..... duklas@schoolboy.com.ua ..... **ДуКлас**
..... **Анатолій Саган**
..... **Ольга Косович**
Художники: ..... **Сергій Шемета**
..... **Андрій Урбан, Наталя Марцюк**
..... **Світлана Словотенко, Євген Лазо**
Набір та коректура ..... **Олександра Вовк**
Технічний супровід ..... **Андрій Зеленський**
Верстка ..... **Олена Березовська**
Шеф-редактор ..... **Володимир Головач**

Для «Класу» писали, малювали і фотографували:
Василь Тесля, Оксана Копак, Мар'яна Стеценко, Ірина Вівчар, Володимир Сушкевич

© **W ltd**, 2003
При частковому чи повному передруку текстів та відтворенні графічних матеріалів журналу «Клас!» посилання на журнал обов'язкове.

Принц із казки – те, що треба!

Тримайся, Кицю, не сумуй, але яка б гірка не була правда, приймати її треба з гордо піднятою головою. В житті, знаєш, по-всякому буває, а співчуття, як на мене, не стільки підтримує, скільки принижує... Скажи, що робити, якщо з'ясувалося, що Він — це не зовсім він. У тому розумінні, що, всупереч твоїм сподіванням, із серйозними стосунками не клеїться, і хоч ти плач! Ви не перший день знайомі, не один пуд морозива спільними зусиллями подужали, не один кілометр кіноплівки переглянули, та от... Невже просто гарний друг? І ось ти, зібравши в тендітний кулачок усю свою дівочу волю, кажеш собі: «Звичайно, Він дуже класний, але в мене з ним нічого не вийде». Апріорно вважається, що при цих словах ніхто ніяких ридань не стримує, бо приводу для них нібито й немає.

Романтик

Тобі наснився сон, що ти розійшлася з хлопцем (тьху-тьху-тьху). І ти біжиш (уві сні) вулицею, витираючи мереживним рукавом заплакані очі. Біжиш і... Ніби з-під землі на твоєму шляху виринає він — високий, сіроокий, гарний, хоч з лиця воду пий. А за кілька хвилин за сонним часоміром ви вже сидите в кафе під каштанами, ти розповідаєш йому про свою драму-трагедію, а він киває головою і, що найприємніше, не розпитує ні про що, і не дістає порадами. А запрошує на завтра на третю частину «Гаррі Поттера» (пам'ятаймо — це сон). І ти кажеш собі: «Та він — просто чудо!» Маленький психологічний відступ: це — романтик, недипломований фахівець із склеювання розбитих сердець. Тільки всього! Тої миті, коли перед очима маячить подарований «отим, що колись» жовтий слон із плюшевим хоботом, подаровані колись ним же троянди, а товстий наліт відчаю стискає зранене серденько, такий романтик — просто знахідка. Ти вільна, і легке спілкування, яке ні до чого не зобов'язує, лиш на користь. Але тільки тоді, коли не будуватимеш нових ілюзій. Це непросто — після серйозного роману переключитись на баляндраси з легким відтінком флірту, та іншого виходу просто немає. Завдання-максимум цього красунчика — допомогти тобі забути отого «єдиного і неповторного», з яким ще так не в'яжеться оте безглузде «екс»...

Краще палічка, ніж нуль...

І в тебе, Кицю, і в нас усіх бувають моменти штилю в бурхливому океані почуттів. І в такі моменти ти помічаєш, що рудань із сусіднього під'їзду, якого ти колись так безжалісно піднімала на кпини, досить-таки нічого — веселий, розумний і навіть симпатичний. Гм, а чому б і ні? Адже бажання мати багато друзів і оточити себе компанією цікавих людей — це не злочин. Тільки з далекосяжними планами не поспішаймо. Адже ти, Кицюню моя розбірлива, підсвідомо вже вирішила, що він просто «кращий, ніж нічого». І це, скажу щиро, зовсім не фальш і не лицемірство, якщо ти свій вільний час проведеш з ним і отримаєш від цього спілкування масу позитивних емоцій. Хто знає, може, через кілька років, коли ти станеш відомою моделлю, співачкою чи стоматологом світовим ім'ям, він з гордістю згадуватиме кожне сказане тобою слово. А може, виявиться коханням твого життя, але як ти про це дізнаєшся, не давши йому шансу?

Просто друг

Інколи трапляється так, що стосунки між тобою і твоїм найкращим другом стають чимось таким, що при всьому бажанні не назвеш просто дружбою. Ви стаєте ближчими, причому зовсім не тому, що свідомо цього прагнете, а просто тому, що так складаються обставини. Але ви чомусь уперто відмовляєтесь це розуміти, бо вирішили собі колись, що завжди будете просто добрими друзями. А той випадковий поцілунок (мабуть, вітав тебе з черговим днем народження), і обійми (здається,

Тільки казка не про тебе

ви танцювали на шкільній дискотеці щось дуже повільне), і проводи додому (бо вже було надто пізно, щоб самій іти по вулиці) — все це не береться до уваги. Адже він — просто друг!

А тепер, Кицю моя дружелюбна, чи не поглянути тобі на нього трохи іншими очима, так би мовити, під іншим кутом зору. Відкрий свої очі ширше, поглянь, який він симпатичний. Його посмішка, очі... та й обходиться він з тобою просто по-джентльменському. Подати руку при виході з автобуса — будь ласка! Зняти з вішалки пальто, коли йдете з дня народження — теж не треба нагадувати. Списати задачку на контрольній з фізики — сам підсуне тобі зошит, не стане чекати, поки ти, червоніючи від сорому, почнеш делікатно цікавитись, яким шляхом він обчислив вагу падаючого тіла у ньютонах.

«Але що з того? — спитаєш ти, після таких приглядань можна самій закохатися в нього по вуха, а у відповідь що?» Маєш рацію. Він буде розповідати тобі подружньому про свою нову симпатію і про свої далекосяжні плани. Тож перш ніж міняти погляди на цього хлопця, не завадило б поцікавитись, які почуття до тебе носить він у серці.

Ромео на вихідний

А цей тип наснився тобі, мабуть, після суботньої дискотеки чи недільної прогулянки в парку. Виглядає, як Антоніо Бандерас, танцює, мов Андрій Миронов, розказує анекдоти, як Юрій Нікулін... Саме те, що треба для зцілення раненої душі. І наснилося тобі, що він провів тебе додому, подарував ніжний погляд, щиру усмішку та половину всіх зірок на небі. Ромео!

Та потім він зникає, і ти цілий тиждень шукаєш з ним зустрічі. Рівно за тиждень Ромео знову з'являється на суботній дискотеці чи в парку. І за якийсь час він стає невід'ємною частинкою твоїх вихідних, та як тільки минає уїкенд, знову зникає. Бідолашна моя Кицю, мені тебе і справді шкода, якщо ти встигла закохатися у цього хлопця. Та повір мені, не варто! Твій Ромео — лише на вихідні, і він проти цього нічого не має. Коли ти це усвідомиш, кожна зустріч приноситиме тобі море приємних емоцій, а розлуки не ставатимуть причиною твоїх переживань. До того ж у тебе лишатиметься досить часу на навчання.

Хоча, знаєш, Кицю, у всьому бувають винятки. Спробуй якось запросити свого «вихідного» хлопця в гості чи в школу на вечірку, або навіть у кіно в будній день. Може, щось з цього і вийде... Коли ні, то ні, він так і залишиться «вихідним», поки тобі самій це не набридне.

Вигаданий герой

Ти стратила на нього цілий рік! Допомагала йому з англійською, ходила з ним по магазинах, шукаючи подарунок для його матусі, завжди привітно усміхалася і відкрито виявляла свій інтерес до його персони. І що з того? Він тепер постійно навідується до тебе зі своїми уроками (не тільки з англійською), тягає тебе по магазинах (і не тільки за подарунками), і якщо це твій однокласник, сидите з ним за однією партою, хоча строга класна керівничка вже не раз і не два пробувала вас розсадити.

Тобі здається, що це демонстрація неоднозначних знаків уваги, а мені — що цей хлопець — твій вигаданий герой. І несуттєво, як часто подруги питають: «Що в тебе з ним?» Йому, мабуть, подобаються такі стосунки, а ти спробуй діяти рішучіше: наприклад, запроси його на дачу у жнива і подивись, як спритно він збирає яблука та обриває смородину. Або вирушіть разом у затяжну мандрівку, щоб пізнати його в нестандартних ситуаціях. Спонукай його до відвертих розмов, може, щось і витягнеш. Якщо вдасться, то тобі таки добряче пощастило. А мені тільки лишається привітати тебе з тим, що все це не у сні, а наяву.

Коси, коси ви мої...

«Ой, лишенько! — закричала пані Груня, вийшовши у вітальню. — Згинь, маро, згинь!» Почулися пихтіння, звуки якоїсь вовтузні, потім задзвеніло розбите скло. «Тьху ти! — сердито озвалася жінка. — Та то ж дзеркало!» Так починався Пундиків твір-опис з елементами белетристики, який нам задали минулого тижня. Гурман гурманом, скажу я тобі, а як тонко спостережено. Мабуть, не раз і не два доводилося нам лякатися власних відображень у дзеркалі, а ще якщо це було з самого ранку, коли на голові таке творилося!.. Ніби терористи фабрику макаронну підірвали. Не здивуюсь, якщо дізнаюсь, що вислови «Чудо горохове», «Пилип з конопель», «Кузьма з маку» люди вигадали, стоячи вранці перед дзеркалом і з позіханням вивчаючи побачене в ньому. Перша думка від побаченого — побігти у ванну, добряче намочити своє волосся і гарно-гарно його розчесати. Цей метод може допомогти, але не всім. Декому, хоч-не-хоч, варто подумати про якісь більш серйозні маніпуляції зі своїм волоссям. Скажімо, про висушування і вкладання його феном. Або вдатись до ще якихось більш радикальних засобів... Стоп, стоп, стоп, не хапайся відразу за ножиці, я не про них. Не знаю, про що подумалось тобі, та я мала на увазі різні лаки, пінки, гелі, муси та воски. Всього зараз стільки понавидумували, що на один тільки перелік цього краму добра половина дня піде. Ех, є з чого вибирати: і назви, і фірми, і ціни. Все залежить від твоїх бажань і можливостей. Втім, не тільки від них, а ще від типу твого волосся і його довжини.

Правило номер один: яким би не було твоє волосся, перед тим як робити зачіску, його слід помити. Пояснюю, чому. Всі ці засоби, радикальні і не дуже, до яких ти збираєшся вдаватися, надаючи собі товарного вигляду, як не крути, тільки прискорюють забруднення волосся.

Тож неважко уявити, як виглядатимуть твої «вавілони» на голові, яка кілька днів не бачила води. Зізнаюсь тобі щиро: стильна, але «сальна» зачіска ще ні в кого симпатії не викликала. Пам'ятай приказки: «Чого забагато, те не здорово!» — тому не перемудруй з пінкою, лаком чи гелем, які накладатимеш на свою голову. Якщо їх буде більше, ніж треба, то волосся висітиме або стирчатиме злиплими бурульками; ні про яку красу чи стильний вигляд не може бути й мови.

Купуючи засоби для догляду за волоссям, надавай перевагу відомим фірмам-виробникам. Не треба це розуміти так, що я закликаю витрачати шалені гроші, ні. Просто, купуючи щось надзвичайно дешеве й не знати ким і де вироблене, ти можеш не тільки грошики за вітром пустити, а й здоров'ячко. А такої жертви ніяка краса не вартує. Вибирай косметику із захисними властивостями, з вітамінами, протеїнами шовку, низьким вмістом алкоголю, а ще краще і зовсім без нього — спирт сушить волосся і шкіру голови. А якщо раптом у тебе з'явилася лупа, то краще взагалі уникати гелів та мусів для вкладання зачісок.

Його величність пан Шампунь

Отже, яким би не було волосся: довгим, коротким, прямим, хвилястим чи схожим на кожушок молоденької вівці, воно повинно бути чистим, А тому перше місце у твоєму арсеналі по догляду за волоссям повинен «посідати» шампунь. Перед тим як купити цей засіб, уважно приглянься до свого волосся і визнач, якого воно типу. Розрізняють чотири основних типи волосся:

- нормальне;
- масне;
- сухе;
- змішаного типу.

Міцне, еластичне, з натуральним полиском волосся всі косметологи світу дружно відносять до нормального типу. Тоненьке, тьмяне, ламке та посічене інакше як сухим волоссям ніхто тобі не назве. А от волосся масного типу виглядає завжди несвіжим, злипається і негарно пахне. Але трапляється й так, що волосся швидко масніє при корені та ламається і січеться на кінчиках. От воно в нас і називається волоссям змішаного типу.

Із класифікацією волосяного покриву ми розібралися, тож тепер сміливо можеш вирушати на пошуки потрібного тобі шампуню. Ми вже точно знаємо, що нам потрібно, адже основним завданням цього миючого засобу є, звичайно ж, очищення волосся від бруду. Якого волосся — відомо, тепер лишається шампунь, з яким би воно могло мирно співіснувати.

Крім того, в шампунях містяться кондиціонери, консерванти і різні біологічно активні добавки, які роблять волосся блискучим та шовковистим, збільшують його об'єм і утримують форму. Якщо серед складників обраного шампуню ти знайдеш силіконові олії типу циклометикон або диметикон, це значить, що після миття цим засобом твоє волосся буде лискучим і шовковистим, ну майже як у рекламі. Відповідні олії забезпечують нормальний доступ повітря до шкіри на голові, тому воно не масніє і лупа не утворюється.

Турботливі до покупця виробники частенько вводять до складу своїх шампунів деякі вітаміни, рослинні екстракти, настоянки і витяжки з різних цілющих трав. Про те, є вони в шампуні чи ні, а якщо є, то в якій кількості, ти завжди можеш прочитати на етикетці. Якщо ж тебе цікавить, яка з них користь, відповідаю: екстракти ромашки, календули, кропиви, лопуха та липи, по-перше, зміцнюють саме волосся, а по-друге, сприяють відновленню волосяних цибулинок. Недарма ж наші бабці-дідусі мили голову у відварах лопуха, кропиви та багато в чому ще.

Консерванти, які входять до складу шампунів, покликані оберігати ці екстракти від швидкого псування, тому термін зберігання, вказаний на пляшці обраного тобою засобу, гарантує збереження всіх його властивостей. І ще: не все те золото, що блищить. Необов'язково ціна шампуню перебуває у прямій залежності з його ефективністю. Перевірено мною.

Здорове, блискуче та... бажане

Таке волосся — мрія кожного з нас. Цікаво, що для догляду за ним не потрібно якихось надлюдських, титанічних зусиль. Та й для моделювання зачісок можна використовувати абсолютно всі засоби, не завдаючи йому ніякої шкоди. Звісно, якщо не переходити певну розумну межу.

Яке б не було здорове волосся, щомісяця перефарбовуючи його з оранжевого на зелений, із зеленого на фіолетовий, а з фіолетового знову на оранжевий, виливаючи на нього літри гелів, лаків, мусів, ти збільшуєш свої шанси на те, що в майбутньому ще, чого доброго, і на перуки перейти доведеться. Тож міру тут краще знати.

Сухе, тонке й жахливе

Таке волосся потребує надзвичайної уваги, а засоби для фіксації зачісок можуть ще більше висушити і травмувати його. Також не зайво знати, що чим тонше волосся, тим помітніший на ньому лак, а це не зовсім привабливо. Надавай перевагу тим засобам, які містять зволожуючі компоненти та УФ-фільтри для захисту від сонячного проміння.

Рідкому волоссю, як правило, бракує об'єму. Із цим завданням упораються мус і пінка. Якщо на вогке волосся, злегка підсушене рушником, нанести піну по всій довжині, то можна змоделювати будь-яку зачіску. Можна збільшити об'єм і лаком, але давати його слід небагато і на вологе волосся. Після цього злегка підсушити феном і вкласти потрібну форму. Лак бажано брати натуральний, він м'яко покриє волосся і не буде помітний.

Якщо в тебе сухе і тоненьке волосся короткої довжини, з нього можна робити все, що завгодно. Воно дуже податливе, його легко фіксувати й утримувати. Для цього достатньо витиснути трошки гелю на кінчики пальців і масажуючими рухами змоделювати бажану форму. Дати гелю підсохнути і поправити зачіску гребінцем чи щіткою.

Масняще, просто слів нема...

Після зимових тріскучих морозів і носіння хутряних шапок у більшості з нас волосся стає масним, виглядає злиплим і обвислим. Звичайно, треба щось робити, бо надворі весна, хочеться гарно виглядати.

З волоссям масного типу свої проблеми: щоб укласти його і досягти при цьому бажаного результату, потрібні спеціальні засоби із сильною фіксуючою дією. Свій вибір у такому разі краще спинити на флакончику з написом «Екстрасильна фіксація». Також можна вдатися до воску, до крем-гелю чи крем-блиску. На такому волоссі, запевняють модниці, буде чудово виглядати і святковий лак із блискітками, і навіть перламутрова помада. Але не забувай, що використовувати все це краще лише в особливих випадках. Тому що зловживання яскравою мішурою ще ніколи до добра не доводило.

Усі ці хитрощі допоможуть тобі виглядати стильно, та не забувай після всього добре помити голову шампунем. Пам'ятай, перша ознака гарного волосся — це його чистота!

Звідки взявся Місяць?

Дивлюсь я на небо і думку гадаю: а чого це, власне, ми місяці (ті, яких у році дванадцять) називаємо місяцями? А не сонечками, венерами, меркуріями чи як там ще? Подумав-подумав і вирішив звернутися до одного філолога, доктора філологічних наук — хай проллє світло на цю проблему.

Він мені й пояснив, що до чого. Виявляється, латинське слово «мензис» (місяць) близьке до слова «мензура» (міра). Мабуть, звернули давні увагу на періодичні фази місяця і постановили: бути мірі часу прив'язаній до цього нічного світила! Зручно! Зручно настільки, що ніхто сьогодні й не дивується, чому це і в небі місяць, і в календарі. До речі, як називають місяць (той, що в календарі) білоруси, знаєш? Луна!

Не знаю, чи викликало ще якесь небесне тіло стільки інтересу в людини? Вийшовши у космос, людина послала на Місяць автоматичні апарати і сама побувала на ньому, відправивши на Землю близько півтонни селенового грунту. Для чого? Та вже ж не для того, щоб томати на ньому розводити. Сторінок, присвячених дослідженню Місяця, вистачило б, щоб викласти ними 384 000 кілометрів, що відділяють нас від цього природного супутника. Багато таємниць відкрила нам Селена (так ще називають Місяць). І все ж сріблястий серп Місяця продовжує висіти у небі великим знаком запитання. І найбільше з них — походження Місяця.

У минулому існували три гіпотези, з допомогою яких вчені намагалися пояснити процес утворення Місяця.

Гіпотеза перша. Наш природний супутник вийшов з материнського лона Землі. Автором цієї моделі був англійський астроном Джордж Дарвін, син відомого біолога. Він виходив з того, що Земля, обертаючись навколо своєї осі, на ранньому етапі еволюції виштовхнула в космос частину своєї матерії, яка й стала її природним супутником, тобто Місяць народила Земля.

Тридцять років жила ця гіпотеза. На початку 20 століття її списали в архів. Співвітчизник Дарвіна Мултон довів, що наша планета ніколи не могла так швидко обертатись, щоб під дією відцентрової сили від неї відлетів такий гігантський «шмат», як Місяць, діаметр якого сягає 3,5 тис. кілометрів. А якби вона й справді так крутилася, то вся розпалася б на шматки. Отже, гіпотеза «гравітаційної пращі» зазнала фіаско.

Гіпотеза друга каже, що Місяць сформувався з кільця речовини, що обертатися навколо Землі. Де могло взятися це кільце? З уламків решток будівельної речовини, з якої утворювалися Меркурій, Венера, Марс і сама Земля. Ця гіпотеза добре пояснює виникнення тіла з таким хімічним складом, як Місяця. Але фізичний механізм утворення такого кільця, на думку сучасних вчених, нереальний. Будівельні «блоки», з яких утворювалися великі планети, потрапляючи у зону притягання Землі, взаємознищувалися б, тобто не залишалися б на орбіті, а падали на Землю. І ця модель не прижилася.

Гіпотеза третя. Захоплення. Якщо Місяць утворився де-небудь в іншому місці Сонячної системи, він міг бути захоплений Землею і в процесі тривалої еволюції переведений на нинішню орбіту. Проте й ця модель сумнівна — по-перше, щільність місячних порід має бути такою, як в планет земної групи, а вона вдвічі менша, а по-друге, за всіма даними у Землі просто не вистачило б сил захопити таке масивне тіло, а на з ним неминуче б зіштовхнулася.

І ось нещодавно народилася нова гіпотеза — гіпотеза гігантського удару. Згідно з нею, Місяць утворився в результаті зіткнення з Землею тіла розміром з Марс. Частина викинутої речовини вилетіла в космос, а частина залишилася на навколоземній орбіті і опісля утворила те, що ми сьогодні називаємо Місяцем.

Що тут сказати? Марс не в сто і тим паче не в двісті, а всього-на-всього в два рази менший від Землі! Неважко уявити, що якби таке тіло вдарило нашу планету, воно не тільки б відірвало від неї шмат кулі, а й рознесло б її вдрузки. І шукай тоді вітра в полі, і не існувало б тоді на світі ніяких запитань...

А так і сьогодні висне на небі великим знаком запитання сріблястий серп Місяця: що і звідки я?

Таємниці околиць Сонячної системи

За грецькою міфологією, у підземному світі течуть річки Стікс і Ахеронт. Через них син Ереба і Ночі Харон перевозив померлих до царства Аїда (Плутона). Згодом ім'я перевізника Харона стало художнім символом смерті. У другій половині 20 століття ім'я Аїдового перевізника з'явилося на небі. Сталося це так.

У 1978 році весь науковий світ облетіла звістка про те, що Плутон має супутника. Бачити його в телескопи ще не бачили, проте в існуванні цього небесного тіла вчений люд уже не сумнівався. Нічого дивного, що гіпотетичному супутнику відразу ж дали ім'я міфічного перевізника мертвих Харона. Було б дивно, якби його назвали інакше. Почалися його активні пошуки. Ажіотаж охопив Японію, США, Індію, Австралію. Прицільні спостереження тривали рік, другий, третій... Нарешті з американського континенту надійшло повідомлення, що реальний Харон є!

«Еврика!» — закричали астрономи, сфотографувавши якось через 36-дюймовий телескоп повне затемнення Плутона. На тлі планети чітко вирізнялося інше небесне тільце. Це й був Харон. Астрономи сподіваються, що дані про рух та розміри Харона допоможуть скласти чіткіші уявлення і про сам Плутон, якого на пару з супутником називають подвійною планетою.

А що ж далі? Космічна порожнеча чи ще невідкриті планети? Більшість учених схиляються до версії, що наш сонячний дім має більше «поверхів». Річ у тім, що й Плутон зі своєю легкою масою не може так збурювати рух Урана та Нептуна. Виходить, повинна існувати ще одна — заплутонова планета. Її так і назвали — Трансплутон. Коли цю гіпотезу «програли» на комп'ютері, він засвідчив, що десята планета знаходиться на відстані близько 9 мільярдів кілометрів від Сонця і обертається навколо нашого світила за 600 земних років. Є думка, що й Трансплутон — не остання планета, що на далеких околицях Сонячної системи обертається ще кілька небесних тіл. Відповідь дасть час. Телескопи Землі постійно «вдивляються» в безмежний зоряний світ...

З'явилася в небі раптово...

Стародавні звіздарі назвали другу планету Сонячної системи ім'ям богині краси і вроди — Венери. І недарма. На темному небосхилі вона сяє, як найкоштовніший самоцвіт у короні королеви Всесвіту. Та ось оказія! Виявляється, цей «самоцвіт» став видимим значно пізніше від інших світильників неба. У вавілонських, індійських, китайських рукописах 4000-літньої давності про Венеру немає згадок. Звіздарі тих часів її не знали. Сяяли на небі Меркурій, Марс, Юпітер, Сатурн... А тієї, що мала бути поблизу, ніхто не бачив. Міфологічна Венера вже жила, а її планетна посестра ще ховалася у мороці космічної безодні.

З'явилася «найпрекрасніша» на вечірньому небі за кілька століть до нашої ери. З'явилася раптово — у вигляді хвостатої комети.

Мешканці стародавньої Мексики назвали її «зорею, що димить». У китайських літописах вказується, що нова планета затьмарювала своїм блиском Сонце, що було цілком до лиця богині неперевершеної вроди. Інші народи вважали новоз'явлене космічне тіло «зорею зла». Римляни називали її Люцифером, фінікійці — Вельзевулом, іудеї — Азазилом.

Ассирійські таблиці 8 століття до нашої ери зображали траєкторію руху Венери дуже витягнутою, такою, що заходила аж за орбіту Марса. Це дало підстави говорити, що Венера відбрунькувалася від Юпітера. Міфологічна Венера справді була дочкою міфологічного Юпітера, а чи планета Венера породжена планетою-гігантом Юпітером — питання суперечливе. Більшість астрономів вважає, що друга планета Сонячної системи утворилася одночасно з іншими планетами, але її світність з часом мінялася. Чому мінялася? Це питання і досі лишається відкритим. І хто знає, чи не потьмяніє завтра «найосяйніша» або навпаки — спалахне сильніше?

До зустрічі на зоряних перехрестях!

Halle Berry — темношкіра принцеса

Спробуй відгадати, яка моя найулюбленіша казка? Ну звичайно ж, «Попелюшка»! Бо ж якому, скажи, дівчиську не подобалися всі ті чудесні перетворення, що їх довелося пережити нещасній дівчинці з волі Шарля Перро. І я, Киця, тут аж ніяк не виняток, я теж люблю політати поза хмарами, поринувши у чарівний світ казкових розповідей.

Та є тут ще один момент. Коли постійно почуваєшся так, ніби ти у чарівній казці, вона неодмінно збудеться. Просто почуватися треба не якимось нерухомим гарбузом чи пташкою у клітці, а головним героєм. І трішечки — казкарем-чарівником.

Все сталось мов у казці — одного дня Хеллі Беррі прокинулася знаменитою. Її засмагле обличчя засяяло на обкладинках журналів та бігбордах. Та чи завжди так було? Ні! Шлях ягідки Беррі до слави був і довгим, і не завжди легким.

Трафаретна біографія

Всемогутній долі було завгодно, щоб народилася Хеллі 14 серпня 1968 року у місті Клівленді (штат Огайо). Вона була другою дитиною в сім'ї білої Джудіт та афроамериканця, як кажуть у Штатах, Джерома Беррі. Від народження молодшенької пройшло не так уже й багато часу, коли батькові здалося, що десь в іншому місці йому буде краще, і він, покинувши сім'ю, зірвався в далекі мандри. Те, що залишилось від сім'ї, відразу ж переселилося з негритянського кварталу в передмістя Бедфорд, де жили переважно білі. Мовляв, татко-негр з нами більше не живе, а без нього в чорному кварталі щось не дуже затишно.

Далі в житті Хеллі була школа, де однокласники дражнили її темношкірою і навіть смикали за кучеряві хвостики. Та це тільки додавало їй впертості.

На початку 80-х вона вже диктувала моду на молодіжних вечірках, а невдовзі після того стала «Міс Огайо» та «Міс Америка».

Після закінчення школи Хеллі Беррі поступила в коледж, де належним чином вивчила радіожурналістику. Але після блискучого складання іспитів вона... навідріз відмовилася від професії. «Мені було гидко щодня читати монотонним голосом у мікрофон прогнози погоди», — чим не гідне пояснення!

Починаються пошуки кращої долі. Спочатку дівчина кидає якір у Чикаго, потім — у Нью-Йорку, де зайнялася фотомоделльним бізнесом. Стали назрівати вигідні контракти. А від реклами до екрана — нігтиком на мізинчику ворухнути!

Лялечка Хеллі на «фабриці мрій»

Кінодебют Хеллі (то були ще тільки епізодичні ролі) мав місце в 1989 році в телесеріалі «Живі ляльки». Потім були три повнометражні фільми, причому в одному з них вона грала роль стриптизерки. Був це «Останній бойскаут», де в головній ролі знімався сам Брюс Уїлліс. Мало це зоряне сусідство вплив на ставлення кіношної братії до Хеллі не мало, достеменно невідомо. Може, й мало. А може, просто сподобалась продюсерам її роль, і стали вони після цього на Беррі увагу звертати.

Збігло зовсім трохи часу — і от уже Хеллі грає одну з головних ролей у комедії «Бумеранг» з Едді Мерфі. Фільм зібрав не лише море оплесків, але й підніс Хеллі Беррі на гребінь слави. І слава постукала чемно у двері разом зі стрічкою «Втратити Ісайю» — про боротьбу матері-наркоманки (її й зіграла міс Беррі) за право виховувати сина Ісайю, якого рішенням суду передали прийомним батькам. Ось так, роль за роллю, стала Хеллі некоронованою «чорною королевою» Голлівуду. До 28 років їй остаточно вдалося потрощити всі расові бар'єри «фабрики мрій». Метою №2 став для неї «Оскар» (престижно ж як!), якого не здобувала ще жодна афроамериканка.

Один за одним виходять на екрани фільми за участю ягідки Хеллі. Один з них — «Дружина заможного пана» — драма

з кримінальним підтекстом, де Хеллі блискуче впоралася з роллю однієї з трьох дружин убитого бізнесмена. А сентиментальна мелодрама «Чому дурні закохуються» до болю нагадала їй власне життя.

Далі був ще серіал про Дороті Данджридж, знамениту негритянську зірку Голлівуду 1950-х років, та кумира Хеллі, і коли стали підбивати кіношні підсумки 1999 року, міс Беррі була удостоєна «Золотого Глобуса». Заслужила!

І от нарешті він — довгожданний «Бал монстрів»! Саме за нього дали Беррі «Оскара» в номінації «Головна жіноча роль». Вона аж оглухла від щастя, а коли вийшла на сцену — розревілась, мов дівчисько. Ось так Хеллі несподівано для себе засвітилася для світу.

Кольорове життя

Ролі ролями, оскари оскарами, та про особисте життя Хеллі також не забувала. Перший роман у неї закрутився з партнером по «Лихоманці джунглів» — Уеслі Снайпсом — на початку 1990-х. У 1993 році дійшло навіть до шлюбу, та невдовзі він з тріском розлетівся — просочилася інформація, що з орієнтацією у Снайпса не все гаразд.

Нову партію акторці склав бейсболіст Девід Джастіс, та почуттів вистачило на два роки — надто вже спортолюбивим був новий обранець: по «Кока-колу» в супермаркет не ходив, пошту вранці зі скриньки не забирав — усе тренування та тренування.

У серпні 1999 року Хеллі знайомиться з джазменом Ериком Беннетом. Спочатку товаришували, а як ближче одне до одного придивились... Одне слово, у грудні оголосили вони про заручини.

На хвіст щасливій парочці міцно сіли папараці, весь наступний рік не давали спокою, супроводжували Хеллі з Ериком і на пляж, і на зйомки, а весілля... проспали. Про шлюб довідались вони тільки у лютому 2001 року. Фактично, весілля вже відгуляли на два тижні раніше на Таїті.

«Теперішнє сімейне життя мені до смаку, — тішиться Хеллі, — Ерик чудовий чоловік і прекрасний супутник. Він став моєю другою половинкою, про яку я так довго мріяла, яку так наполегливо шукала. Я вдячна Ерику за те, що у скрутні хвилини він уміє взяти себе в руки і знає, як вирішити проблеми. І коло нього я почуваюся жаданною і впевненою в собі». Ну що тут ще можна додати!? Хіба що щастя побажати.

Друзки летять

Та не все так барвисто та іскристо в житті зірок, як це видається в кіношних ролях. Якось (а був це лютий 2000 року) Хеллі потрапила в автокатастрофу. Сіла за кермо, хильнувши трохи на доріжку, думала, що пронесе, аж ні. На щастя, все обійшлося без жертв, але розкішний «Кадиллак» Беррі довелося здати на брухт. Її ж саму зі струсом мозку і крововиливами довезли у хірургічне відділення медичного центру Лос-Анджелеса.

Ще не встигли накласти Хеллі 20 швів, як водій машини, в яку вона втаранилася, подав на неї в суд. За водіння трансзасобу «під мухою» Хеллі дали три роки тюрми (умовно), дарма що зірка!

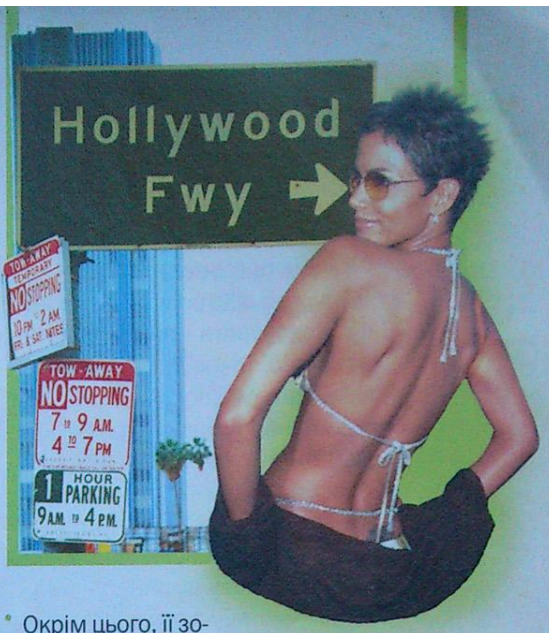

Окрім цього, її зобов'язали виплатити потерпілому компенсацію в сумі 13,5 тисяч доларів, а за «злісне і цілеспрямоване перевищення швидкості» — відпрацювати 200 годин на суспільно-корисних роботах. Закон для всіх один!

На лікарняному ліжку Хеллі зберігала стійкість духу і читала нові сценарії. Зрештою, самовладання властиве їй з дитячих літ. Вона й до грошей ставиться стримано. «Не все у світі вимірюється грошима, хоч без них ніхто нас не навчив жити». Одягається Беррі просто, хоч і вишукано. Нічого зайвого, плюс мінімум косметики та біжутерії.

Беррі не назвеш ранньою пташкою — вона прокидається під обід. А потім, пообідавши в ресторанчику «Мерло», чимчикує на зустріч із менеджерами та продюсерами.

З такими темпами роботи і валізним життям Хеллі ще не думає про дітей. У тридцять їй страшенно хотілось мати доньку, і... вона її вже має. Не власну, а прийомну — Інді Беннет, від першого шлюбу свого третього чоловіка (його перша дружина загинула в автокатастрофі у 1993 році). Турботи про прийомну доньку так захопили Хеллі, що вона і справді відчула себе на якийсь час матір'ю.

Та так, що наступного дня після весілля 7-річна Інді звернулася до Хеллі Беррі словами: «Вітаю тебе, матусю!» Не знає й сама Хеллі, чи матиме власних дітей, але з малою Інді та своїм теперішнім чоловіком їй добре. А чи треба актрисі більшого щастя!?

Сплта-вередуля на ім'я Зозуля

«Ку-ку, ку-ку, ку-ку...» — чуєш у лісі весняному. Цього звуку в нас хіба що немовлята не знають, та й то не всі. Це зозуля нам літа кує. Їй можна — ні сім'ї, ні пташенят вічно голодних, тільки й лишається, що на гілці сидіти і кувати.

Зіпсувала зозуля собі репутацію через невміння виховувати і вигодовувати своє потомство. Точніше, через небажання займатися своїми дітьми. Бо кажуть, що навчитися можна всьому, лиш би було бажання. А в цієї пташки, як правило, материнські інстинкти відсутні, набагато простіше підкинути свої яйця в чуже гніздо і... Знову вільна. До речі, жінок, які віддають своїх дітей на виховання іншим людям, так і називають зозулями. Ці пташки ані гніздечок не будують, ані пташенят не висиджують. Хоча є такі види, які хоч і займають чуже гніздо, відкладають і висиджують яйця самі, але це винятки. Переважна більшість зозуль підкладає своє потомство чужим батькам. Та не в кожне гніздо наважуються віддати вони свої яйця. Пташеня зозулі повинно бути схожим на рідних пташенят власників гнізда: і за розмірами, і за кольором пір'ячка. Знайшовши потрібне гніздо, зозуля витягає з нього одне яйце (іноді кілька), з'їдає або відносить його подалі, а тоді підкладає своє. За одне літо зозуля підкидає таким способом 12-20 яєць.

Куди дивляться батьки, спитаєш? Не можуть же настільки бути незрячими, щоб не відрізнити чуже яйце від своїх кровних. Чи вайлувате зозуленя від рідних чад пернатих. Звісно, можуть, але... Іспанські орнітологи спостерігали кілька років за сороками та їхніми гніздами, і з'ясувалася одна цікава деталь. Так, сороки прекрасно відрізняють сороченят від зозулиних діток. Однак і дуже добре розуміють те, що може статися і з їхніми гніздами, і з пташенятами, якщо відмовляться годувати чужих нахлібників. Викине сорочина сім'я чужинця — а на завтра від її гнізда самі лиш прутики по землі валятимуться та шкаралупки яєчні. Або пташині трупики. От і думай, що тут краще: так-сяк дати собі раду ще з одним жовторотим чи позбутись і домівки, і потомства?

Зародки зозулиних яєць розвиваються швидше за інших, приблизно 12-14 діб. Непрохане пташеня завдає у «своєму» гнізді великої шкоди, викидаючи яйця господарів або маленьких пташенят, які щойно вилупилися. Через 20 днів зозуленя залишає прийомних батьків назавжди.

Ззовні самці та самки дуже схожі. Пір'ячко у цих птахів коротке і щільне, у забарвленні переважають сірі, білі та чорні відтінки, хоча зустрічаються і коричневі зозулі. Довжина тіла буває від 15 до 70 см. Дзьоб злегка зігнутий донизу. Хвіст довгий, ступінчастий, а ноги короткі, хоча у наземних видів вони значно довші, це зрозуміло, адже їм більше ходити доводиться.

Сьогодні орнітологи налічують понад 50 видів представників (128 підвидів) родини зозулеподібних. Живуть ці птахи всюди, хіба що в Антарктиді їх не зустрінеш, пінгвіну зозуля вже точно не конкурент. Та й холодно там, а ці пташки більше люблять тропічний клімат.

У багатьох народів ця пташка є провісницею весни і навіть майбутнього. Символічним духом весни зозулю вважають у Південній Європі, а в північних регіонах поява цієї пташки асоціюється з настанням теплого літа. Для японців зозуля — символ нерозділеного кохання. У фінікійців — царська пташка та обов'язковий елемент усіх монарших скіпетрів. Зозулею перетворився грізний Зевс, щоб здобути прихильність прекрасної Гери. Мабуть, тому скіпетр цієї богині також увінчує зозуля.

З давніх-давен люди вірили, що ця пташка може «вирахувати» літа. Тому кування зозулі завжди сприймалося, як щось магічне, таємниче. Старші люди кажуть: «Зозуля закувала, роки мої порахувала». Молоді дівчата, слухаючи зозулине «ку-ку», вираховували, скільки їм часу іще зосталося дівувати, коли долю свою зустрінуть. І чим менше зозуля кувала їм тих літ, тим більше вони раділи. Бо ж кому захочеться чекати десять, двадцять років. Або й всі п'ятдесят.

Пташиний калейдоскоп

Весна аж дзвенить пташиним різноголоссям. Поприлітали вже на цю пору птахи з далеких країв, враженнями від своїх мандрівок діляться. Спішать нащебетатись, наспіватись, натьохкатись, нацвірінькатись у рідних краях. Усі вони такі різні, такі цікаві...

І такі працелюбні. Шпак працює не покладаючи крил по 17 годин на добу! Ластівки — по 18 годин! За одне літо кожна ластівка виловлює до 1 мільйона різних комах. Ловить вона їх виключно на льоту, широко розкривши дзьоб. Навіть якщо комаха сидить, ластівка спочатку зганяє її, а тоді наздоганяє і... А маленька пташка корольок за годину винищує до 10 мільйонів дрібнесеньких лісових комах-шкідників.

Інший лісовий лікар — дятел — швидко і безпомилково визначає, де ховаються шкідники, просто стукаючи дзьобом по дереву і прислухаючись до звуку.

Сові спостерігати за своєю здобиччю допомагає шия. Вона у цієї пташки настільки рухлива, що дозволяє повертати голову у вертикальній площині на 270 градусів, а в горизонтальній — на 180. Ось так нічна хижачка бачить геть усе довкола себе.

Найбільший з пернатих хижаків прописаний в Андах, це кондор, його вага сягає 12 кг. Зовсім мало поступається йому чорний гриф. А найлютіші хижаки — яструби та соколи. Вони вирізняються високою швидкістю польотів, миттєвою реакцією і точністю рухів. Каменем падаючи на жертву, така птаха завдає їй численних поранень своїми гостренними кігтями, позбавляючи нещасну жертву навіть примарних шансів на порятунок.

Такі птахи, як сокіл сапсан, стрімко падаючи вниз, розвивають швидкість до 250 км/год, та навіть їх може наздогнати золотий орел. А в горизонтальних польотах вони повільніші — «всього» лиш 100 км/год. У безвітряну погоду їх легко обходить білогрудий стриж, його швидкість — до 170 км/год.

Набирати такі приголомшуючі темпи птахам допомагають, звичайно ж, їхні крила. От про них ми й поговоримо. Частота, з якою птахи махають крилами, залежить, у першу чергу, від розмірів самої пташки, від її ваги та від типу польоту, який вона використовує. Чим більша птаха, тим рідше вимахує вона крилами!

Наприклад, звичайний сірий горобець за секунду робить 13 помахів крилами, шпаки — 5-6, ворони — 5, сови — 3-4, лелеки і чаплі — лише 2 помахи. Серед птахів великих розмірів частіше махають крилами тільки короткокрилі види. Наприклад, звичайному фазану, щоб утриматися в повітрі, треба робити 9 помахів за секунду.

Дуже рідко махають крилами птахи, що ширяють у повітрі, — грифи, альбатроси. Вони можуть кілька годин «лежати на крилі» без жодного помаху. Хитрі пташки використовують силу вітру та різницю у швидкостях повітряних потоків. Океанічні вітри сильніші на відстані 15 метрів від води, ніж над самими хвилями. Альбатроси це добре знають, піднімаються на необхідну висоту, набирають швидкість і витають у повітрі. Їхні вузькі крила з довгими передпліччями ідеально підходять для таких польотів. Зате коли немає вітру, вони змушені сідати на воду та чекати слушної миті.

Птахи-ліліпути, найвідомішими з яких є колібрі, махають крильми просто з фантастичною швидкістю. У звичайному польоті це 20-80 помахів, а коли доходить до вищого пілотажу (наприклад, у період залицянь), швидкість зростає до 100 помахів за секунду.

Розміри найменшої у світі пташки — колібрі-бджоли, яка живе на Кубі, — 57 мм від кінчика дзьоба до кінчика хвоста, а вага — «цілих» 1,5 грама!

Крила крилами, а ноги у птахів теж задніх не пасуть. Поглянь на страуса — це найпрудкіший птах. Його міцні, атлетичні ноги налічують лише по два пальці, зате, скажімо, африканський страус розвиває швидкість 97 км/год. Середній же темп пересування цих бігових пташечок — близько 50 км/год.

А ще страуси видатні тим, що несуть найбільші у світі яйця. Довжина такого яєчка — 13,5 см, вага — 1,65 кг. Своєю масою таке яйце прирівнюється до вісімнадцяти курячих! А щоб його зварити, треба багато часу — аж 40 хвилин. Це ж майже цілий урок!

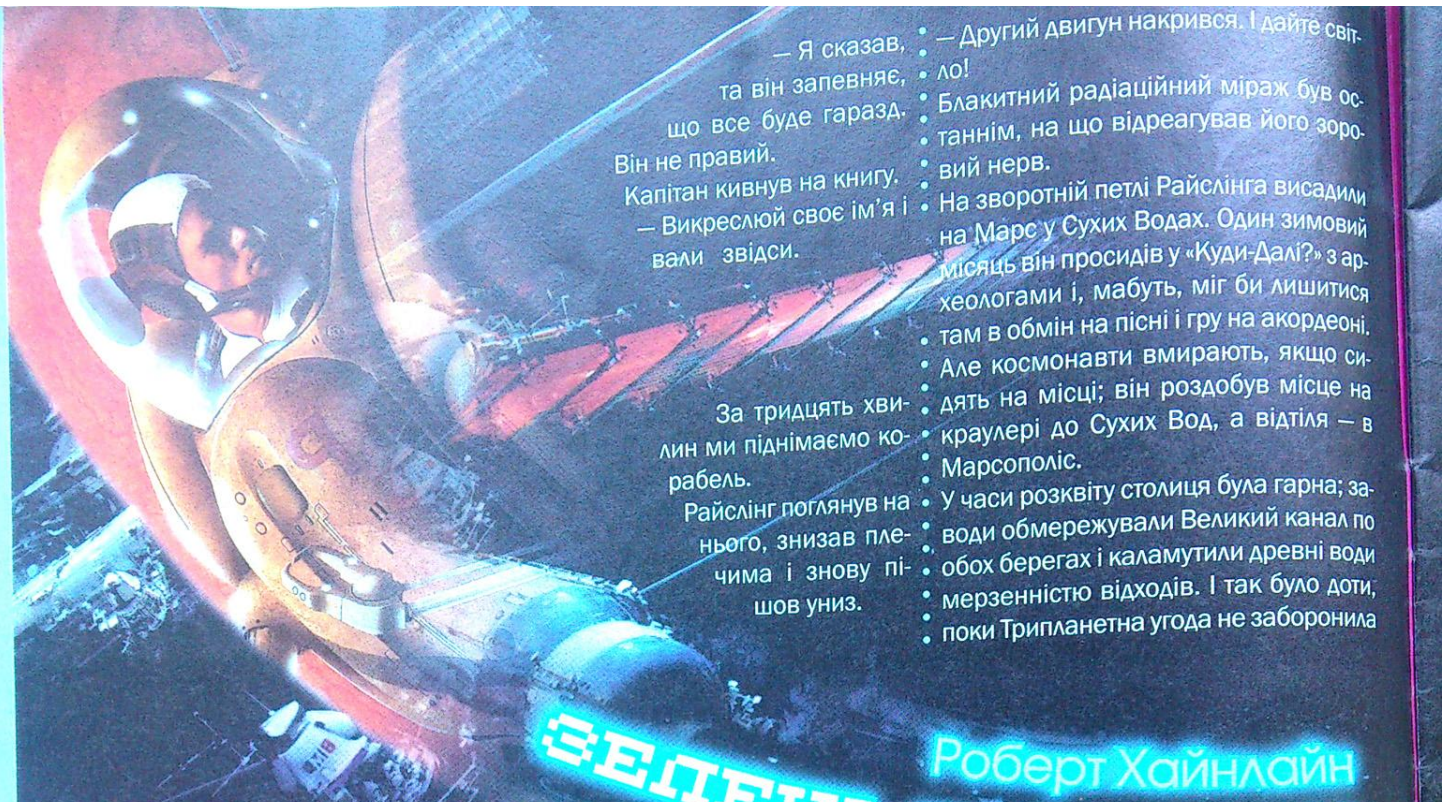

Зелені пагорби

Роберт Хайнлайн

Усі чули про Райслінга. З портретів на нас дивиться чоловік високої трагедії: суворий рот, сліпі очі під чорною шовковою пов'язкою.

Райслінг був джетменом другого класу, коли мав необережність найнятися на круговий рейс до астероїдів в околицях Юпітера на «Тетерев'ятник». У ті дні про Акти космічної безпеки ніхто й не чув, і половина кораблів, що йшла за Мун-Сіті, вже ніколи не верталася назад.

«Тетерев'ятник» був одним з перших кораблів, переведених на ядерне паливо, точніше, першим, який не вибухнув при цьому. Райслінг працював на ньому і на маршруті Мун-Сіті, і під час першого глибокого рейсу до Сухих Вод на Марс і — на загальний подив — назад.

Власник «Тетерев'ятника» знав Райслінга: капітан Хікс був астрогатором під час першого рейсу Райслінга на цьому кораблі.

— Ласкаво просимо додому, — привітав він Райслінга. — Ти тверезий чи мені самому розписатися у книзі?

— Шкіпере, як можна надертися тутешнім клопомором?

Він розписався і пішов униз.

Через десять хвилин повернувся.

— Кеп, — заявив він похмуро, — партачить другий двигун.

— Скажи шефу.

— Я сказав, та він запевняє, що все буде гаразд.

Він не правий.

Капітан кивнув на книгу.

— Викреслюй своє ім'я і вали звідси.

За тридцять хвилин ми піднімаємо корабель.

Райслінг поглянув на нього, знизав плечима і знову пішов униз.

До супутників Юпітера пиляти довго; керогаз класу «яструб», перед тим як вийти у вільний політ, звичайно, продувається три вахти. Райслінг тримав другу. Глушіння реактора в ті часи робилося вручну. Коли прилад засвітився червоним, Райслінг спробував підкоригувати реактор — марна справа.

Джетмени не чекають — бо вони джетмени. Він задраїв заглушку і взявся вивуджувати «гарячі» стрижні щипцями. Згасло світло, Райслінг продовжував роботу.

Він мигцем глянув поверх свинцевого щита в той момент, коли зникло світло. Блакитне радіаційне світіння йому нітрохи не допомагало. Закінчивши роботу, він гукнув у переговорну трубу:

— Другий двигун накрився. І дайте світло!

Блакитний радіаційний міраж був останнім, на що відреагував його зоровий нерв.

На зворотній петлі Райслінга висадили на Марс у Сухих Водах. Один зимовий місяць він просидів у «Куди-Далі?» з археологами і, мабуть, міг би лишитися там в обмін на пісні і гру на акордеоні. Але космонавти вмирають, якщо сидять на місці; він роздобув місце на краулері до Сухих Вод, а відтіля — в Марсополіс.

У часи розквіту столиця була гарна; води обмежували Великий канал по обох берегах і каламутили древні води мерзенністю відходів. І так було доти, поки Трипланетна угода не заборонила руйнування давніх руїн на благо комерції; але половина струнких казкових веж була зрита, а ті, що залишилися, пристосували під герметичні житла землян.

А Райслінг так і не побачив цих змін, і ніхто не сказав йому про них; коли знову «побачив» Марсополіс, він представив його таким, яким місто було до того.

Пам'ять Райслінг мав гарну. Він стояв на прибережній еспланаді, де віддавалися віковому спокою великі Марсіанської Стародавності, і бачив, як краса еспланади розгортається перед його незрячими очима — льодисто-блакитна рівнина води, не торкана прибоєм, безтурботно відбиває різкі зірки марсіанського неба, а за водою — мереживо опор і летючі вежі.

Тепер він мав купу часу, щоб точніше підбирати слова і тріпати вірші доти, поки вони як слід не виспіваються у нього в голові. Монотонний ритм «Реактивної пісні» прийшов до нього, коли він подорожував на попутках із Марса на Венеру і просиджував вахту зі старим корабельним товаришем.

Це було легке життя. Будь-який космопорт був йому за домівку, жодному шкі-

перу не спадало на думку відмовитися підняти на борт зайву масу сліпого Райслінга та пом'ятого ящика з акордеоном.

Він ніколи не наближався до Землі ближче орбітальної станції Нью-Йорк-Верх. Навіть підписуючи контракт на «Пісні космічних доріг», він створив свою карлючку в пасажирському лайнері десь між Мун-Сіті та Ганімедом.

«Зелені пагорби Землі» народжувалися двадцять років. В основному вірші були про те, що наймані трудяги збиралися створити на Землі, деякі строфи були вульгарні, деякі — ні. Ми точно знаємо, відкіля і коли прийшла остаточна версія «Зелених пагорбів».

Це сталося на Венері. Кораблем був старий «Сокіл» — найюніший у своєму класі «яструб». Райслінг вирішив прокататися на ньому до Землі. Компанія більше не закривала очі на безбілетників; Райслінг це знав, але йому ніколи не спадало на думку, що правила можуть стосуватися і його. Райслінг знав, що він — одна з визначних пам'яток космосу поряд із кометою Галлея, кільцями та пасмами Брюстера. Через люк для екіпажу він пробрався на нижню палубу і розвалився на першому порожньому протиперевантажувальному ліжку.

Там його й виявив, обходячи корабель, капітан.

— Ти що тут робиш? — запитав він.

— Тягнуся на Землю, капітане, — Райслінгу не треба було очей, щоб вирізнити капітанські нашивки.

— Тільки не на цьому кораблі. Збирай манатки і котися звідси. Ми злітаємо.

— Послухай, шкіпере... давай без образ. Є така стаття — «Космонавт, що зазнав катастрофи»...

— Ця стаття для тих, хто загубив свій корабель, а не для волоцюг.

— Ти хочеш сказати, що я не втрачав свого корабля? Після останньої подорожі я так і не побував на Землі. Закон говорить, що я маю право на зворотний рейс.

— Скільки років тому?

— У законі жодного слова про те, коли людина скористається зворотним рейсом, закон говорить просто: людина його одержить.

Райслінг знав, що використовував сліпоту, щоб поставити капітана в безвихідне положення, але це його не засмучувало.

Коли м'який подих шлюзів і легкий дзенькіт у вухах дали йому знати, що відрив від землі неминучий, він встав і почвалав у машинне відділення, щоб бути поближче до двигунів, коли ті рвонуть. На кораблі класу «яструб» гіда йому не треба було.

Неприємності почалися на другій вахті. Райслінг розвалився у кріслі, граючи клавішами акордеона і намагаючись розродитися новою версією «Зелених пагорбів».

— А як тобі це подобається, Арчі? — питав він крізь приглушене ревіння двигунів.

Арчі Макдугал, старший джетмен, багато років і мільйонів миль тому ходив у підручних у Райслінга.

Райслінг заспівав йому, потім сказав:

— Вам, жовторотим, добре, все автоматичне. Коли я крутив такій красуні хвіст, спати не доводилося.

— Та й нам, жовторотим, поки не вдається.

— Бачу, в тебе все ще старі ручні дампінг-диски, — зауважив він, пурхаючи спритними пальцями по приладах.

— Всі, крім приводів. Я їх від'єднав, бо вони затуляли шкали.

— Дарма, може придатися.

— Ну, не знаю. Я думаю...

Райслінг так і не дізнався, що думав Макдугал — тої ж миті на волю вирвався радіоактивний пучок і спалив Макдугала на місці.

Райслінг зачув, що трапилося. Він захлопнув заглушку і дав аварійний сигнал на контрольний пульт.

— Не входити! — крикнув Райслінг.

— Тут «гаряче».

Це «гаряче», як сонце пустелі, він відчував обличчям і кістками. Після прокльонів на всі дурні голови він поставив приводи на місце. Але незабаром зрозумів, що краще розвалити двигун та реактор.

Насамперед він доповів:

— Необхідно розвалити третій двигун — у нас аварія.

Відповіді не було; шкіпер міг бути приголомшений тим, що це був не Макдугал. Та, мабуть, ще більше капітан здивувався з того, що Райслінг послав на запис. От що це було:

Ми на гнилій Венері пухли,
Де кожен мучився за трьох,
Де ліс просякнув падлом тухлим
Та гибеллю сочився мох.

Під час роботи Райслінг переписав усю Сонячну систему: «...гострі яскраві скелі Місяця... райдужні кільця Сатурна... морозні ночі Титана...»

Тепер корабель міг спокійно клигати додому без одного двигуна. Райслінг продовжував продувати повітря через зовнішній клапан, намагаючись понизити рівень радіації. Між іншим, він послав ще один приспів, останній уривок справжнього Райслінга:

Коли почну я свій останній
Виток на цьому кораблі,
Хай зір мій вихопить в тумані
Зелені пагорби Землі.

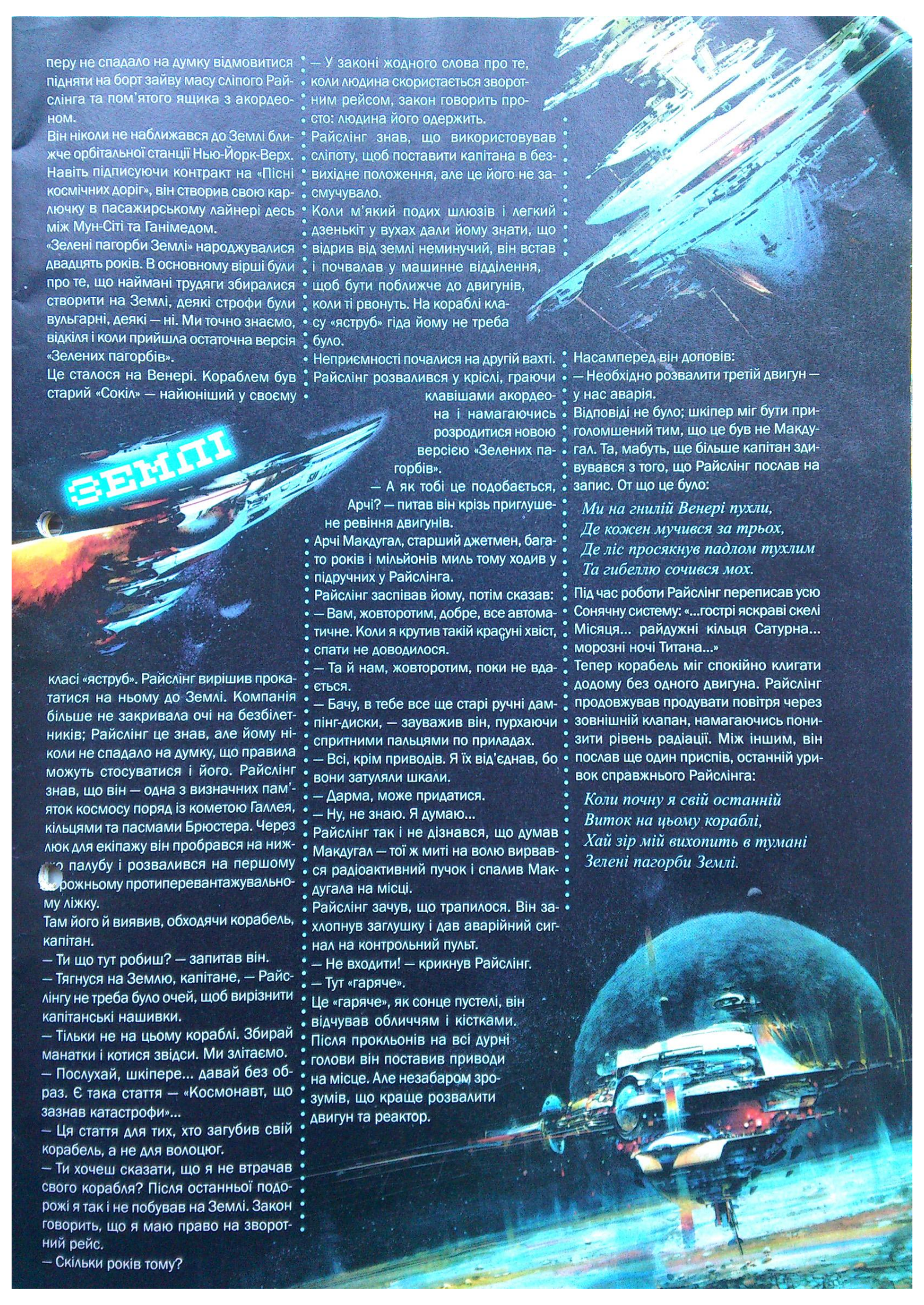

Маніяки? Мутанти? Чи вівісектанти?

«І чого отим, що з неба, від земної раси треба?» — під такою романтично-детективною назвою вийде років через 4-5 книжка, яку готує Крапка. Але це секрет! І як годиться, нічого з того, про що йтиметься в тій книзі, я розповісти тобі не можу. Не ті часи — авторське право, копірайти різні і все таке, без чого, кажуть, зараз кроку ступити не можна. Та не був би Класний Класним, якби не вдалось йому (мені тобто) випросити у Крапки ексклюзивне право на те, щоб переповісти тобі бодай дещицю того, з чим він ознайомить решту світу трішечки пізніше. Причому дещицю найстрашнішу, таку, щоб аж волосся сторчака від прочитаного ставало, а мурашки туди-сюди по ньому снували.

Етюди в кривавих тонах

Повідомлення про незбагненну загибель великої та малої рогатої і безрогої худоби ось уже багато років обговорюють у ЗМІ та в наукових колах. Американська журналістка Лінда Мултон Гоув навіть зняла документальний фільм, який розповідає про проблему, яка виникла ще в 1967 році. Першою жертвою таємничих «хірургів» із садистськими нахилами стала шкапа на прізвисько Леді у штаті Колорадо. Цікаво, що сліди копит закінчувалися за 30 метрів від місця злочину, а з шиї бідолашної тварини було здерто кілька куснів м'яса. Про те, якою жахливою смертю загинула коняка, навіть і думати не хочеться.

Спочатку гадали, що це витівки місцевих чи заїжджих сатаністів або оскаженілих хижаків. Аж тут саме стали з'являтися свідчення місцевих жителів про якісь дивні вогні невідомого походження, що пролітали над землею.

Того ж таки 1967 року в штаті Колорадо господар одного з ранчо знайшов за дві милі від пасовиська труп свого улюбленця — теля Сніппі. Тіло було всіяне слідами тортур. Краї ран були обвуглені, наче хтось шматував лазером по живому. Кров уся висмоктана, шкіра в окремих місцях здерта вся.

Люди з округи весь час торочили про якісь сяючі об'єкти. Про пучки світла, що струменіли з «безшумних вертольотів». А там, де їх бачили, і знаходили потім спотворені трупи тварин.

У 1980 році в штаті Техас один фермер на власні очі бачив, як вечірньої пори дві метрові на зріст істоти з великими розкосими очима несли телятко. Очевидець перепудився і втік, але через три дні повернувся на місце з дружиною й сином. Тут вони знайшли тушу тварини, але в якому стані вона була!.. Скелетні кістки, м'язи та внутрішні органи були просто... відсутні, а шкіра — вивернута навиворіт і акуратненько складена просто на землі поруч із хребтом, з якого встигли обдерти ребра.

Жахи крізь бінокль

У 1983 році одне цікаве подружжя зі штату Міссурі спостерігало у бінокль, як дві присадкуваті істоти, одягнуті в облягаючі сріблясті костюми, затягали тушу великої чорної корови у свій апарат. Неподалік від них стояв високий на зріст ящероподібний «містер» із зеленою шкірою та вертикальними зіницями в очах. Ну геть тобі діно сапієнс!

Восени 1989 року аналогічні випадки спостерігали в Японії, потім — у Канаді, та найбільше — у США. Цього ж року Лінда Гоув почала співпрацювати з відомим патологоанатомом Джоном Альтшулером з Денвера (штат Колорадо). З'явилась нагода проводити аналізи у ветеринарній лабораторії університету. З грудня 1991 року до січня 1992 в штатах Оклахома, Канзас та Міссурі хтось полював на домашніх тварин, залишаючи по собі понівечені туші. Звідти надійшло понад 30 повідомлень про загадкове вбивство покалічених тварин. Шериф округу Оклахома Арчі Ерік був до кінчиків нервів вражений відсутністю слідів злочину.

25 січня 1992 року поблизу Окемаги знайшли мертву корову. Поруч з нею лежало знекровлене вим'я, а з правого боку грудини виявили надріз. Шериф довго не міркував і списав усе на сатаністів, хоч подумки й сам сумнівався.

Страхітливі вогні над Землею

Суботньої днини в лютому 1992 р. уфолог з Оклахоми Чак Пайн приєднався до міс Лінди, аби допомогти їй у зйомках. Шериф сказав, що йому саме зателефонували з поліції та повідомили про понівеченого бугая. Приїхали вони, значить, на вказане місце, взяли зразки тканин із зони розрізу для порівняння з тканинами неушкоджених ділянок і знову гайда в лабораторію. З'ясувалося, що тканини піддавались високотемпературному розрізанню (+180°С), про що свідчив спотворений гемоглобін та кліткові зміни. Бувало, що понівечені тканини мали зазублення, наче їх розтинали зубчастими ножицями. Такий почерк був у всіх зафіксованих випадках.

Незабаром міс Лінда одержала ще кілька повідомлень про тваринячі жертви. Жорстокість, про яку вони свідчили, навіть переповідати не хочеться... І при цьому — жодної краплини крові!

Того ж вечора Тревіс покликав свою подругу Джулію Гамільтон на поле, аби вона сама пересвідчилась у дивовижах, які відбуваються поруч. Приблизно о 20.15 вони помітили над полем об'єкт, який яскраво світився. Вогні були червоні, жовті, блакитні та білі і блимали хаотично. Джулія, як і всі дівчиська, перелякалася і попросилась додому. Тим часом об'єкт піднісся в небо і «сів на хвіст» очевидцям. Залишивши Джулію коло хати, Тревіс із батьком подались назад у поле. Свічення не зникало.

10 лютого на тому ж пасовиську знайшли ще одного мертвого та скалїченого бугая. Трупові бракувало тих же органів, що й попередній жертві, а ліве вухо наче хтось підпалив, і на його місці лишився брунькуватий наріст.

У березні на фермі штату Арканзас знайшли восьмирічну корову, котра безпорадно валялася на лівому боці. В неї було відсутнє вим'я і ліве око. Бр-р-р! А ще не було язика і кусня шкіри розміром десь 50×75 см. Приблизно тоді ж у штаті Міссурі знайшли 11 понівечених корів, а в небі над ними — осяйні об'єкти. Аналіз тканин, взятих у 9 покалічених корів, знову довів сліди високотемпературних діянь. І — жодних слідів!

Дивне бальзамування

Неймовірно, та факт: після таких нелюдських знущань трупи скалічених тварин наче бальзамуються. Так у травні 1980 року фермер на ранчо Колорадо-Спрінгз виявив труп коня, але повідомив про знахідку аж через 20 днів. Дивина й те, що у таку гарячу пору личинки на тканині трупа з'явились лише через тиждень! Інші коні при цьому були страшенно перелякані та поводились досить незвично, наче відчували, що з ними вже немає коня-побратима.

Жертви меншають у розмірах

З 1970 року в Канаді, Каліфорнії та Техасі хвилями почали надходити повідомлення про ураження домашніх котів. Чи не тоді, бува, у сценаристів зародився образ ласого до котячого м'яса інопланетянина на ім'я Альф? Може, й так, адже рідко яка ідея виникає на порожньому місці.

Та хай там як, а після травня 1992 року покалічених і, ясна річ, неживих мурчиків, барсиків та пушків стали знаходити у Ванкувері (Канада). Один такий необачний кіт якось вийшов з дому і не повернувся. Частину його тулуба знайшли за три квартали від дому без слідів крові. І це — лише маленька частина жахливого списку тварин-смертників. Треба обов'язково Ковба-сана попередити, а то мало ще чого, дарма що часу стільки проминуло.

Вивчаючи те, що залишалося від нещасних тварин, дослідники прийшли до висновку, що ні обсидіанові скальпелі, ні медичні лазери не можуть здійснити над тваринами таких страхітливих операцій. А повна відсутність будь-яких слідів опору та крові говорить про високу техніку наркозу та відкачування крові й плазми.

Одне тільки лишилось незʼясованим: кому і для чого це було потрібно? Ті жертви, яких досліджували в зонах НЛО, спонукають до міркувань, що тільки інопланетян потрібно звинувачувати у смерті тварин. От тільки в яку галактику позив потім посилати?

За повідомленнями англійського журналу «УФО», станом на березень-квітень 1997 року перший випадок нападу на людину стався у 1986 році, коли на узбережжі водойми Гуарапіранга у Бразилії було знайдено труп мужчини зі слідами «хірургічного втручання», характерними для понівечених тварин.

Здавалося, такі повідомлення давно повинні були б поставити на ноги не тільки армію, а й учених, уряди, простих громадян. Але, за даними журналу «УФО», реакція влади виявилася доволі млявою. Один з американських конгресменів на закид про небезпеку тільки рукою махнув: «Я з неймовірною зацікавленістю слідкую за повідомленнями такого типу, але поки що не бачу необхідності морочити голову та повідомляти про це президента Стратегічної оборонної ініціативи». Сказав — як відрізав, і все тут! То що ж тоді мені, Класному, залишається додати!? Хіба тільки те, що буйство невідомих збоченців на нашій планеті триватиме далі.

Дивовижний буде час — кіборги ідуть до нас!

Заходжу якось я до Джо, щоб дисками обмінятися. Дзвоню у двері, аж тут на поріг виходить якесь чудовисько: замість голови — мотоциклетний шолом з окулярами, від нього до рук і ніг проводи тягнуться, за спиною — ранець. Мені аж дар мови відняло, а чудовисько тим часом голосом Джомолунгми говорить: «Заходь!» Ще й відрекомендувалося: «Я — Високоорганізований Супергуманний Синтет із Ядерним Підключеним Примножувачем Напівавтоматичного Клонування та Інтенсивного Навчання!» Тьху ти, відразу й не вимовиш! Ось такий фантаст-винахідник.

Плоть жива плюс механізм — ось і штучний організм

«Я народився людиною. Але це фатальна випадковість і непорозуміння», — говорить англійський професор кібернетики Кевін Варвік, перший у світі кіборг за власним бажанням. Свого часу хірурги зробили йому операцію, в ході якої нервова система Варвіка була зв'язана з комп'ютером. Йому вживили силіконовий квадратик завтовшки 3 міліметри на лівому зап'ясті. Це датчик, який містить 100 електродів, кожний товщиною з волосинку. Інформація з датчика поступає на ресивер, а вже той перетворює сигнали нервової системи на радіосигнали і посилає їх на комп'ютер оксфордської клініки «Редкліфф».

Кіборг №2 — Стів Менн, професор університету Торонто (Канада). Ось уже понад 20 років він веде розмірене життя кіборга і не скаржиться. Весь цей час професор користується різними моделями переносного комп'ютера «WearComp», розробкою й удосконаленням якого сам же й займається. На відміну від традиційних ПК, «WearComp» виводить інформацію не на екран, а безпосередньо в... очі своєму власнику — за допомогою мікродисплеїв, вмонтованих у сонцезахисні окуляри. «WearComp» не потребує вживлення в тіло спеціальних чіпів та електродів — комп'ютер одягається і знімається так само, як і одяг. Для повного шику, звичайно, можна закріпити на тілі спеціальні датчики, щоб постійно контролювати пульс, подих, а заодно знімати кардіограму й енцефалограму. А ще можна просто пити кефір, бігати підтюпцем по спортивних доріжках і взагалі піклуватися про здоров'я, не думаючи про різні дріб'язки. Стів не розлучається із своїм прикидом ані вдень, ані вночі, за що й заслужив репутацію «чокнутого професора». Та його, схоже, це хвилює мало.

Новий світ — нові можливості

Комп'ютер, який постійно з тобою, — це постійний доступ до Інтернету, до обчислювальних, до аудіо-, відео- та інших мультимедійних можливостей.

На відміну від ноутбука, ПК чи мобілки, такий комп'ютер працює безперервно. Це по-перше. По-друге, при роботі на звичайному ПК вважається, що найважливіше для тебе — робота, а з «WearComp» маємо зовсім протилежну картину: пріоритетом №1 стає не робота, а звичайне людське життя. Комп'ютер допомагає тобі жити, і це просто здорово! Перевірити електронну пошту дорогою до магазину. Зайти на улюблений сайт, поки трусишся в тролейбусі. Перечитати новенькі пригоди Гаррі Поттера, поки пилососиш доріжки. Краса!

І це тільки маленька частина нових можливостей! Один з основних принципів, що їх проповідує Стів, — розширення та доповнення звичайних людських відчуттів і пам'яті. Камери, через які власник «WearComp» дивиться на світ, на відміну від звичайних очей, можна розмістити де завгодно, хоч на потилиці. На додачу — зміна оптики, видимого діапазону та інші кіберласощі. Можна наставити й десять камер, а зображення з них вибирати за своїм смаком або комбінувати в одне. Приміром, катаючись на велосипеді, дуже зручно бачити, що коїться в тебе за спиною — щоб не прогавити машину, що пре на тебе ззаду. Погодься, є тут свої переваги.

Або друга кіберфішка — це коли зображення перед подачею на очний дисплей можна спочатку обробити. Спеціальна програмка, написана Стівом, дозволяє відфільтровувати рекламні плакати на вулиці, точнісінько так само, як це робиться з настирними банерами у

броузері. Тому, скажемо, при погляді на пришляховий рекламний щит звичайна людина бачить щит з усією тою фірмовою маячнею, на яку не поскупилися щедрі до порад рекламодавці, а Стів — просто порожній білий прямокутник. Не відволікає від різних думок розумних і з пантелику не збиває. Щоправда, хитромудрий учений не обмежився тільки цим, він пішов ще далі і придумав таке: щоб даремно не пропадало «спустіле» місце, потрібно використовувати рекламні щити для шляхових нотаток та передачі інформації від одного користувача «WearComp» до іншого. «Фантастика!» — скажеш ти, і я цілком тебе зрозумію.

Крім цього, Стів розробив щось на кшталт системи

візуальних підказок, якою при бажанні можна відзначати обрані об'єкти і навіть людей. Заходиш ти, приміром, у супермаркет, а в тебе на дисплеї відразу ж виникає список необхідних тобі покупок.

А що вже казати про безперервний зв'язок! Це безупинне розширення власного інтелекту за допомогою онлайнових енциклопедій, довідників і пошукових систем. Ой, тільки б екзаменатор не примусив зняти окуляри!..

Переваги, що дає користування «WearComp», можна перераховувати довго. Та, як кажуть, якою б золотою не була медаль, у неї дві сторони.

Зворотна сторона «заекранна»

Постійне носіння такого комп'ютера має і свої недоліки. По-перше, поки очні дисплеї та все інше було громіздким, Стів нерідко ловив на собі косі погляди, часом просто здивовані, а часом і ворожі. Після появи моделі «WearComp 6» з окулярами-дисплеями та компактним, схованим під одягом устаткуванням, зовнішній вигляд професора перестав шокувати навколишніх, але несприйняття все ж лишилось. А що ще лишається думати, коли твій співрозмовник час від часу «відключається» від реальності і поринає кудись у себе? Люди ж не знають, що в тебе на очах не лінзи — дисплеї.

Ще один серйозний момент — при такому способі життя ти, бажаючи того чи ні, звикаєш до життя «за екраном». Один з мінусів, які супроводжують людину-кіборга, — це можливість затримати, записати і навіть відмотати назад будь-який кадр, що надходить на очні дисплеї. Проходило зовсім небагато часу — і мозок починав так само сприймати й реальність. І якщо на футбольному матчі ти станеш свідком такої сцени, коли хтось когось проситиме прокрутити повтор хвилину тому забитого гола, перед тим як глузувати з нього, краще придивися до нього, чи не відходять від його голови кудись під динамівську футболку тоненькі провідочки? Може, перед тобою кіборг?

Піонером, першопроходцем бути важко, це знають усі. Відсутність законів, невідомі хвороби, кропітка робота, несприйняття оточуючих. Та навіть це не спиняє ентузіастів. Бо людина завжди прагнула розширити межі своїх можливостей: літати — як птах, плавати — як риба, мислити — як комп'ютер.

Hi-Fi афіша

Ми чуємо уже: «Дай лапу, Кіберджек!»

Австралійська поліція має намір оснастити своїх службових собак невеличкими камерами спостереження, що будуть кріпитися на голові.

Задум простий: камера посилає радіосигнал на монітор кінолога, дозволяючи тому керувати діями собаки, яка працює поза межами видимості. Давати команди собаці теж можна буде на відстані. «Автономних» собак посилатимуть у завали, що виникають після вибухів, землетрусів, у каналізацію, куди часто падають діти.

Мавпи — телепати! Що тут ще казати...

Дослідники з університету американського штату Род-Айленд ввели в мозок трьох макак-резусів електроди і посадили їх за комп'ютер. Датчики реєстрували нервові імпульси і водночас служили пристроями введення даних, завдяки чому мавпа одержала можливість переміщати курсор по екрані монітора силою думки.

Не кіношні жахи, Це — такі комахи

Ісао Сімояма з Токійського університету робить кіборгів із тарганів: вживляє їм у спину спеціальний ранець, обробляє вуглекислим газом — щоб відпали вуса з крилами. Місце вусиків займають електроди, підключені до крихітного мікропроцесора в ранці. Приймаючи сигнали, мікропроцесор подає напругу на електроди, змушуючи таргана рухатись у потрібному напрямі. Їх готують до того, щоб вони могли допомагати рятувальникам і служити шпигунами.

Космічна погода

на завершення — про погоду. На маршруті «Місяць — Альфа Центавра» очікуються мусонні зорепади, тож не забудьте прихопити з собою космічні парасольки. А тим, хто особливо чутливий до зоряної хвороби, і взагалі краще не покидати орбіту Землі...» Як тобі такий прогнозик від Космічного метеоцентру років так через 100-200? І це не просто жарти: там, над хмарами у космосі, теж є своя погода. Тут тобі і бурі, і шторми (магнітні та іоносферні), і вітер сонячний. Сильна мінливість простору та обставин у навколоземному просторі вельми схожі на цілком земні погодні примхи. Для погоди і в космосі, і над нашими головами властива мінливість. Недарма ж кажуть: мінливий як погода. Так, у захмарних висотах бувають зміни сонячної активності, котрі можна порівняти хіба що з літніми погожими днями на Землі, а бувають і періоди різких змін — як-от у пору високої сонячної активності, земною паралеллю якої може бути хіба що осіння сльота. Там, далеко в небі, також не буває двох однаково хороших чи поганих днів — щодоби якісь несподіванки, якісь нові космічні віяння!

Скажімо, сьогодні у космосі штиль, як на морі. Немає жодних спалахів (протуберанців) на Сонці, «у межах норми» і сонячний вітер, і магнітосфера нічим не збурена, і енергетично заряджені частинки сидять «під замком» у своїх радіаційних поясах. Так само тихо й у приземному магнітному полі, і в іоносфері.

Аж раптом на Сонці відбувся потужний спалах. Вже через 8 хвилин він торкнеться земної іоносфери. У найнижчій її ділянці (на висоті 50-90 км) відразу зросте іонізація — спалахи рентгенівського проміння «трощать» електрично нейтральні частинки на іони та електрони. Неозброєним оком цього не помітити, а от відчути організмом — це будь ласка. Скачок концентрації цих частинок може бути такий сильний, що зникає радіозв'язок у діапазоні коротких хвиль по всій освітленій півкулі. А через кілька годин в її околиці промчать жорсткі протони. Магнітне поле перегородить їм шлях в атмосферу середніх широт і викине протони, наче у вирву, в полярну зону. Вони там бунтуватимуть доти, поки не викличуть потужну іонізацію у нижній іоносфері, а як наслідок — практично повне «поїдання» коротких радіохвиль на всіх полярних трасах.

А ще, певна річ, посилиться сонячний вітер і щосили навалиться на магнітосферу. З денного боку він почне стискатися, наближатимуться і вигинатимуться магнітні силові лінії. Застрибають у шаленому танці стрілки наземних вимірювачів магнітного поля — магнітометрів, із радіаційних поясів потечуть у верхню атмосферу полярних широт потоки енергійних електронів. І тоді станеться маленьке полярне диво: засяють мінливими барвами спалахи полярного сяйва, зменшиться кількість заряджених частин в основній частині іоносфери на висоті 200-400 км, а це означає, що погіршуються характеристики «іоносферного дзеркала». І знову будуть складнощі із радіозв'язком.

Виявить свій вплив і посилене ультрафіолетове випромінювання Сонця: підвищиться температура та щільність атмосфери саме на тих висотах (понад 150-200 км), де літає більшість штучних супутників Землі. А це, у свою чергу, не зможе не позначитись на характері зміни їхніх орбіт.

Космічна негода може бути небезпечною для екіпажів космічних кораблів, а в деяких випадках — і для різного роду технологічних систем на поверхні Землі. Під час магнітних бур, внаслідок потужних сонячних спалахів у серпні 1982 року та у березні 1989 року спостерігали пошкодження трубопроводів (через напругу при різких змінах магнітного поля), виходили з ладу електричні енергосистеми, а також ставались вибухи трансформаторів на телефонних підстанціях.

Ось так піджартовують над нами «погожі» та «негожі» днини у навколоземному безмірі. Тому й не дивно, що такі речі не тільки варто знати, а й треба вивчати їх, аби потім легко і точно прогнозувати, яка космічна погода чекатиме нас у день прийдешній.

Гей там, на орбіті!..

Невагомість не всім до снаги. Буває, що й голова болить, і набряки з'являються, і у вухах бджоли гудуть. Американці на станції «Скайлеб» і взагалі перший день лежали плазом. А перша жінка-космонавт Валентина Терешкова літала практично у стресовому стані, не змогла виконати програму і повернулась майже в запамороченні. Щоправда, сама вона нікому в цьому не зізнається.

Не так просто, скажу тобі, пристосуватись до неземних умов: зуби чистити шовковими нитками, про ванну та звичне миття забути, — для цього видають просочені різними лосьйонами серветки. А що вже казати про сервірування космічного стола! Не можна лишати навіть найменших крихт — адже літають вони так, як їм самим заманеться, і вдихнути їх можна дуже легко. А тепер уяви, що ти вдихнув — і вона пішла тобі в дихальні шляхи... Такі ж закони діють і для рідин. За відсутності гравітації на орбіті неможливо займатись іншими, цілком земними речами, як-от: стрибати, залицятися впритул, давати волю мінімальним предметам, які легко літають (фантазія — необмежена).

Категорично протипоказане в космосі продовження роду. Причина проста: і зістяк, і внутрішні та всякі інші органи, формуючись у невагомості, не матимуть необхідної для життя на землі міцності. І якщо навіть припустити появу такого собі «аборигена космосу», то його доля — мотати кола по орбіті, на Землю йому зась. Звісно, якщо він не захоче скінчити життя самогубством, коли атмосферний тиск розплющить його, як слон метелика.

Ноги-руки в умовах невагомості теж краще не ламати, оскільки в космосі й так відбувається відтік кальцію з організму — виникає так звана проблема водно-соляного обміну. Якщо космонавт зламає собі в таких умовах руку чи ногу, то кістка довго не зростатиметься.

Якось у космосі проводили досліди над пташками. На орбіту взяли японських перепілок із гніздом, одержали потомство, але майже все воно загинуло. Птахи не могли ні їсти, ні орієнтуватися у просторі. Більшість тих, що вижили і повернулися з екіпажем на Землю, не витримали перевантажень при посадці. А ті «щасливчики», що вижили, геть зовсім не орієнтувалися у просторі. Вчені досі не можуть зрозуміти, чому то воно так сталося.

Особливим пунктом космічної подорожі є туалет — індивідуальний гігієнічний пристрій. Для цього в інститутах навіть вимірювали габарити цих місць, які змушені функціонувати у цих пристроях. Навіть макети до наших днів збереглі, адже пристрій повинен щільно прилягати до форм. Нинішні туалети працюють за принципом пилососа; там усе це проходить певну переробку і виводиться у спеціальний контейнер.

А що вже казати про спиртне, якщо космонавт летить на рік, і хоч краплинку воліє взяти з собою. З цього приводу точилися баляндраси, але... дозволили взяти з собою коньяк. Точніше, космічне начальство стало вдавати, що не помічає тих хитрощів, до яких вдавалися рідні та близькі космонавтів, намагаючись передати щось на орбіту. «Хай там уже, — подумали в Центрі управління польотом, — все одно менше шкоди, ніж якби їм макітритися починало від закритого простору та тривалої ізоляції від зовнішнього світу!» От коли б космонавти злегковажили і почали святкувати у космосі щось із шампанським!.. Уяви собі відкорковану пляшку шипучого напою, яка, мов ракета, носиться по станції і запросто може влучити якщо не в чиюсь голову то в панельну дошку чи якийсь прилад. Веселого мало.

Такі ж казуси й зі сном. Космонавти ж відчувають, коли їх хилить на сон. Тут важливо не забути і вчасно пришпилитися своїм спальним мішком до потрібних ремінців, бо інакше можна політати не тільки у снах, а й по всій космічній станції... Потім довго доведеться повертатись до тями. А то був випадок: заснув космонавт в одному відсіку, не прокидаючись, перелетів до іншого... А тепер уяви, які фізіономії були в його напарників, коли вони прокинулись.

Чого вже тільки не передумали, поки виявили його десь у закуті! Кідуть.

Про хокеїста з футбольного

Візитна картка спортсмена

ДМИТРО ХРИСТИЧ

Майстер спорту міжнародного класу з хокею

Дата народження: 23 липня 1969 року
Місце народження: Київ, Україна .....
Зріст: 188 см .....
Вага: 86 кг .....
Амплуа: центральний (лівий) нападаючий .....
Основна рука: права .....
Клуби: «Сокіл» (Київ, Україна), «Вашингтон кепіталз», «Лос-Анджелес кінгз», «Бостон бруїнз» (США), «Металург» (Магнітогорськ, Росія) .....
Досягнення: чемпіон світу серед юніорів, чемпіон та срібний призер чемпіонатів світу.
Сім'я: дружина Ерін, син Кай .....

Ніщо вже не нагадує про зиму. Де вчора був сніг, там уже зеленіє травичка. А на Класному стадіоні, де точилися хокейні баталії, тепер з ранку до вечора гупає м'яч і повітря струшує не «Шайбу! Шайбу! Шайбу!», а стогорлянкове «Го-о-л!». Цікаво, чому це хокейний чемпіонат проводять не взимку, а у квітні-травні? Невже права Киця, коли каже, що це для того роблять, щоб зайвий раз нагадати, що зима ще повернеться? Ні, просто графік робочий у хокеїстів такий напружений. Національні чемпіонати, кубки, інші турніри, і спробуй тут знайди між ними таку шпарину, щоб світову першість у неї можна було втиснути! От я й кажу всім: нелегка, ой нелегка доля хокеїстська. Та що там казати, прочитай — і все це зрозумієш.

Від «Крижинки» до «Сокола»

Родом Дмитро Христич із службовців. Мати, Валентина Миколаївна, працювала в поліграфії, батько, Анатолій Федорович, був головним інженером на фабриці «Зоря». Як бачиш, сім'я від великого спорту була доволі далека. Як і більшість усіх київських хлопчаків, влітку Дмитро ганяв м'яч на майданчику під будинком. А коли наставала зима, дітвора на місці майданчика заливала ковзанку, і тоді такі хокейні пристрасті вирували, такі поєдинки точилися: під'їзд на під'їзд, дім на дім, вулиця на вулицю... Байдуже, що надворі люта зима стояла, жарко тоді було всім. Без винятку.

Згодом батько відвів Дмитра в хокейну секцію під назвою «Крижинка», а щоб тому нудно не було, то разом з ним відвів і його брата. Брат у «Крижинці» надовго не затримався, а от 8-річний Дмитро як на лід ступив, так відразу ж і зрозумів, що без хокею йому відтепер не жити.

Чому саме хокей, чому не футбол, можеш спитати, правда ж? Адже саме тоді київське «Динамо» виграло Кубок володарів кубків та Суперкубок УЄФА, зухвало видерши його з рук самої мюнхенської «Баварії», яка тоді на пару з голландським «Аяксом» диктувала в Європі футбольну моду. А виявляється, до футболу майбутній хокеїст був просто байдужий. По собі знаю, що для малечі хокей привабливіший від того ж футболу саме через свою динамічність, рухливість. Адже тут як? Помилився форвард з кидком по воротах чи воротар перехопив — і за десять секунд уся суперницька братія ганяє шайбу вже біля його воріт. Тож нічого дивного, що коли по «ящику» показували футбольний матч, Дмитрик просто йшов до своєї кімнати — почитати книжку.

Лід вабив хлопця мов магніт. Перший наставник Анатолій Олексійович Ніколаєв запропонував Дмитру займатися у групі з хлопцями, старшими від нього на рік. А Христич, як і більшість новобранців, і стояти на ковзанах добре не вмів. Положення рятували високий зріст, міцна будова і рухливість. Коли у школі виник хокейний спецклас, Ніколаєв порадив батькам віддати хлопця туди.

Довелось екстерном здавати екзамени, щоб «стрибнути» з третього у п'ятий клас. Та він легко впорався з цим — відмінник усе ж таки! Дмитро і школу закінчив без трійок.

Коли хлопець мав 15 років, його запросили у «Сокіл». Більшість його колег спочатку стажувалися у молодіжній команді ШВМС, а вже потім потрапляли у «Сокіл». Христич провів за ШВМС лише кілька ігор і відразу стрибнув до «основи». Він назавжди запам'ятав свій перший матч у вищій лізі. Було це у Москві, «Сокіл» грав проти «Спартака». На лід вийшов Христич аж у третьому періоді. Виграв кілька сутичок, зробив пару точних пасів. У дебютному сезоні він зіграв у чотирьох поєдинках.

Їде чемпіон грати за кордон

Упевнено відчувши під собою лід на київській арені, невдовзі Дмитро приміряв і футболку збірної країни (тоді ще СРСР). Спершу були бронза на європейській юнацькій першості, потім —

срібло та золото на світовому молодіжному чемпіонаті. Невдовзі Дмитра Христича запросили до основного складу збірної. Дебютував він на турнірі на призи «Известий». Кумиром для Дмитра був тоді рижанин Хельмут Балдеріс. Потім Дмитра запросили підсилити армійську команду, яка виїжджала на рандеву з клубами НХЛ. І от він разом з досвідченими Ширяєвим та Степанищевим у формі цього колективу грає проти профі, про яких з дитинства чув стільки легенд.

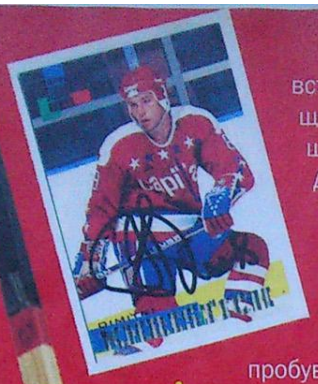

встиг виграти у складі збірної ще й світовий Суперкубок, що проходив у Японії.

Дебютував Дмитро у формі «Вашингтон кепітелз» в 1990 році досить впевнено. Закидав шайби, робив результативні передачі. Але справжнім випробуванням для нього став матч проти тодішнього володаря Кубка Стенлі, команди Маріо Лемьє «Піттсбург Пінгвінз». Для столичних хокеїстів це був важливий матч. У випадку перемоги команда могла зрівнятися за очками з лідером дивізіону «Монреаль канадієнс». Після першого періоду рахунок був 2:1 на користь вашингтонців, та «пінгвіни» чинили пристойний опір. І от на п'ятій хвилині другого періоду Дмитро забиває гол, і шайби у ворота «пінгвінів» посипалися, мов горох з дірявого мішка. Столичний клуб переміг — 6:2.

Невдовзі з-за океану надійшла звістка, що Дмитро повертається у «Сокіл» через якесь непорозуміння з партнерами. А в 1995 році він знову рушає за океан — цього разу вже на західне узбережжя, до «Лос-Анджелес Кінгз». У команді «королів» партнером Христича був сам Уейн Гретцкі! Але надалі він більше грав з росіянами Ячменьовим та Цигуровим. Хлопці краще розумітимуться — вирішив тренер «королів» Ларрі Робінсон. Провівши два сезони в голлівудській столиці, Христич у 1997 році переїжджає у Бостон. За цей час він устиг одружитися. Разом з дружиною-американкою Ерін Дмитро поселяється в готелі поряд із стадіоном. Там же проживає і більшість гравців команди. А невдовзі в сім'ї Христичів народився син Кай.

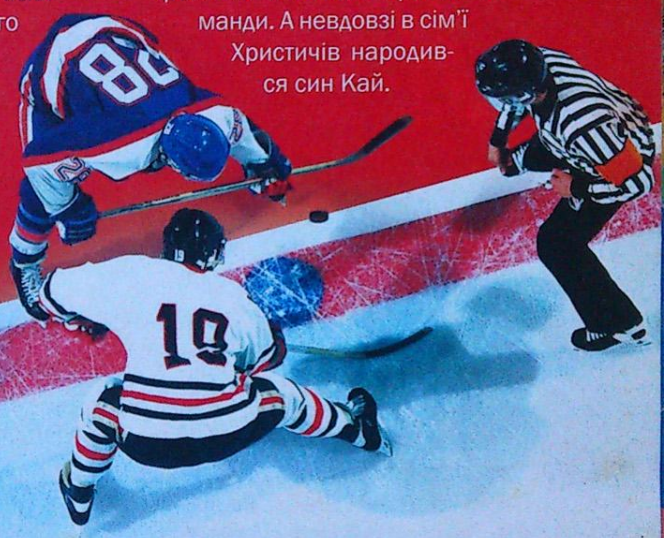

місма

Марку тоді армійці вміли тримати, не один іменитий заокеанський клуб відчував на собі, що то воно таке — наша хокейна школа.

Дмитро з усіх сил намагався сподобатися Тихонову, головному тренеру збірної. Але чомусь забув про нього аж до світової першості у Швейцарії (1990). Дмитра поставили центр-форвардом у трійку до Макарова і Пряхіна. Він одразу знайшов з ними спільну мову і був дуже задоволений напарниками, особливо Макаровим.

У збірній була велика конкуренція за кожне місце в основному складі. Ніхто нікого не вмовляв старатися, працювати. Пожалієш себе, недопрацюєш — це відразу помітять і заміну тобі підшукають. І Дмитро старався. Збірна тоді виграла першість, і на грудях Дмитра Христича заблистіла золота медаль.

Збігло трохи часу, і менеджер «Вашингтон кепітелз» зробив офіційну пропозицію київському «Соколу». Мовляв, ви нам Христича, а ми вам грошенят трохи. В доларах, звісно. Поки лагодили всі деталі контракту, Дмитро Христич

Повернення

Виступаючи за океаном, Дмитро проводив іноді понад 80 матчів у регулярній першості НХЛ, а потім ще по 6-10 у плей-офф. І містер Христич не завжди давав раду з вимогами заокеанських тренерів. Закономірний підсумок — перехід у російський «Металург».

У Магнітогорську багато до чого довелося звикати. Місто екологічно досить брудне, але жити можна. Зустріли його в команді добре. Найкращим у новій льодовій сім'ї Дмитро ще не став, але кар'єру завершувати не планує. Основне — якнайкраще завершити цей сезон. А потім, як знати, може, знову за океан.

Де б не виступав Христич, він не забуває про рідне місто. Виступає за збірну України, зустрічається з колишніми партнерами, провідує батьків, родичів. Як не крути, а його коріння тут.

Квітка Аполлона

Віднедавна у Класі з'явилася нова традиція — відзначати кожен прожитий місяць новим вазоном. На Класному підвіконні вже стоїть одна така рослина-віха — це гіацинт. Не знаю, хто автор цього задуму, але те, що він молодець, то вже точно! Бо ж кого, скажи, не приваблює чудовий, ні з чим не зрівнянний запах гіацинта, чия назва перекладається з грецької як «квітка дощу». Бо, бачте, в Малій Азії, на батьківщині гіацинтів, період теплих весняних дощів збігається з часом їхнього цвітіння.

Легенди пов'язують квітку з іменем Гіацинта — сина-красеня спартанського царя Аміклада і музи історії Кліо.

Юнак Гіацинт користувався повагою бога Аполлона. Він був спритний, кмітливий, а що вже диск метав!.. Усім він подобався, всім, крім ревнивого та заздрісного божка західного вітру Зефіра. Ця солодка назва не мала нічого спільного з його мстивою вдачею. І от коли Гіацинт метнув свій диск, Зефір вітряним подихом розвернув його на 180°, тобто у зворотний бік. І влучив диск у голову Гіацинта. Рана ця була смертельною.

Навіть боги часом безсилі. І щоб увічнити його ім'я, Аполлон перетворив краплі крові, що виступили на голові хлопця, в чудесну лілову квітку. Її форма з одного боку нагадувала букву А — ініціал Аполлона, а з другого — ініціал Гіацинта.

Жерці Аполлона Дельфійського перенесли квітку в сад, що оточував храм. Відтоді, щоб увічнити пам'ять про прекрасного юнака, щороку відзначали свято Гіацинта.

Серце Аякса

А ось ще одна легенда — про героя Троянської війни Аякса, сина царя Теламона, який здолав своєю сильною рукою чимало ворогів на троянських кораблях та укріпленнях і навіть поранив Гектора каменем.

Коли загинув Ахіллес, між Аяксом та Одіссеєм виникла суперечка — ніяк не могли поділити між собою зброю загиблого воїна. І от коли її присудили Одіссею, Аякс з горя пронизав своє серце мечем. Стікаючи кров'ю, серце його перетворилося на ніжну квітку, що проросла назовні. Формою вона нагадувала дві перші літери імені Аякс. Або вигук, яким давні греки передавали жах та скорботу.

Все, що захочеш...

Мандруючи з Малої Азії світом, гіацинт дуже швидко завоював серця людей і на Сході. Особливо популярним він став у Персії. Поети оспівували його вишуканість та ніжність і порівнювали кучері перських красунь з пелюстками цієї квітки.

Дуже швидко гіацинт потрапив до Туреччини. Тут він так сподобався туркеням, що став окрасою всіх гаремів. Англійська мандрівниця на прізвище Далавей, відвідавши Стамбул на початку XVII ст., побачила в султанському палаці дивовижний сад, де росли тільки гіацинти. Султан та його гості насолоджувались красою і ароматом цих квітів. Цікаво, що турки називають їх «мушірумі», що по-турецьки означає «ти отримаєш усе, що я лише зможу тобі дати».

До Західної Європи гіацинт потрапив у другій половині XVII століття і спричинив справжній бум у багатьох країнах, та найбільший — у Голландії.

Де ростуть махрові квіти

Перехворівши тюльпаноманією і ще як слід не оклигавши від її наслідків, десь так років через сто Голландія захворіла на тяжку форму гіацинтоманії. Цю квітку вирощували, схрещували і продавали за скажені гроші. Вірус гіацинтоманії лютував, як хотів.

Це трапилось у 1734 із садівником Ферельмом. Він завжди слідкував за своїми квітами, ретельно общипував з них усі зайві листки, зривав неправильно розвинені пуп'янки, виводячи досконалі сорти гіацинтів. Аж якось Ферельм захворів і якийсь час був прикутий до ліжка. Тим часом один з «неправильних» пуп'янків розцвів і показав світу Божому свої, небачені досі махрові пелюстки.

Піднісшись від щастя на сьоме небо, садівник Ферельм «охрестив» новий сорт іменем Марії і був радий, що так доречно захворів. Подивитись на це диво з'їжджалися квіткарі з усієї країни і навіть із сусідніх держав.

Відтоді відцвіло чимало різних квітів, та гіацинти різних форм, кольорів та відтінків і сьогодні продовжують радувати нас своєю красою і завжди дарують гарний весняний настрій.

Вівсянка, сер!

Знаєш, чому коні такі сильні? Бо вони не ниють зранку: «Знову їсти цю вівсянку!» А мовчки беруть і хрумають свій овес. Так, я з тобою згідний: люди справді не коні, але сила і витривалість, якою вони вирізняються, хіба тобі зашкодить? Ні, я не закликаю тебе відмовитись від улюблених страв і перейти на вівсяну дієту, я й сам цього робити не збираюсь. А от знати, чим же корисна ота вівсяна каша, думаю, не завадить нікому.

Смачно, корисно, доступно...

Овес містить у собі всі найважливіші для здоров'я компоненти: калій, магній, фосфор, залізо, йод, фтор, марганець і ще десь півтаблиці Менделєєва.

Це якщо мовою хімії. А можна очима медика поглянути: вівсянка нормалізує роботу кишечника, покращує травлення, виводить шлаки, регулює засвоєння багатьох речовин нашим організмом. Ось так. Не відкрию ніякої Америки, коли скажу, що вівсяна каша — найулюбленіший і найпопулярніший сніданок у світі. Сьогодні яких тільки страв не понавигадували кухарі з вівсянки, аби тільки вдовольнити найвибагливіші смаки людей. З вівсяної крупи виробляють тоненькі пластівці, що готуються за лічені хвилини. Вони не лише додають здоровий заряд енергії, а й економлять наш час. Такі пластівці їдять як окрему страву, а також як доповнення до інших кулінарних «шедеврів». Наприклад, спробуй перед смаженням обваляти у вівсяних пластівцях форель чи скумбрію або навчися пекти з них коржі та тістечка. Смакота та й годі! Ось тобі кілька простих рецептів.

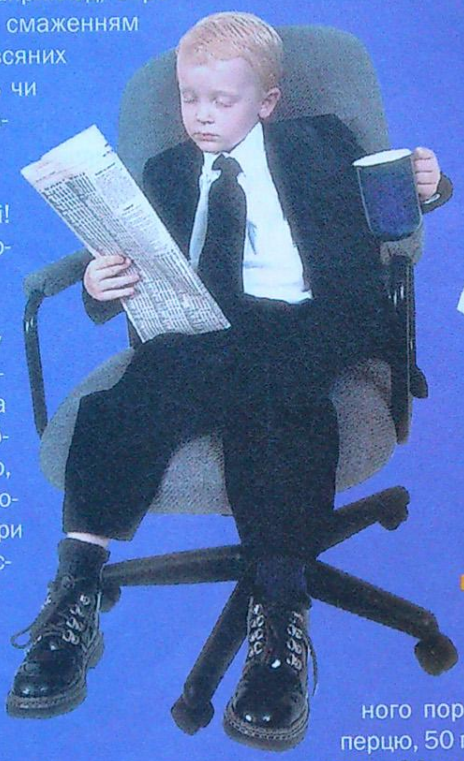

смачного!

■ Щоб приготувати **класичну вівсяну кашу**, необов'язково мати за плечима Оксфорд чи Кембридж, та там такого, мабуть, і не проходять. Розрахуй по три столові ложки пластівців на одну порцію каші, залий їх 230-250 грамами води або молока, додай пучку солі і вари на слабкому вогні, поки каша не набухне. Не даючи сильно загуснути, виключи газ і накрий кашу — нехай постоїть 5-10 хвилин. Бо не буде того смаку, коли каша буде надто суха. До готової вівсянки додай масла, можна дати варення, терте яблуко, грушу, полуниці, банани, вишні чи будь-які інші улюблені ягоди. Замість цукру можна додати меду.

■ **Вівсяні оладки.** Три склянки вівсяних пластівців залий молоком (0,5 л), яке щойно закипіло. Через 10 хв, коли каша трохи набухне, додай пучку соди, два збитих яйця, сіль і цукор до смаку. Усе добре вимішай, додаючи дрібно нарізане яблуко. Цю масу накладай ложкою на пательню з розігрітою олією. Дочекавшись, поки оладки підрум'яняться з одного боку, переверни їх на інший бік. На стіл подавай зі сметаною чи з корицею та цукром.

■ **Вівсяні палички з сиром.** У мисці розітри 75 г масла, 0,5 ч. л. гірчичного порошку, додай солі, перцю, 50 г геркулесу, 75 г борошна, 50 г натертого твердого сиру, 3 ст. л. молока і заміси туге тісто. Розкачай та виріж 15-20 смужок. Виклади їх на сковорідку, змащену жиром, посип зверху кмином чи маком і запікай при 220°С 10-15 хвилин.

■ **Вівсяна запіканка.** Змішай 200 г пластівців з 100 г цукру і обсмаж на пательні у 100 грамах вершкового масла. На грубій тертці натри 3-4 яблука. У форму по черзі викладай шар вівсяних пластівців і шар яблук. Тоді все залий склянкою молока або вершків. Запікай у духовці 30 хвилин.

■ **Вівсяний хліб.** 225 г вівсяних пластівців залий склянкою кефіру чи кислого молока і постав на ніч у холодильник. На наступний день додай 2 ч. л. порошку до печива, 1/4 ч. л. солі і кілька ложок борошна. Добре вимішай виделкою, додаючи решту борошна (всього 1 склянка). Тісто має бути густим і липнути до рук. Виклади його у форму й помасти 2 столовими ложками розтопленого вершкового масла. Випікай при 160-175°С 30 хвилин. У разі необхідності можеш пекти й довше, перевіряючи готовність сірником чи дерев'яною паличкою.

Взагалі, вівсяних рецептів існує більше, ніж достатньо, але ніхто не забороняє тобі фантазувати. Раз, два, три — і дивись, придумаєш щось смачненьке та надзвичайно корисне.

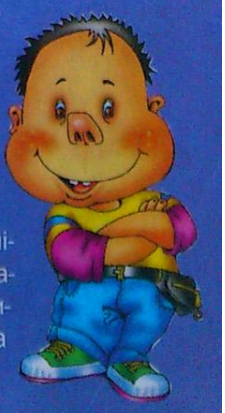

М'якої посадки!

(ролерські нотатки)

Гулі, садна та синці — на коліні, на руці...

Біда з тими новачками! Ще один як слід від синців не оправився, а тут ще двоє як сніг на голову. От, наприклад, Пундик. Тепер на всіх уроках він розповіді вчителів слухає виключно стоячи — мовляв, у нього так голова краще працює, матеріал запам'ятовується швидше і після цього вдома вже нічого повторювати не треба. («А ще, мабуть, торти та хот-доги легше на білки з вуглеводами розщеплюються!» — не проминув якось нагоди жартома поглузувати зі свого друга наш всезнаючий Колібрик.) Класні педагоги спочатку подивувалися, подивувалися, а потім узяли та й повірили гурмановим поясненням. І вже навіть уваги не звертали на його стоячу постать.

Та справжня причина Пундикового прямостояння набагато прозаїчніша. Річ у тому, що він на минулому тижні ролики взявся освоювати. Три тижні клянчив у мене ковзани на коліщатах і таки випросив. Прийшли ми з ним у парк (той, що за Крапчиною обсерваторією, в якій ДуКлас зараз живе). Ну, Пундик, недовго думаючи, черевики з роликами на себе натягнув, наколінники, шолом навіть мотоциклетний десь роздобув, став на ролики, розігнався, і...

Мабуть, доведеться для новачків ще одну деталь захисту вигадати — для тої частини тіла, звідки ноги ростуть. Бо, по-перше, шкода ролерських тіл. А по-друге, щось я ще не чув, що такий захист десь існує. От візьму та й винайду, запатентую — і потечуть грошики річкою у мій гаманець. Тільки гаманець треба якнайбільший купити...

Багато хто з тих, кому доводиться долати перші метри на роликах, недооцінюють травматизму цього виду активного відпочинку. А дарма! Бо катання на роликах — одне з найбільш травмонебезпечних занять. Тож якщо ти тільки збираєшся купувати ролики, раджу купити фітнесролики: і кататися навчишся швидше, і синців менше заробиш. І хто знає, чи захочеться після цього купувати щось більш агресивне.

За ступенем небезпечності всі «роликові» травми можна поділити на 4 групи. До **Групи №1** відносимо **шкірні захворювання.** Звичайно, виникають такі пошкодження не тільки від роликів, але найчастіше саме довге перебування ноги в тісному, пітному просторі «черевика» провокує неінфекційні захворювання шкіри (дерматити, дерматози, екземи та інша грибкова гидота). Як вони себе виявляють? У сверблячці, відлуплюванні, почервонінні шкіри (зазвичай на щиколотках), появі пігментних точок і плям.

Групу №2 складають **легкі ушкодження шкіри та підшкірних тканин.** Найчастіше це банальні подряпини та садна, «синці» та «асфальтна хвороба». Від них не застрахований ані новачок, ані досвідчений ролер. Локалізуються садна звичайно на колінах, кистях рук, на ліктях. Рідше трапляються подряпані носи та щоки, боки, спина та груди (зазвичай тільки у новачків). Чим більша швидкість і гірше покриття, тим сильніше буде виражена травма.

Група №3 — це **закриті травми** колінних, ліктьових суглобів, кистей, пальців та зап'ясть рук, а також щиколотки. При сильному падінні або ударі у вищевказаних частинах тіла з'являється біль (постійний чи тільки при русі), почервоніння, припухлість, запалення. Діагноз тут може бути різний — від легких вивихів, розтягів до важких переломів, ушкоджень меніска, а це вже не жартики. Бачив я одного разу по телевізору, як роблять операції на коліні — бррр! І сам цього не хочу, і іншим не бажаю. Видовище не для слабкодухих, це вже точно.

Найнебезпечніші ушкодження, які можна отримати, бездумно гасаючи на роликах тротуарами, — це відкриті переломи і травми хребта, голови та головного мозку. Ось вони, клятущі, і складають найстрашнішу, прямо-таки зловісну **групу №4**. Та якщо по правді, то у фітнесроликах, на

відміну від агресивних, це досить рідкісне явище, ну за винятком хіба що струсу мозку, який виражається в нездужанні, запамороченні, блювотних рефлексах та підвищенні температури. Воно, звичайно, не смертельно, однак і приємного тут також мало — по собі знаю. Бо, що не кажи, а кожен вид спорту в чомусь та й екстремальний.

Як уникнути травм?

1 Розминайся перед катанням! «Прогрітий», розроблений суглоб чи зв'язка значно травмостійкіші. Досить зробити десять-п'ятнадцять присідань, пару вправ на розтяг і комплекс нахилів, щоб коліна та суглоби увійшли в робочий режим.

2 Дотримуйся гігієни, носи чисті шкарпетки, якщо «чобіток» (внутрішня частина черевика) можна вийняти і попрати, роби це через кожних 10-15 катань. Після прогулянки на роликах мий ноги. Не катайся надто довго. Якщо після катання відчуваєш дискомфорт у ногах, важкість, набряки, краще взагалі припинити катання.

3 Завжди одягай захист на коліна, лікті і кисті рук. Так, задоволення не з дешевих, та хіба здоров'я дешевше? Не завадить і шолом. Дехто купує спеціальні штани, рюкзак і навіть шкарпетки для катання на роликах. Носи щільний одяг, наприклад, джинси, сорочку з цупкої тканини. Одягай ролик так, щоб він щільно сидів на нозі, щоб усі застібки були на ньому замкнуті. Але не допускай, щоб черевик сильно обтискав ногу, викликав хворобливі відчуття. Не розганяйся сильніше від тої швидкості, при якій можна спинитися за 1-2 метри. Намагайся уникати спусків з гірок, сходів, поганого асфальту та великих скупчень людей.

4 Ніколи не пробуй зробити елемент, який тобі точно не під силу. Особливо це стосується стрибків і тому подібного. Вони, по-перше, загрожують травмами, по-друге, негативно впливають на хребет і внутрішні органи. Будь-яку нову вправу (рух спиною вперед, розвороти, стрибки) роби повільно і на рівній поверхні, подалі від огорож, бордюрів. Не ставай на ролики у закритих приміщеннях! Об'їжджай калюжі та всякі слизькі місця.

Що робити, якщо травма вже отримана?

1 Для лікування подряпин і саден у «польових» умовах завжди носи з собою бинт, вату, перекис водню, йод або зеленку. Щоб «не відходячи від каси» обробити та забинтувати садно, подряпину чи щось там ще.

2 При наявності будь-якого шкірного захворювання звернися до дерматолога. Не займайся самолікуванням і народною медициною, так можеш тільки нашкодити!

3 При забоях та розтягах якнайшвидше приклади до травмованого місця щось холодне (пляшку з холодною водою або звичайний лід, узятий з холодильника) і постарайся не навантажувати травмовану частину тіла хоча б тиждень-другий. А коліно забинтуй еластичним бинтом — для зменшення навантаження.

4 Якщо запалення, біль посилюється чи не вщухає досить довгий час, або ж якщо ти отримав ще якусь серйозну травму, негайно звернися до відповідного лікаря!

Катайся обережно, бережи себе і своє здоров'я — воно тобі ще знадобиться! І, між іншим, не тільки для роликів.

На роликах по світу

● Черевики на колесах вигадав у 1760-му році бельгієць Джон Йозеф Мерлін, проте демонстрація винаходу при британському дворі скінчилася конфузом: Мерлін у своїх дерев'яних черевиках на металевих коліщатах в'їхав у дзеркало. Друге народження роликових ковзанів відбулося в 1980-му році. Два американських хокеїсти приробили до ковзанів ролики, щоб тренуватися на асфальті. Ідею цю купила спортфірма «Роллерблейд», і пішло-поїхало.

● Сьогодні у світі близько 50 мільйонів ролерів. Найроликовіша країна в Європі — Німеччина, 10 мільйонів німців регулярно стають на ролики. Це більше, ніж активних любителів футболу. Переважна більшість німців-ролерів — студенти, дорослі та діти, які на роликах їздять на навчання, на роботу, до школи.

● Американська корпорація «К-2» організувала курси, де вчать правильно стояти на ковзанах, гальмувати і... падати. Прийти на курси може кожен, інколи в одній групі катаються п'ятирічні діти та батьки, що стали на ролики разом з чадом. П'ятнадцятирічні дівчата більше вдають із себе незграб, адже це так нежіночно — відразу стати і поїхати!

● У Парижі щоп'ятниці тисячі ролерів збираються на площі Італії і центральними трасами їдуть на Монпарнас, на Монмартр, на проспект Версаля, до Ейфелевої вежі. Учасників пробіжки (20-25 тисяч чоловік) супроводжує спеціальний поліцейський підрозділ на роликах. Дистанція — 25-30 км, катаються з 10 вечора до 1 години ночі. Організовує пробіжку Паризька асоціація ролерів (вік її учасників — 12-78 років), яку створили на прохання поліції, якій остогид хаотичний рух ролерів вулицями Парижа.

10 Десята планета?

2 червня минулого року американські астрономи Майк Браун та Чед Трухільйо відкрили в Сонячній системі небесне тіло, розміри якого були зіставлені з розмірами планет Сонячної системи.

З'ясувалося, що це найбільша знахідка, здійснена в межах Сонячної системи за останні 72 роки, які минули від того часу, коли в 1930 році було відкрито планету Плутон.

Новий об'єкт отримав ім'я Кваоар. Так у міфології індіанців, які населяли колись простори Каліфорнії, називалася божественна сила, що брала участь у створенні світу. Щоправда, поки що назва Кваоар існує як неофіційна, тож нововідкритому небесному тілу ще доводиться обходитися дещо сухуватим ім'ям — 2002 LM60.

Перші знімки Кваоара були отримані ще в 1982 році, і ще тоді стало зрозуміло, що якби скласти докупи всі відомі астероїди, то навіть усі разом взяті вони б утворили масу, яка б виявилася меншою від цього небесного тіла. Кваоар знаходиться в так званому Поясі Койпера, який становить собою ряд об'єктів з льоду та скельної породи, які брали участь в утворенні Сонячної системи близько 5 мільярдів років тому. Однак відкриття Пояса Койпера поставило під сумнів навіть і той факт, що Плутон — це теж планета, не кажучи вже про Кваоар. Деякі спеціалісти говорять, що це просто більш велике за розмірами тіло, яке перебуває в Поясі Койпера.

Так, погоджується містер Браун, якби Плутон виявили зараз, а не в 1930 році, то і його б, скоріш за все, не ризикнули назвати планетою. Що ж тоді казати про Кваоар! І тим не менше, саме Кваоар більший від останнього з претендентів на звання 10-ї планети — об'єкта 2001 KX76, він має 1300 кілометрів у діаметрі і тільки удвоє менший від Плутона. Від Землі його відділяє 6,5 мільярда кілометрів, а на те, щоб зробити один повний оберт навколо Сонця, Кваоару потрібно цілих 288 років!

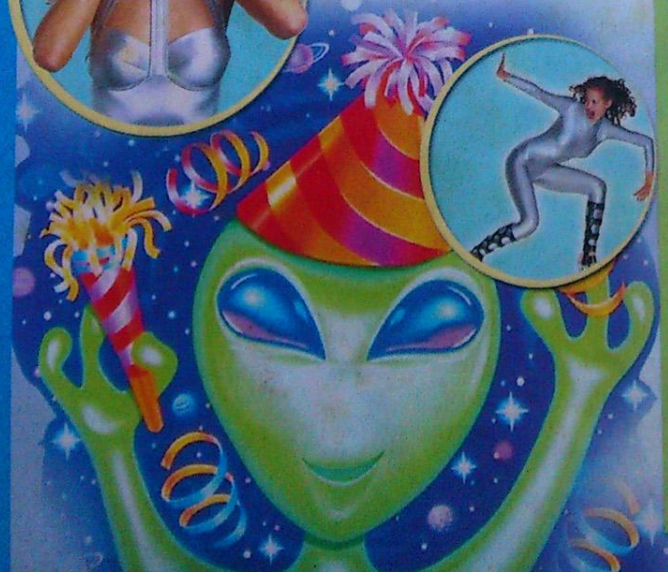

На орбіті — космічні човники

Багаторазовий транспортний космічний корабель складається з двох твердопаливних прискорювачів, які є, по суті, першим ступенем пілотованого орбітального корабля з трьома маршовими киснево-водневими двигунами та підвісним паливним відсіком, який утворює другий ступінь корабля.

У процесі виведення на орбіту багаторазовий корабель виконує ніби роль ракети-носія в одноразових транспортних космічних системах. В орбітальному кораблі розміщуються екіпаж та корисний вантаж. У підвісний паливний відсік заправляється все киснево-водневе паливо, яке витрачається у процесі виходу на орбіту.

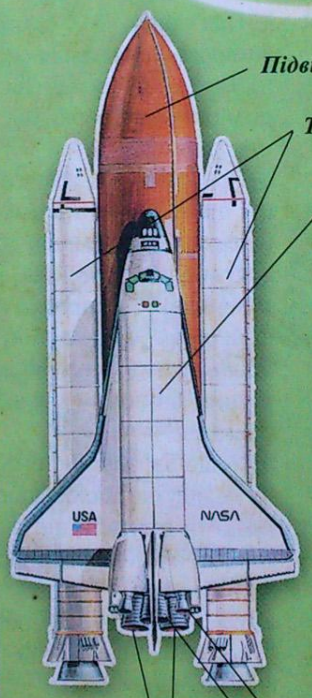

Два твердопаливні прискорювачі забезпечують додаткову тягу на початковому відрізку траєкторії польоту та гарантовану для порятунку орбітального корабля швидкість у разі аварії на початковій ділянці виведення. В момент старту одночасно працюють установки першого та другого ступенів. На 125-й секунді твердопаливні прискорювачі відділяються та повертаються на землю для повторного використання.

Три основних двигуни орбітального корабля продовжують працювати, споживаючи паливо підвісного відсіку, і забезпечують швидкість, близьку до орбітальної. Після вироблення палива на 480-й секунді польоту відсік відокремлюється і падає в Тихий або Індійський океан, руйнуючись у щільних шарах атмосфери.

За допомогою двигунів системи орбітального маневрування створюється додатковий імпульс по прирощенню швидкості, необхідної для виходу на опорну орбіту. Ці ж двигуни використовуються для маневрування при аварійному припиненні штатного польоту на відрізку виведення, для міжорбітальних переходів, зближення та видачі гальмівного імпульсу при сході з орбіти для посадки.

7 квітня — брехня всесвітня

Звісно, не таке це вже велике свято, але підготуватися до нього треба як слід. Трохи фантазії — і спробуємо зробити щось оригінальне, смішне, щось таке, що запам'ятовується надовго. Одне тільки зауваження: розігрувати все ж таки краще тих людей, які не позбавлені почуття гумору. Бо інакше і комусь зле зробиш, і собі свято зіпсуєш.

Олівець-малювець — жартівник-молодець

Перший наш розіграш абсолютно необразливий. Для нього необхідно виготовити нескладний пристрій *(див. фото)*. Ця річ — із серії головоломок. Зробити її неважко, а ефект виходить кумедний. Якщо не полінуватися і трохи попрацювати руками, то можна добряче повеселити своїх друзів, гостей, батьків. А заодно й перевірити їх кмітливість та почуття гумору.

Нам знадобиться гладенька дерев'яна паличка завтовшки з олівець та завдовжки 8-9 см (у крайньому разі можна й олівець). Недалеко від одного кінця свердлимо маленький отвір.

Крізь отвір цей просмикуємо міцну тонку мотузку. Робимо з неї петлю, довжина якої трохи менша від довжини палички. Кінці мотузки туго зв'язуємо так, щоб вузол не розв'язався.

Тепер цю штучку можна причепити до татового піджака, маминої куртки — до чого завгодно, де є петля для гудзика. А ще можна влаштувати конкурс — хто швидше зніме паличку, не розрізаючи, звісно, ані мотузки, ані піджака. Чіпляти цю штуковину слід так, щоб ніхто не бачив, як це робиться.

Як чіпляти. Край піджака, де є гудзикова петля, протягається в мотузкову петлю на паличці так далеко, що стає можливим просунути саму паличку в гудзикову петлю. На фото це добре видно. Це — найголовніший рух! Просовувати потрібно піджак у мотузкову петлю, а не паличку в гудзикову петлю, що переважно всі й починають робити. Потім паличку просовуємо в петлю до кінця. Якщо все проробити правильно, паличка повисне на гудзиковій петлі.

Увага! Використовуй ці картинки, якщо у тебе виникнуть труднощі зі зняттям палички — виконай усі дії у зворотній послідовності.

Перед тим як розіграти кого-небудь, потрібно повторити всі дії. Після кількох спроб це буде виходити скоро і хвацько. Та не думай, що непідготовлена людина зможе так само скоро її зняти. А дехто не зможе й за цілий день. Стара головоломка, але про неї мало хто знає. Ну хіба що ДуКлас. Простота конструкції тільки посилює здивування та збентеження. Для більшого приколу на паличці можна написати жартівливе привітання.

Кран крутнув — вода не ллється...

Наступний жарт призначений для людей, наділених винятковим почуттям гумору. Прикол не з простих, але ж і ефект від нього який...

Задумка така: хтось відкриває кран, щоб помити руки чи просто налити води... А з крана замість води з'являється кулька, наповняється водою, і...

Для цього заздалегідь треба приклеїти до крана зсередини невеличку надувну кульку і заштовхати її у кран. Вода починає витісняти кульку, і вона вилазить, наповнюючись водою. У то же час «жертва» розіграшу просто стоїть і здивовано спостерігає за тим, що відбувається. Як правило, вона розуміє, що сталося, вже тільки після того, як кулька лопне та обіллє її («жертву») водою.

Єдиний ризик для тебе — це перспектива повзати з ганчіркою по підлозі і витирати воду.

Найкращий ефект виходить тоді, коли підготувати все заздалегідь.

Кульку слід вибрати невелику, щоб вона швидше наповнювалась водою і стала надуватися. Обов'язково слід обрізати потовщений край (обережно, щоб кулька не порвалася повністю). Вклеювати краще так, щоб вона, розпрямлена усередині крана, не виходила назовні. Якщо просто вставити кульку у верхню частину крана, там, де він кріпиться до змішувача (що може видатись простішим та кращим), кулька скоро порветься і води проллється мало.

Тому бажано все-таки напружитись і приклеїти кульку. Для приклеювання бери клей з простіших. «Суперклеї» краще не брати. Добре підходить «Момент». Внутрішню поверхню крана потрібно попередньо обезжирити і просушити. Якщо ти хочеш це все влаштувати зранку, тоді доведеться або дуже пізно лягати, або ставати ні світ ні зоря. Та чого не зробиш для гарного жарту!

МАКСИМ

Ці стереокартинки слід розглядати через стереоокуляри, в яких червоне скло відповідає правому оку, а синє — лівому.

www.stereomir.ru

ПОРИНЬ РАЗОМ З «КЛАСОМ» У СТЕРЕОСВІТ!

Чи хороший з тебе космонавт?

1 Любиш спати до обіду?
а) люблю; б) інколи;
в) та що ви, як можна!

2 «Space Shuttle» — це крутіше, ніж «Porsche-911»?
а) так; б) не знаю; в) ще чого!

3 Любиш «Кока-колу» у 100-грамових тюбиках?
а) терпіти не можу!
б) залежно від обставин;
в) а де її можна купити?

4 Ти керуєш космічним кораблем, аж раптом в ілюмінатор щось стукає. Твої дії:
а) скажу: «Заходьте, не замкнуто!» — і дістану тюбик з кавою;
б) скажу: «Ви помилилися адресою», — але про всяк випадок загляну у вічко;
в) перевірю систему протиметеоритного захисту і зроблю запис у бортовому журналі.

5 На день народження тобі подарували новий оранжевий скафандр з блискучими застібками. Ти:
а) цікавишся, скільки він коштує;
б) обдзвонюєш усіх знайомих, аби похвалитися обновкою;
в) стрімголов летиш записуватись у найближчий центр підготовки космонавтів.

Ось і все. А тепер — результати тесту. За кожну відповідь «а» нараховуєш собі 0 балів, «б» — 2 бали та «в» — 5 балів. Сумуєш отримані бали, і...

0-5 балів. Космонавт із тебе — як з риби балерина. Може, тобі судилося стати в майбутньому видатним геологом, бухгалтером чи навіть провідним менеджером компанії «Microsoft», але космонавтом... Втім, не вішай носа, може, колись ти ним і будеш. Але вже точно не в цьому житті.

6-15 балів. Коли дипломи зорельотчика стануть такою ж повсякденністю, як дипломи лікарів, учителів та сантехніків вищого розряду, ти легко можеш стати капітаном якоїсь фотонної «Чайки» чи старпомом на антигравітонному «Метеорі». А сьогодні... Ну хіба що дуже пощастить.

16-25 балів. У майбутньому про таких, як ти, казатимуть: «Народився у скафандрі», — маючи на увазі покликання людини підкоряти нові незвідані простори Всесвіту. І не дивуйся, якщо одної погожої днини в тебе задзвонить телефон і приємний чоловічий баритон на тому кінці дроту скаже: «Вас турбує центр підготовки астронавтів...»

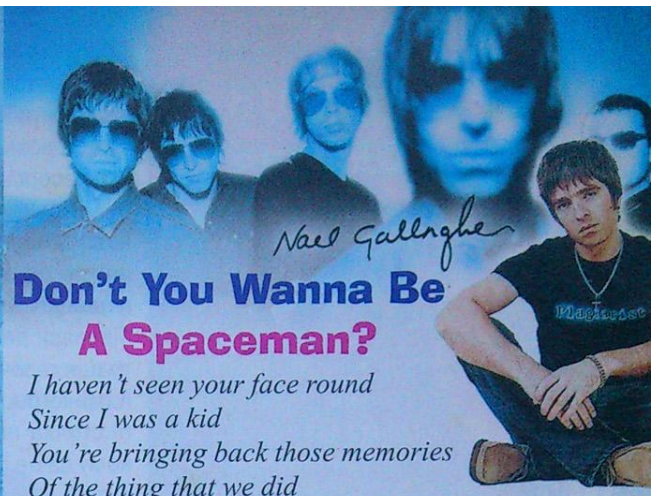

Don't You Wanna Be A Spaceman?

I haven't seen your face round
Since I was a kid
You're bringing back those memories
Of the thing that we did
You're hangin' round
And climbing trees
Pretending to fly
D'yer wanna be a spaceman
And live in the sky?
You got how many bills to pay
And how many kids
And you forgot about
The things that we did
The town where we're living
Has made you a man
And all of your dreams
Are washed away in the sand
Well it's alright
It's alright
Who are you and me to say
What's wrong and what's right?
Do you still feel like me?
We sit down here
And we shall see
We can talk
And find common ground
And we can just forget
About feeling down
We can just forget
About life in this town
It's funny how your dreams
Change as you're growing old
You don't wanna be no spaceman
You just want the gold
All the dream stealers
Are lying in wait
But if you wanna be a spaceman
It's still not too late
Well it's alright
And it's alright
Who are you and me to say
What's wrong and what's right?
Do you still feel like me?
We sit down here
And we shall see
We can talk
And find common ground
And we can just forget
About feeling down
We can just forget
About life in this town

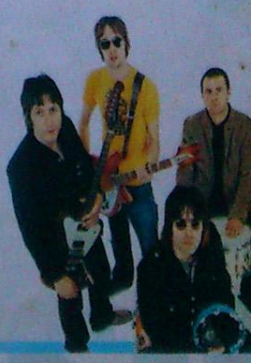

CITIUS, ALTIUS, FORTIUS!

От радітимуть фанати: буде й в нас футбольне свято!

Східноєвропейські футбольні клуби прийняли рішення організувати турнір для команд, що не пройшли кваліфікаційні турніри УЄФА. За попереднім планом, у турнірі візьмуть участь 16 клубів з 9 країн: Румунії, Болгарії, Кіпру, Греції, Сербії і Чорногорії, Словенії, Хорватії, Туреччини й України.

Жереб кинули в Стокгольмі — «одногрупники» відомі

На чемпіонаті Європи з баскетболу серед чоловічих команд, що пройде з 5 по 14 вересня у Швеції, збірна України (група D) зіграє 5 вересня з командою Туреччини, 6-го — Хорватії, а 7-го — Греції. Переможець групи прямує у чвертьфінал, володарі 2-3-х місць боротимуться за вихід в 1/4 фіналу у стикових іграх, а хто буде четвертий, той пакує валізи.

І так по всіх усюдах несуть вогонь цей люди

Вогонь Олімпійських ігор 2004 року, які відбудуться в Афінах, здійснить подорож по всіх містах, які приймали літні олімпіади. Перший випадок, коли олімпійський вогонь відвідає всі п'ять континентів. Не обминув маршрут 65-денної подорожі і Пекін, який прийме олімпіаду-2008. А почнеться подорож у Сіднеї.

«Все! Стомилась! Хай їй грець!» (тут кар'єрі і кінець!)

22-річна швейцарка Мартіна Хінгіс закінчує свою кар'єру — травми дошкуляють. «Я вже не можу виконувати об'єм роботи, необхідний для перебування серед лідерів. Досить з мене вершини». Вона 209 тижнів очолювала список найсильніших тенісисток світу, 5 разів добивалася успіху на турнірах «Великого шолому».

Клюшка та м'яч на зеленому фоні

І як це називається? — приставав Ковба-сан до Крапки і тягнув його до зеленого газону, що розкинувся під вікнами професорської лабораторії. Перед газоном хтось вночі поставив табличку з написом: «По газонах не ходити!» — І де ж тепер бідному, нещасному коту гуляти? Загоряти йому, бідоласі, де? І куди дивиться адміністрація газону?..

Адміністрація газону у Крапчиній особі стояла перед табличкою і думала, кому саме і для чого знадобилося ставити її. Не сказати, що коту світ клином на зеленій галявині зійшовся, ніхто його на цій травичці ще не бачив. Та Ковба-сан не був би Ковба-саном, якби пропустив цю подію повз свої котячі вуса. От і зараз...

Ситуація стала прояснюватися вдень, коли близько другої години біля газону зібралася озброєна якимись ключками Класна компанія і стала жваво щось обговорювати. Трохи погомонівши та посперечавшись, ватага поділилася на дві команди. В одній — Пундик, Киця та Джо, у другій — Колібрик, Джексон та Класний.

Гравці вишикувалися в ряд, воротарі зайняли свої позиції у воротах (за штанги правили рюкзаки з підручниками), хтось ляснув у долоні (свистка не було), і на футбольно-газонному полі таке заварилося!.. Почався справжній хокей на траві.

Ех, знали б наші хокеїсти, скільки років цьому виду спорту!.. Його історія почалася в родючих долинах Нілу — саме там археологи знайшли малюнки з зображенням людей, які грають у гру, дуже схожу на хокей на траві. Вік цих знахідок — 4000 років! Схожа гра з використанням м'ячів та палок була й у давніх греків.

Сучасний хокей на траві виник у кінці XIX століття у Великобританії. Там же, в Лондоні, він у 1908 році й потрапив до програми Олімпійських ігор, а від 1928 року чоловічий хокей на траві вже постійний учасник олімпіад. У 1980 році на олімпіаді, що проходила в Москві, дебютували жіночі команди. Першості Європи з хокею на траві проводять від 1970 року, на два роки пізніше стали регулярно проводити чемпіонати світу.

Три перших десятиліття одноосібними володарями на трав'яному газоні були хокеїсти з Індії. Вони виграли поспіль шість олімпіад, встановивши чимало рекордів, які лишаються недосяжними до сьогодні.

Наприклад, у фіналі олімпіади-52 індійський бомбардир Балбір Сінгх зумів забити п'ять із шести голів у ворота збірної Голландії. Цікаво, що у складі індійської збірної одночасно на поле виходило п'ять гравців з однаковими іменами і прізвищами — Балбір Сінгх. Хокей на траві за популярністю посідає друге місце у світі після футболу. Це й не дивно, адже ним захоплюються у найбільш населених країнах Азії. Останні десятиріччя, щоправда, переможцями основних турнірів стають австралійці.

ОСНОВНІ ПРАВИЛА

В олімпійському фінальному турнірі беруть участь 12 чоловічих та 10 жіночих хокейних команд. Вони розбиваються на дві групи. По дві кращі чоловічі команди з кожної групи складають півфінальні пари, переможці яких визначають чемпіона, а переможені виборю-

Люблять у клас Хокей на газоні

ють бронзу. У жіночих змаганнях інакше: три кращих команди з обох груп розігрують другий груповий турнір. Тут беруться до уваги результати попередніх зустрічей у першому турнірі, і команди грають лише по три матчі з кожним із решти суперників. Дві кращі команди другого турніру складають фінальну пару, яка й визначає чемпіона олімпіади. Третя ж та четверта команди розігрують бронзу.

У літньому хокеї (інша назва хокей на траві) команди складаються з 11 гравців: воротар, два захисники, три півзахисники і п'ять нападаючих. Кожний гравець має дерев'яну ключку, загнуту догори. Плоскою лівою стороною ключки гравці б'ють по пружному шкіряному м'ячу білого кольору, намагаючись забити його у ворота суперників. Діаметр м'яча — близько 7 см, вага — 150-160 г. Грають на трав'яному майданчику розмірами 91×55 метрів. Поле поділене центральною лінією на дві половини. На двох протилежних сторонах майданчика — ворота, ширина яких становить 3,66 м, а висота — 2,14 м. Біля обох воріт дугами радіусом 14,6 м позначено голеві зони.

Грають два тайми по 35 хвилин. Хто заб'є за гру більше голів, той і переможець. Гол зараховується тоді, коли м'яч повністю перетне лінію воріт. Воротар у своїй воротарській зоні може захищати ворота чим хоче, не може він тільки одного — лягати на м'яч. Кидатись на м'яч, посланий суперником, вважається порушенням правил. Якщо воротар порушує правила під час спроби голевого удару суперником з голевої зони, судді можуть зарахувати гол. Навіть якщо м'яч і близько не побуває у воротах. Отакі правила.

Перед початком гри капітани команд жеребкуванням розігрують ворота і того, хто введе з центру поля м'яч у гру. В другому таймі команди міняються воротами і гру починає інша команда. Під час вводу м'яча з центру поля команди розташовуються на своїх половинах ігрового поля. Розігруючий повинен паснути м'яч партнеру, який знаходиться не ближче одного метра від нього. Після цього атакуюча команда намагається завести чи забити м'яч у ворота суперника, а команда, яка захищається, повинна перехопити м'яч і собі перейти в атаку. Після кожного гола «постраждала» команда починає гру з центру поля — як у футболі.

Коли м'яч виходить за бокову або лицеву лінію поля від удару гравця одної команди, у гру його вводить гравець іншої команди. При одночасному порушенні правил двома командами чи при травмі когось із гравців суддя може зупинити гру. Після цього гру розпочинають вводом так званого «спірного» м'яча. Це може бути зроблено не ближче, як за 14,6 метра від лінії воріт. Встановлений на траву між двома гравцями-суперниками м'яч розігрують за свистком судді. Решта гравців при цьому повинні бути не ближче, ніж за 5 метрів до них.

Порушення та покарання

За перебігом хокейного матчу на кожній половині трав'яного газону слідкує окремий суддя. Обидва судді розташовуються за протилежними довгими сторонами ігрового майданчика на відстані 22,5 метра від воріт. У хокеї на траві гравцям заборонено підносити ключки вище голови і робити все, що спричинює небезпечну гру. При перепасовці гравці не повинні піднімати м'яч у повітря, це можна робити лише при нанесенні голевих ударів по воротах суперника. Рівень небезпеки піднятих ключок та м'ячів визначають судді. Суперечить правилам і фізичний контакт між гравцями. Це хокей, а не бокс!

Якщо м'яч від захисника вилітає за лицеву лінію поля, команда-суперник пробиває «довгий» кутовий. М'яч вводять у гру ударом з точки на лицевій лінії за 5 метрів від кута поля. Коли гравець захисту навмисно вибиває м'яч за лицеву лінію, пробивається штрафний кутовий з точки на лицевій лінії, розташованій за 9 метрів від воріт. Причому не раз, не два, а тричі (звісно, якщо команда не забиває гол). Гравець, який виконує удар, намагається зробити пас під удар своєму партнеру, який перебуває за голевою зоною, а та команда, яка захищається, отримує право вибудувати стінку з п'яти гравців на самісінькій лінії воріт.

За дрібне порушення правил (наприклад, небезпечна гра) суддя може показати зелену картку. Важчі порушення (брудна гра, погана поведінка на полі) судді карають видаленням з поля на 5 хвилин та жовтою карткою. А червона картка, знову ж таки як у футболі, означає видалення з поля до кінця гри.

Є в «зеленому» хокеї і пенальті. Дають їх за порушення правил у голевій зоні проти нападаючих або при захисті своїх воріт недозволеними методами. Пробивають пенальті з відстані 6,4 метра, у воротах — сам-один воротар. Шанси спіймати чи відбити м'яч у хокеї такі самі, як і у футболі. Тобто дуже малі. Та зрештою, якщо у воротах стоїть бувалий у бувальцях хокейний вовчище, а перед ним — новачок, який без року тиждень як на поле вийшов, то ще невідомо, хто кого здолає. Тут, як і в інших видах спорту, ніщо не дається без зусиль та досвіду. Бо це нехай і трав'яний, та все ж таки хокей! І грають у нього справжні чоловіки.

І шумить, і гуде — полтергейст у гості йде...

Як мене подекуди дратує недосконалість отих самозваних двоногих царів природи! Перегоріла на кухні лампочка — це полтергейст накапостив! Безслідно зник щоденник з двійками — барабашка вкрав! Сусідів знизу водою затопили — то якщо й так можна на нього все валити, і він це стерпить. До пори до часу. Якщо це справді полтергейст.

Різні-різні — добрі, злісні...

А якщо не полтергейст? Тоді хто? Привиди то чи не привиди, в будь-якому разі істоти вони невидимі, а таких і словесно не опишеш, і у фотороботі не обмалюєш. Та й доводиться настирним дослідникам задовольнятися, так би мовити, зовнішніми, видимими проявами їхньої життєдіяльності. Тим паче, що свідчень, зібраних людьми, на сьогодні хоч греблю гати! Тут тобі і свічення, і постукування, і крики, і навіть мало не розбійницькі напади — все це записано чорним по білому, а коли слово написане, то з пісні його вже не викинеш.

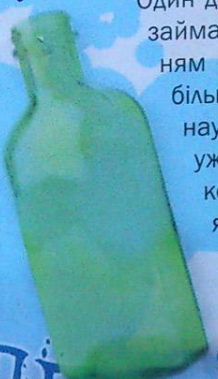

Окремим параграфом діянь невидимих духів проходять дрібні бешкети: викручування лампочок, набір кількох номерів по телефону одночасно... Якось житомирський привидодослідник Сергій Дейнеко запропонував поділити барабашки на «класичних», «дитячих» та «злісних». Мовляв, перші чинять безчинства за відсутності людей, котрі, повернувшись додому, хапаються спочатку за голову, а потім — за порядки: ставлять назад перекинуті меблі, збирають по кімнатах попалену білизну... На «класику» припадає понад 80 відсотків явищ. Винних знайти тут не так просто, та й на хибний слід легко натрапити, списавши обгорілий одяг на неслухняних дітей, а вибиті вікна — на злюк-сусідів. А коли це коїться тижнями, тоді як?

Є барабашки, котрі дуже прив'язуються до людини, як дитина до матері. А найнебезпечніші з цієї нечистивої трійці — «злісні» полтергейсти. Часто саме з ними пов'язують самозагорання предметів. Горять при цьому навіть азбестові ізолятори! Є серед них і автомобільні духи. Чимало водіїв дивувались із того, що за повної справності мотора в машині постійно щось стукає. Водій зазвичай не зважає на такі дурнички, хоч дарма, бо стукіт цей заколисує, і керманич може впасти у гіпнотичний сон, схожий на сильну перевтому. Кого ж тоді звинувачувати?

Примарні поборники порядку

Один добродій з комісії, яка займається тільки вивченням полтергейстів і нічим більше, кандидат технічних наук Валентин Фоменко уже й сам не пам'ятає, коли зацікавився цим явищем. Одне слово, дуже давно. Зате добре пам'ятає, з чого почалася його кар'єра барабашкодослідника. В одному домі в Підмосков'ї неспокійний дух (так називали барабашок у середні віки) тут роздурівся не на жарт. Як не стукіт серед ночі, то перекидання столів, розгойдування світильників. Дитяче ліжечко, мов живе, скинуло з себе матрацик і вщент розлетілось на друзки. До смерті перелякане господар спробував утихомирити скажені меблі, та де там!

А одного разу стався з ним такий геть незбагненний випадок. Приніс він додому пляшечку того, що індіанці називають вогняною водою, а ми — оковитою. Та ще не встиг як слід навіть через поріг ступити, як пляшка ні сіло ні впало вислизнула з кишені пальта і рівненько опустилася на підлогу.

Чоловік її підняв і поставив на стіл. «Весела пляшка» знову сповзла на долівку. Тоді той «здогадався», в чому річ, і приніс два гранчаки. Мовляв, другим будеш? Шумний дух відмовився, для більшої зрозумілості супроводивши свою відмову м'яким, але переконливим стусаном по тім'ячку.

Викликали дільничного — привиду байдуже. Тоді собаку привели. Собацюра був такий, що зграї вовків не злякався домовий крани повідкручував, коли нікого вдома не було! Тьху!

Звинувачення на порядних привидів сипляться, мов цукерки з новорічного подарунка, і що не день, то нові. А якщо нормально підійти до теми, що таке полтергейст, чим він добрий та чим поганий, ніхто до пуття з вас, царів природи, і не знає. Навіщо,

б, а тут тільки до хати вступив — і підібгав під себе хвіст. А потім і взагалі п'ятами своїми собачими накивав.

Помучився той чоловік тиждень, помучився, а потім не стерпів і чкурнув до родичів. Разом з ним з дому щез і полтергейст, об'явившись в іншому місці. Де саме? А там, куди чоловік той спровадив сина з онукою, за десятки кілометрів. І вже там таке почалося! Сусіди з переляку міліцію викликали, та все марно. Стукіт не вщухав: то танцював холодильник, то стіл підскакував, то самі по собі падали на підлогу тарілки з мисками, сам галасував дверний дзвінок, гасло і загорялося світло.

Дослідник спостерігав такі випадки в інших селищах і виявив, що дії полтергейста розгортаються за «стандартними» програмами: спочатку чути стукіт, потім оживають [illegible]і. І завершується увесь цей аномальний парад-але загоранням речей чи тотальними підтопленнями.

Аналізуючи ту залежність, Фоменко використав свій професійний досвід. На одному із оборонних підприємств він керує групою, котра займається своєрідною технічною криміналістикою, мета якої встановлювати зв'язки між причиною й наслідком у складних технічних системах.

З'ясувалось, що предмети у приміщенні літали, зовсім не піддаючись законам аеродинаміки. Практично неможливо було відслідковувати момент старту, наче речі ставали вкрай обережними, відчуваючи на собі людський погляд. Бачити їх можна було тільки боковим зором. Дослідник помічав, що предмет спочатку вібрував, потім амплітуда його коливань збільшувалась, і під кінець він різко зривався з місця мов ошпарений. Приземлення було не менш дивовижним: предмети миттєво застигали і наче прилипали до підлоги. Сильне враження справили на дослідника розмови з полтергейстом — слова неспокійного духу шокували брутальністю, виражали вражаючу обізнаність про життя людини та її потайні думки.

Представник комісії вважає, що Земля от уже кілька тисяч, а то й мільйонів років оплетена тенетами космічного шпіонажу. Мовляв, якась там суперцивілізація закинула на Землю міжпланетарний зонд для спостереження за людьми. І виходить тоді, що практично кожна людина обплутана таким собі інформаційно-енергетичним полем, яке фіксує та передає на гіпотетичну базу інопланетян різні дані про неї. Якщо ж висловлюватись простіше — нишпорить за всіма нами. Причому доповідає своєму «вищому керівництву» не лише про вчинки гомо сапієнсів, а й навіть про їхні помисли. Цю інформацію там, значить, переварюють, і відповідно до неї віддаються ті чи інші команди. Таке собі програмування. А коли ця «програма» дає збій, тоді людину піддають на різні випробування, щоб шокувати і подивитись, як вона поводиться у критичних та екстремальних ситуаціях. Ось тобі, мовляв, і весь полтергейст. Ну що ж, нашого брата ні в чому не звинувачують, так і на тому спасибі скажемо.

МАШИННІ ШПИГУНИ

На думку прихильників іншопланетно-полтергейстівської версії, «шпигуни» ті навчились рухати предметами, створивши густе павутиння глюонових ланцюгів. Глюон — це така дуже-дуже маленька елементарна частинка, котра у стільки разів менша за протон, у скільки разів сам протон менший за молекулу. Це суперміцна і супертонка нитка, здатна проникати крізь будь-яку матерію, абсолютно не пошкоджуючи її при цьому.

Глюоновими ланцюгами і можна пояснити траєкторії польоту предметів, раптові зупинки і навіть вібрацію. Це по-перше. А по-друге, отой В. Фоменко вважає, що цивілізація, котра закидає на нашу Землю глюонові ланцюги — не біологічна, а машинна, складена з кібернетичних організмів, а може, й розумних роботів. А може, й ще з когось, до кого наша уява ще не доросла. Та хто б її не складав, поза всяким сумнівом, можливості космічної експансії в отих істот у кілька разів (а може, й на кілька порядків) більші, ніж у нас, бо вони не обмежені ані швидкістю світла, ані живою матерією. Для таких прогулянки у відкритому космосі без скафандра — як для нас ранкова пробіжка парком.

Однак поширення машинного життя вимагає величезних витрат звичної матерії. Тому суперцивілізація змушена постійно збільшувати кількість контрольованих планет, на котрі вона й скеровує свої космічні зонди — заради подальшої колонізації. Нашим же з тобою завданням буде не допустити виникнення власної машинної цивілізації, адже це може призвести до жорстокої боротьби між ними. А нам це зовсім ні до чого.

SAAB — далекий родич літака

Ну хто і коли сказав, що всі улюблені кіногерої неодмінно мають бути позитивними персонажами! Я з цим не згідний. Ні, якщо Пундику подобається Бетмен, Джексону — Дартаньян, Джо — гороподібний Халк Хоган, Пундику — Денні Де Віто, а Киці — Баффі (вона ж за сумісництвом винищувачка вампірів), нехай подобаються на здоров'я, я не проти. Мені ж особисто до вподоби Фантомас. Ну хто ще може похвалитися такою винахідливістю! Згадай його штучки з маскарадами-переодяганнями, коли він пошив у дурні всю поліцію міста, як він їх дурив, як водив навколо пальця та за ніс — без сміху такі речі не згадуються!

А я вже мовчу про технічні досягнення — одна крилата машина чого тільки варта! Та сама, на якій він викреслював у небі свій автограф — FANTOMAS. Це ж яку голову треба мати, щоб таку машину змайструвати!

Спочатку були крила...

Та Фантомас при всій повазі до його технічного генія не був тут піонером. Після війни авторинок аж кишів фірмами, які вели свій родовід від авіапідприємств. Фірма SAAB (Svenska Aeroplan Aktiebolaget — Шведське авіаційне акціонерне товариство) — одна з них. Вона була створена в 1937 році в місті Тролльхеттані. Спочатку SAAB випускала літаки JU86K (за ліцензією німецького «Junkers», потім — бомбардувальники «Grumman» (США), які йшли на озброєння Швеції та Фінляндії. У середині війни конструктори SAAB створили суцільнометалевий B-17 та двомоторний B-18. А коли скінчилася війна і потреба у військових замовленнях відпала, фірма вирішила перейти на автомобілі.

...а потім — колесо

Першою автоластівкою став SAAB-92. У першій половині 1946 року виготовили повнорозмірну модель з дерева, гіпсу та картону, пофарбували її (час повоєнний, з матеріалами сутужно)... гуталіном. Пошліфували трохи щітками — і машина заблищала, як нова калоша. А 15 червня 1947 року в місті Лінкепінгу побачила світ перша та друга версії легківок SAAB. Ця дата і стала днем народження автофірми.

Преса добре зустріла нові машини, але початку масового їх виробництва довелося чекати ще 2 роки. Вічно чогось бракувало — як не листового прокату, то фарби, як не скла, то гуми на колеса...

Влітку 1949 року з конвеєра зійшла «нульова» серія SAAB-92, яка складалася з двадцяти машин. А коли настав місяць грудень, розпочали їх серійне виробництво.

У 1950 році в ралі «Монте-Карло» стартувало два екіпажі на SAAB-92 — чоловічий та жіночий. Дамам пощастило більше, вони посіли друге місце в загальному заліку (чоловіки відстали на 14 місць) і друге — в жіночому кубку.

У грудні 1952 року запустили SAAB-92B. Тепер покупець міг купити машину зеленого, червоного, світло- та темно-сірого, бежевого та чорного кольорів. В екстер'єрі додалося хромованих накладок, багажник був оснащений зовнішньою кришкою (досі якось примудрялися обходитися без неї). Передні окремі сидіння були «анатомічного» типу. Виробництво моделі 92B тривало до 1956 року, поки на зміну 92-й закономірно не прийшла модель під номером 93.

У дизайні 93-ої найбільших змін зазнав передок: решітка радіатора нової модифікації стала вужчою та вищою, трапецієподібної форми, що й сьогодні вирізняє автомобілі з Тролльхеттана. В моделі з'явилися безкамерні шини. Виробництво моделі 93 протрималося до 1960 року.

У березні 1960 року до конструкції машин SAAB було внесено чергові вдосконалення — і на світ з'явилася модель під номером 96, яка стала найпопулярнішою моделлю першого покоління SAAB. Лінія даху стала менш пологою, побільшало місця для «задніх» пасажирів. Тилове скло зробили панорамним — збільшився огляд. Виробництво 96-ої моделі протрималося до 1979 року!

Уже в 60-і роки машини з Тролльхеттана поряд з «Volvo» стали синонімом безпеки та надійності. Підвищенню репутації «шведа №2» сприяли й спортивні досягнення 55-сильної «96 Sport», серед яких — перемоги в ралі «Монте-Карло» 1962 та 1963 рр. (після них спортивна версія SAAB отримала назву «Monte-Carlo 850»). У листопаді 1967 року естафету успіху машин першого покоління підхопила абсолютно нова модель 99, яка започаткувала сучасні серії 900, 9000, 9-3 та 9-5.

Світ бізнесу не знає сантиментів, і врешті-решт фірма SAAB стала жертвою концентрації світового автобудування. В 1989 році «General Motors» придбала 50% акцій підприємства, а ще через кілька років стала його повноправним господарем.

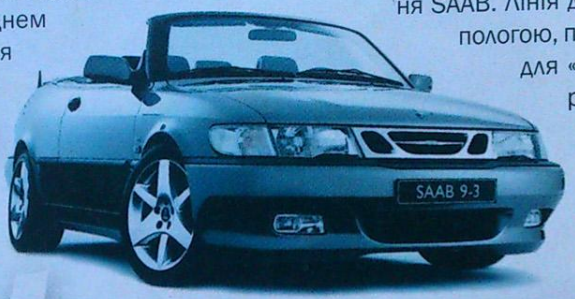

◄ SAAB 9-3 Convertable

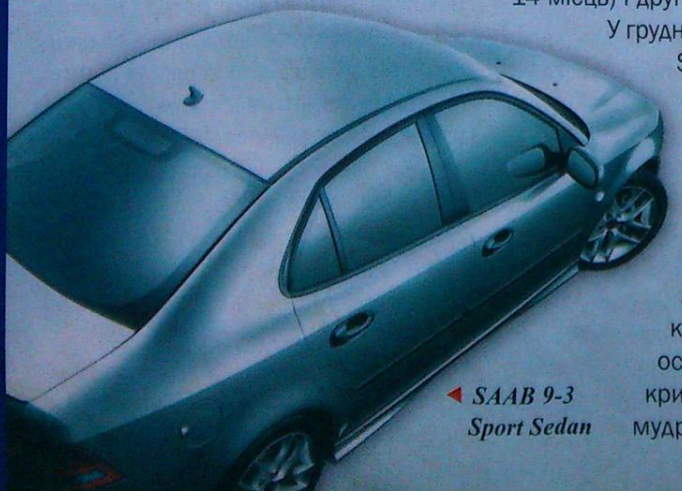

◄ SAAB 9-3 Sport Sedan

Піднебесні ноу-хау

Марка, породжена авіаційним концерном, завжди дико гордилася своїми родинними зв'язками з «небесною» індустрією. Шведи дотепер не втомлюються використовувати авіаційну тематику для пропаганди особливості й винятковості своїх машин. Донедавна вся іміджова політика SAAB будувалася на темі «аеро». Нескінченні фірмові сцени, де машини стоять бак в бак із вражаючими військовими винищувачами — тонкі та прозорі натяки на використання останніх авіаційних технологій у запровадженні нових моделей. А моделі 9-3 та 9-5 офіційно називаються не інакше як «Aero». Найспортивніший SAAB моделі «9-3 Viggen» і взагалі був так названий на честь колишнього флагмана шведських королівських військово-повітряних сил.

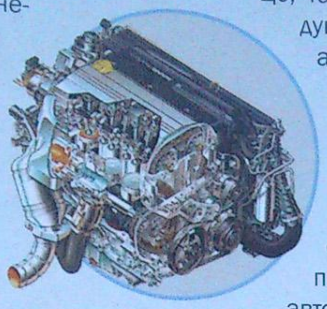

Машини SAAB і далі всіх дивують своїм характерним дизайном «похиленої» до водія центральної консолі переднього панелі. Це рішення було свого часу навіяне нічим іншим, як дизайном приладного щитка винищувачів SAAB. Ще одне суто «військово-повітряне» рішення — турбонадув мотора моделі «9-5 Aero» має функцію «надприскорення». Це означає, за короткий час при розгоні турбокомпресора надлишковий тиск збільшується майже в півтора раза, забезпечуючи різкий ривок з місця в кар'єр.

Це, таке рідкісне в автобудуванні рішення цілком аналогічне явищу форсажу в бойових літаках. Та то ще квіточки, а от і ягідки. Коли авіа- та авто-SAAB остаточно розлучилися і кожна фірма зажила власним повноцінним життям, авто-SAAB запросила на посаду шеф-інженера з ергономіки... відставного ветерана шведських ВПС Дага Кальденфорса, який 20 літ заробляв на хліб тим, що випробовував винищувачі SAAB!

«Отак, — сказало йому керівництво концерну, — віднині ти будеш відповідати за впровадження авіарозробок в ергономіці машин». І той без зайвих слів відразу ж засукав рукави. Насамперед група інженера-льотчика-випробувача Кальденфорса приділила увагу адаптації авіаційного джойстика-штурвала, щоб замінити традиційне автомобільне кермо. «Штурвал прекрасно працює, зручніший, просто клієнти до цього поки що не готові, — поскаржився якось Кальденфорс. — Може, років через 10-15, коли водійські лави поповняться підлітками з покоління «Nintendo», для них цей штурвал-кермо буде як рідний. А поки що...» І скрушно зітхає.

▲ *SAAB 9-3 Sport Sedan*

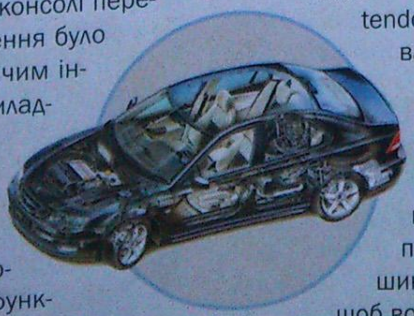

А ще шведські «авіатори» сушать собі мізки над... автопілотом для машин SAAB. Мабуть, щоб водії на ходу могли рубатися в «Doom» або «Quake».

НОВИНИ НА КОЛЕСАХ

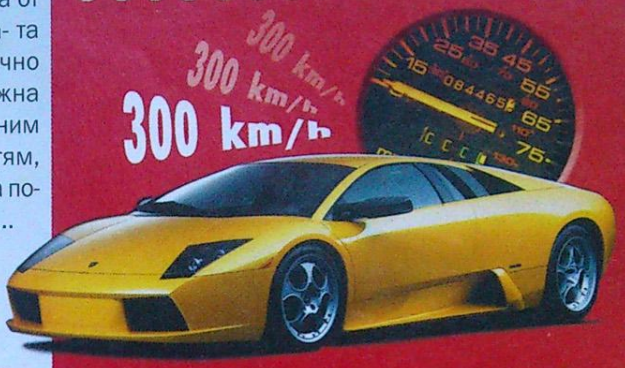

Де б роздобути машину, щоб 300 км за годину?

Фантастика! Вперше в автоісторії на ринку з'являться відразу кілька моделей, здатних розкочегаритися до більш як 300 км/год. Весь список поіменно: «Lamborghini Murcielago», «Ferrari 456 GT» (швидкість 330 км/год), «Porsche 911 GT2» (315 км/год), «Ferrari 575M Maranello» (325 км/год) і «Aston Martin V12 Vanquish» (306 км/год). Це все серійні, а є ще тюнингові (тобто з цілою купою технічних ноу-хау та прибамбасів) моделі. Наприклад, «Brabus E V12», який розганяється до 330 км/год. Крім того, є у світі кілька моделей, які складаються виключно за замовленням і поштучно. Приклад — італійська «Zonda C12» (340 км/год). Новий маленький «Lamborghini Gallardo» зможе розігнатися до 300 км/год, а з 0 до «сотки» зривається за 4 секунди. Та попри всі свої технічні регалії, «Lamborghini Gallardo» лиш замикає список супердебютантів року. Ще один новачок — «Mercedes-McLaren SLR». Це купе будуть випускати по 500 одиниць по 360 000 євро за штуку. Максимальна швидкість складе 330 км/год, а час розгону від 0 до 100 км/год — 3,9 сек. На 10 км/год більше дасть новенький «Porsche GT» (400 000 євро).

А пальму першості, як не крути, отримає «Bugatti 16,4 Veyron». Максимальна швидкість — 406 км/год, час розгону до «сотки» — 3 секунди. А що вже ціна кусюча — 1 160 000 євро!

Lamborghini

Рекорди космічні такі фантастичні

Майже кожен у нашому Класі може похвалитись якимось досягненням. Киця — найгарніша та найпривабливіша, Джо — найвищий та найспортивніший, Джексон грає на сімнадцяти музичних інструментах та дев'яти немузичних, Пундик не має рівних у швидкісному поглинанні бутербродів з ковбасою, Ковба-сан — наймишолюбніший, а Колібрик — найначитаніший з усієї Класної орави. Так, рекорди, щоб там про них не казали, існують усюди, де можна бодай щось виміряти, порахувати чи оцінити за шкалою Ріхтера або Мооса. Іншими словами, вони є всюди. І навіть у космосі. Наша Сонячна система — аж ніяк не виняток із цього чудового правила.

Юпітер

Красень-велет серед планет. Його екваторіальний діаметр має 143884 км, що в 11,209 раза більше від діаметра Землі та становить 0,103 від діаметра Сонця. Форма Юпітера аж ніяк не сферична, адже планета ця утворена з газу та рідини і дуже швидко крутиться. Полярний діаметр Юпітера — 133708 км, а об'єм — еквівалентний 1319 об'ємам Землі. Маса теж вражає: Юпітер у 318 разів важчий за нашу кульку та у 2,5 раза більший за масу всіх решти планет разом узятих. Але! Для того, аби утворилась маса, яка б дорівнювала масі Сонця, потрібно буде вже 1047 таких Юпітерів.

Сатурн

Друга після Юпітера за величиною планета Сонячної системи. Величина його екваторіального діаметра — «лише» 0,84 діаметра Юпітера. Ці дві найбільші планети розрослися вширину завдяки тому, що формувались у ранній період розвитку Сонячної системи і в такому місці, де для них було повно різних газів та інших будівельних матеріалів. От вони гав і не ловили.

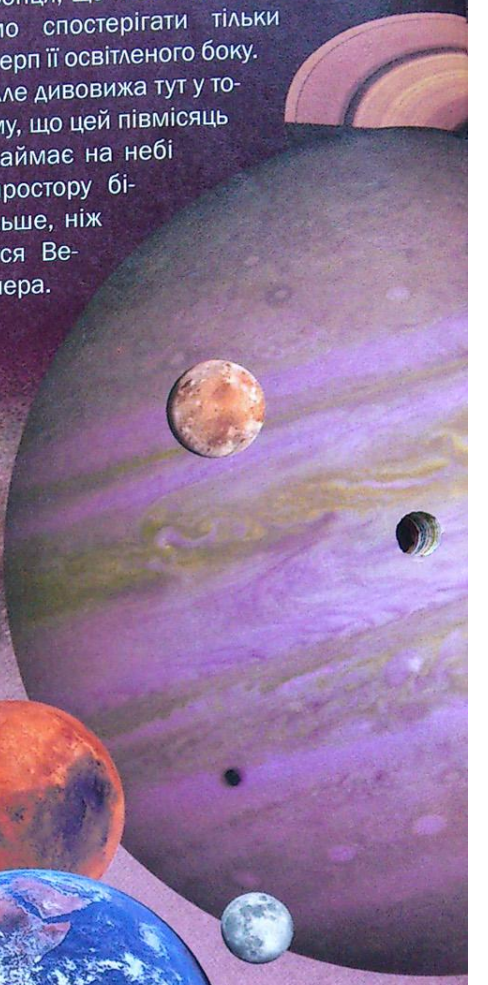

Плутон

Найменший «син» Сонячної системи, діаметром вдався скромним — всього 2324 км. (Такий самий розмір континентальної частини США з півночі на південь). Але хвалитись Плутон може тим, що він учетверо більший за розмірами, ніж найбільший астероїд Цербера-1.

З 1992 року відкрили понад 50 тіл, що крутяться собі навколо Сонця за орбітою Нептуна, у поясі Койпера. Усі вони менші за найменшого «сина». Плутон не полетів за межі нашої системи у віддалену хмарину Оорту, а потрапив у резонанс із Нептуном: за кожні три оберти Нептуна довкола Сонця Плутон здійснює рівно два. Це означає, що Плутон ніколи не наблизиться до Нептуна надто близько, аби піддатися впливу потужної Нептунової гравітації.

Венера

Із нашої Землі — вона яскрава й осяйна. Венера найближче з усіх підходить до Землі, а окрім того, ефективно (і досить ефектно) відбиває 76% сонячного світла, адже поверхня її заслонена хмарами. Орбіта її лежить ближче до Сонця, тому диск повністю освітлений лиш тоді, коли загадкова Венера перебуває на протилежному від Сонця боці. В цю пору віддаль до Венери найбільша, а її видимий діаметр — найменший. Коли ж Венера перебуває на тому ж боці від Сонця, що й Земля, ми можемо спостерігати тільки серп її освітленого боку. Але дивовижа тут у тому, що цей півмісяць займає на небі простору більше, ніж уся Венера.

На Венері температура поверхні становить від +460 до +480°С — серце в неї гаряче. Все це — через найщільнішу в Сонячній системі атмосферу, котра складається з вуглецю. Вона служить термоізолятором-ковдрою: середня температура поверхні на 500 градусів більша за ту, котра була б за її відсутності. Сонячне випромінювання проникає крізь Венерині хмари, і через високий вміст

вуглецю має парниковий ефект. Давно-давно, коли Сонце було ще не таким яскравим, як тепер, Венера була холодною, а її поверхню омивали океани найсправжнісінької води. Вода постійно ви-

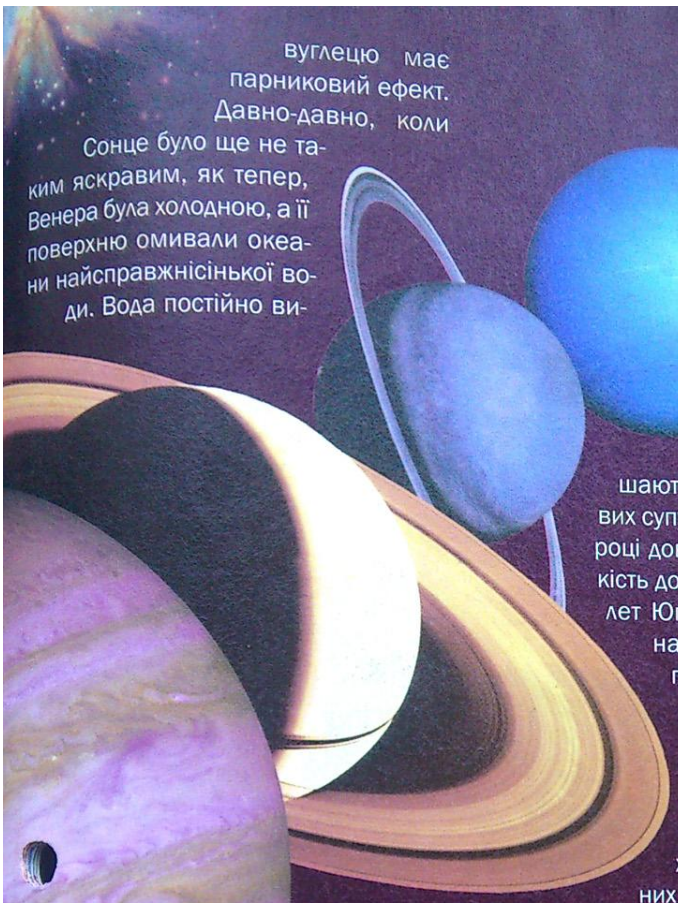

паровувалась, сприяючи виникненню отого самого парникового ефекту, а десь за мільйон років від неї вже не було й сліду. З підвищенням температури зі скельних порід на поверхні планети вивільнялось все більше вуглецю, що і призвело до галопуючого розвитку парникового ефекту та перегріву Венери, який можемо спостерігати тепер.

Тритон

Найнижчу температуру (аж –235 °С) зафіксували на одному з місяців Нептуна — Тритоні. Ця парочка має вражаючу схожість, — таких у Сонячній системі не знайти. Поверхнева температура планет чи місяців залежить від кількох факторів (наскільки велика віддаль від Сонця, чи є там внутрішнє джерело тепла, яким є вплив атмосфери). Як Тритон, так і Нептун дістають від Сонця дуже мало тепла, не мають внутрішнього джерела і дуже перемерзають через випаровування льоду з власної поверхні.

Вісімнадцять офіційно зареєстрованих місяців має Сатурн. Подейкують навіть про дев'ятнадцятий, але оголошувати його офіційно поки що не дуже поспішають. Відкриття двох нових супутників Урану в 1997 році довело їх загальну кількість до 17. А третім став велет Юпітер зі своїми шістнадцятьма дітками-супутниками. Цілком навіть може бути, що в цих трьох планет-няньок є маленькі та поки що невидні місяці-синочки. Походження цих космічних дітей не цілком зрозуміле, але ймовірно, що великі місяці Сатурна та інших велетенських «татусів» формувались одночасно зі своїми батьками, а інші причепились згодом, бо літали собі та й астероїдами називались.

Ганімед

Найбільший серед усіх супутників — Ганімед, супутник Юпітера; діаметр його складає ні мало ні багато — 5262 кілометри. Найбільший місяць Сатурна — Титан із діаметром 5150 км. Третє місце посів у космічному списку супутник Юпітера Калісто.

Ганімед повинен завдячувати своєю об'ємністю товстій шкірці льоду, котра вкриває його зовнішні шари, утворені скельними породами. Тверді ядра Ганімеда і Калісто, вочевидь, своїми габаритами близькі до двох відкритих ще Галілеєм місяців Юпітера: Іо (3630 км) та Європи (3138 км). Однак через свою наближеність до Юпітера вони тепліші і не мають такої товстенної крижаної мантії.

Деймос (супутник Марса)

Це маленький еліпсоїд розмірами 15×12×11 км. Його гідним суперником може бути ну хіба що Леда — місяць Юпітера. Її діаметр теж доволі скромний — якихось 10 км. Вважають, що Деймос, як і Фобос, інший супутник Марса, — лише астероїд, підхоплений планетою. Обидва вони — «темношкірі» і відбивають лиш кілька відсотків падаючого на них сонячного світла. Все решта — поглинається, йде на «обігрів».

Супутник Землі

А тепер згадаємо і Місяць! Є там кратери, найбільший з яких Герцшпрунг діаметром 591 км. Міститься він з того боку, яким Місяць до Землі ніколи не повертається, дарма що супутник!

А були колись на Місяці й інші кратери, та з часом їх заповнила темна лава, яка затверділа. Тепер її називають «морями». Видно ці моря з освітленого боку, а от інший бік Місяця всіяний кратерами. Славні вони своїми назвами: Аполлон (537 км), Біркгоф (345 км), Королів (437 км), Менделєєв (313 км), Планк (314 км) та Шредінгер (312 км). Найбільшим на видимій стороні Місяця є кратер Байї, діаметром 287 км.

Марс

Найбільшими вулканами в Сонячній системі може похвалитись Марс — гора Олімп здіймається на 26 км над рівнем довколишнього плато, причому поперек становить майже 500 км. Для порівняння: Гавайські острови здіймаються над морським дном лише на 9 км. Марсіанські вулкани здіймались постійно через одне й те ж джерело виверження, але зараз притихли. До того ж низька сила тяжіння дає змогу виверженій масі утворювати на планеті значно більші структури, котрі не падають під власною вагою.

Нептун

Найшвидші вітри Сонячної системи було зафіксовано на Нептуні. Атмосферні маси особливо велетенських розмірів у екваторіальній ділянці пересуваються зі сходу на захід із швидкістю 325 м/с відносно ядра планети, а дрібні деталі — удвічі швидше. Це означає, що швидкість потоків біля екватора Нептуна наближена до надзвукової. Швидкість звуку в атмосфері Нептуна — до 600 м/с. Сильні вітровії спостерігають на всіх великих планетах, та незрозуміло, чому найшвидші з них — на Нептуні? Мабуть, винні внутрішні джерела тепла Нептуна. Другий серед вітровійних планет Сатурн, швидкість вітру тут майже удвічі менша, ніж на Нептуні. От на планері політати б!

Даруй, пробач, прости... ХТО винний — я чи ти?

Ой дістала вже та Класна молодь!.. То Ковба-сан Пундика гурманом-переростком назве, а потім не знає, з якого боку до нього приступити. То Джомолунгма на полі пас Киці, бачте, не тоді дав, коли, як їй здавалося, вона була у вигідній для кидка позиції, і от вона йому два дні навіть не посміхнеться.

То Джексон по Класному радіо Колібрика не тою піснею привітав, а тому й діла немає до того, що його улюблений «Soundgarden» вдень з вогнем не знайдеш...

Не розумію: невже діставати одне одного наріканнями та претензіями може приносити задоволення? І чому ми так часто сваримось? Адже навіть Ковба-сан знає, що нервові клітини не відновлюються...

Скажімо, ти зі своєю дівчиною не знайшов спільного рішення, суперечка набрала обертів, і кожен лишився при своїй думці. Що з того вийшло?

Такі ситуації трапляються в житті кожної людини. І уяви собі, деякі психологи твердять, що сварки — корисні. Псувати нерви одне одному — корисно!

Маніяки! Є чимало способів позбавитися негативної енергії, яка назбиралася у тобі. Можна колотити подушку, голосно кричати десь у лісі чи порожній квартирі, можна поговорити перед дзеркалом чи просто зайнятися не дуже інтелектуальною, зате суспільно корисною працею.

І тим не менше, будь-яке покоління вибирає чомусь сварку. Так, сварка з мамою чи з другом — річ неприємна, але сварка з коханою дівчиною — вже катастрофа. Мама покричить, побурчить, трохи повиховує по-материнськи, а за півгодини ви вже п'єте на кухні заварений тобою чай, заїдаючи його купленим мамою печивом. Друзів теж багато, посварився з одним — спілкуєшся з іншими, якось усе налагодиться, а от з дівчиною...

Коли стосунки з Нею не ідеальні, розумієте ви одне одного аж ніяк не з півслова, то сварки можуть виникати через будь-що. Всі конфлікти небезпечні, бо навіть найдріб'язковіший з них може привести до розлуки (тимчасової або й остаточної).

Якось одна знайома парочка посварилася аж на два місяці, вибираючи подарунок на мій день народження. І я про це знав!.. Уяви, як мені було.

Основи сваркології

Став я після того випадку шукати відповіді на питання «Як треба сваритися, щоб не посваритися?». Виявилося, що сваритися можна... мудро.

Коли є найменша можливість уникнути конфлікту, старайся її використати. Недарма ж кажуть: «Краще поганий мир, ніж добра війна». Тому старайся словесну перепалку придушити ще в зародку, наприклад, змінивши тему розмови. Або відклавши її до кращої нагоди. Натомість запропонуй Їй подихати свіжим повітрям і пообіцяй приємну прогулянку.

На жаль, не всі зі мною погодяться. Скажімо, наш Пундик категорично проти того, що потрібно згладжувати ситуації. Мовляв, не можна йти на повідку в інших, бо тоді ніколи не зможеш висловити і відстояти свою думку. Тим паче, коли є якась проблема, то і взагалі треба кидати в бій усі явні та приховані резерви. Щоб вирішити раз і назавжди. Якщо ти думаєш так само, твоє право, але візьми до уваги кілька моїх порад.

1 Починаючи розмову «на круто», тримай емоції в кулачку. Не кричи, розмовляй спокійно та зважено. Підвищений тон і надмірне використання голосових зв'язок ще ніколи ні до чого доброго не приводили. А дев'ять дівчат із десяти в такій ситуації просто розплачуться і втечуть. Тобі цього треба? До того ж є така думка: якщо людина починає кричати, значить, вона відчуває свою провину і намагається криком вплинути на хід подій.

2 Не чіпляйся за старе, не пригадуй давні образи і минулі непорозуміння: «А пам'ятаєш, два місяці тому ти спізнилась на побачення і я (бідний, нещасний) чекав тебе аж півгодини! На вулиці». Я певен, дівчині теж буде що згадати, і тоді точно хепі-енду не сподівайся! Тому спочатку тричі подумай, перш ніж видобути з архіву ваших стосунків на загальний огляд щось неприємне, образливе. Як правило, зворотної сили такі дії не мають.

3 Вдайся до методу під кодовою назвою «Приборкання непокірної». Він полягає в тому, щоб згоджуватись абсолютно з усіма аргументами опонентки, які вона висуває на виправдання своєї позиції. Виглядати це може приблизно так: «Я був неправий, я з тобою згідний, визнаю, здаю-ю-юсь...» Зрозумів, у чому тут сіль? Вона гадатиме, що ти будеш відстоювати свою точку зору, а коли сперечатися більше немає про що, тоді навіщо сваритися? А енергію, накопичену для сварки, краще використати в мирних цілях. Допоможи Їй зрозуміти,

що для тебе не так важливо, куди ви підете — в кіно, на дискотеку чи в зоопарк, основне — ви підете туди разом! Звичайно, використовувати цю методу постійно не варто, бо дівчина дуже скоро зрозуміє твої хитрощі, і тоді, повір, друже, тобі буде несолодко.

4 *Мир миром, пироги з сиром,*
вареники в сметані,
а ми друзі й кохані —
помиримося!

Миритися після сварки теж треба вміти. У багатьох є навіть особливий ритуал закінчення сварки. Основна ідея такого ритуалу — зрозуміти і дати шанс іншому не ховатися надовго у свою мушлю. Погляди на одну й ту ж проблему в кожного свої, ви різні навіть тому, що Вона — жіночого роду, а в дівчат, так уже сама матінка природа розпорядилася, все чомусь іншими іменами називається. Отож, любий друже, не реагуй настільки гостро і не ускладнюй собі життя, тим більше, що ти Її кохаєш. Не забувай ні на хвилину, що твоя посмішка і доброзичлива інтонація — найкращі помічники у скрутних ситуаціях. Навчіться розуміти одне одного, ну невже це так важко?

Та все ж таки, коли сварки уникнути не вдалося, а твоя дівчина вже кілька днів робить вигляд, що ви не знайомі взагалі, як бути далі?

«Якщо жінка не права, треба попросити в неї пробачення», — так, коли мене не зраджує пам'ять, говорять французи, а вони на цьому знаються! Ось деякі маленькі хитрощі, які цілком підійдуть не лише для Жаків, П'єрів та Роберів, а й для наших хлопців.

1 **Ти ж усе розумієш...** Останнім часом вона була не надто уважна до твоєї персони, і після чергового конфлікту ти вирішив образитись сам. Замикаєшся в собі, на всі запитання відповідаєш мляво і холоднувато, демонструючи свою ображену невинність і зранену гідність. Дівчина, звичайно ж, не втримається і спитає, чим вона могла тебе так образити. На що ти з відчаєм у голосі скажеш: «Ти сама прекрасно знаєш». У такому випадку вона або почне просити пробачення за «все» відразу, або ж у здогадах почне перераховувати всі свої прогрішення, більшість з яких, гарантую, стануть для тебе шокуючими сюрпризами. Якщо вона їх озвучить, звичайно.

2 **Мовчання ягнят.** Це не проста мовчанка, а тривожна й обтяжлива порожнеча, яка може максимально посилити напругу і лоскотати нерви. Якщо після чергової сварки в тебе вже ані сил, ані настрою вияснити стосунки, просто замовкни! Діє майже безвідмовно, вона зрозуміє, що краще першою піти на поступки, ніж псувати нерви невідь скільки часу.

3 **«Скажи, ну чому ж ти не можеш сприймати це як...»** До такої фрази вдаються надзвичайно рідко, бо спрацьовує вона наче бомба, на якій ти і сам можеш підірватися. Дівчата дуже болісно сприймають перевагу над собою будь-яких авторитетів жіночої статі: чи це твоя мама, чи бабуся, троюрідна тітка чи сама принцеса Діана. Та найбільш жорстоко згадувати свою колишню дівчину. Важко навіть уявити, що з того може вийти.

4 **Метод Тартюфа.** Якщо під час «запеклої» сварки твої аргументи стають безсилими, рекомендую зробити паузу, заплющити очі і попросити залишити тебе наодинці із своїми думками та невиліковним болем. Якщо її серце — не камінь, перемога буде на твоєму боці. Якщо...

5 **Контрнаступ.** Ти провинився, але в тебе й близько немає ніякого бажання ставати козлом відпущення. Годі й бажати кращої нагоди пригадати всі її промахи та озвучити пару-другу її грішків. Це допоможе трохи приборкати її запал, тільки дивись, не перестарайся.

6 **Кульмінація з... гриманням дверима.** Це метод лише на крайній випадок. Якщо ти відчуваєш, що все складається далеко не на твою користь, можеш виразити свій неймовірний гнів і несамовите обурення саме так — грюкнувши щосили дверима. Це спрацює, хоча у тебе з'явиться шанс більше ніколи в ці двері не ввійти. Тому перш ніж щось таке зробити, добре подумай. А взагалі, краще живіть мирно, радіючи кожній можливості спілкування. Життя таке прекрасне!

Avril Lavigne: зробила СупЕРСтаРА з ДівчИНки ГітаРА

Радійте, попсоненависники, не за горами вже той день, коли записи Брітні Спірс і Крісті Агілери стануть раритетами, а на сцені безроздільно володарюватимуть дівчата в чорних шкіряних прикидах, із зелено-фіолетово-рожевими зачісками. Вони гратимуть таку музику, що кров кипітиме від надміру адреналіну, а в предків вуха трубочками закручуватимуться! І якщо настане день, коли збудеться оте моє пророцтво, я ні крапельки не здивуюсь, якщо на вершині цього чорношкірястого музолімпу стоятиме вона — Авріль Лавінь, рок-діва, яка народилася 27 вересня 1984 року в Канаді.

Ріст — 1 м 60 см. **Улюблені кольори** — чорний та червоний. **Інструмент** — гітара. **Улюблені заняття** — полювання, кемпінг, катання на ковзанах та роликовій дошці і хокей.

Все, що завгодно, аби не так, як усі. Тільки так можна описати Авріль Лавінь. Дика дитина, яка вже в 2 роки почала дивувати людей своїм голосом. Дівчинка з провінційного містечка, яка не могла спокійно сидіти на уроці, а мріяла вирватися кудись у Нью-Йорк або Лос-Анджелес і вже там удосконалювати свою майстерність у написанні пісень. Вона починала співати скрізь, де тільки з'являлась — від церковного хору до міських ярмарків.

Can't stop thinking of you
Boy with everything you do
You take my breath away
With all those silly things you say.

Це — уривочок з першої пісні Лавінь. Ти, може, будеш дивуватися, але написала вона її, коли їй тільки-тільки збігав дванадцятий рік.

У 16 років Авріль перебралася у Нью-Йорк і засіла за дебютний альбом. Вона практично не вилазила із студії, та успішними її перші спроби назвати було важко. Пісні не йшли від душі. Часи були не з легких, проте Авріль теж була не ликом шита і просто так здаватися не збиралась. Вона пішла іншим шляхом і поміняла Нью-Йорк на Лос-Анджелес. Ось тут Авріль знайшла своє друге дихання. «Прийшовши сюди, — каже вона, — я збираюся лишатися сама собою, писати про те, що відчуваю, і мене ніколи не хвилювало те, що думають інші. Я буду одягатися так, як хочу, робити те, що хочу, і співати те, що мені хочеться співати». Авріль робить все саме так, це і представлено на її дебютному диску «Let Go», який об'єднав сміливий вокал, кришталево чистий голос і чисто жіночий стиль.

«У мене з'явилася чудова нагода здійснювати свою мрію. Я скрізь, я літаю і тут, і там, я кожен день отримую нові враження. Це стиль мого життя, і я б не хотіла нормального життя — це просто мені нецікаво».

Зараз, коли її альбом уже побачив світ, Авріль з нетерпінням чекає початку свого першого масштабного гастрольного туру. Вона жартує, що, ймовірно, подорож з її командою «скейтерпанків і хлопців-рокерів» абсолютно нічим не буде відрізнятися від її дитинства. «Я завжди була шибеником і такою залишилася. Я грала в хокей взимку і в бейсбол влітку. Мені подобалося грати з хлопцями».

Так, музика Авріль може цікавити і хлопців, і дівчат (і навіть деяких дорослих). «Я не можу більше чекати — я хочу завойовувати світ! І я прагну, щоб люди знали, що моя музика справжня і чесна, вона йде від самого серця. І мені просто хочеться бути собою». Авріль — чесна, це щира правда. Проста? А то вже як сказати!

Кілька розумних думок

▶ **Думка №1** (про себе на MTV). «Я бачу себе виключно рок-н-рольною співачкою, а якщо хтось назве мене попсовичкою, я дико заверещу: «Н-і-і-і-і-і-і-і!»

▶ **Думка №2** (про музичну кар'єру). «Навіть ще зовсім маленькою я знала, чим хочу займатися. Я сказала собі: «Авріль, ти досягнеш цього і виступатимеш усе життя!» Я стала працювати на своє ім'я, і люди почули мене».

▶ **Думка №3** (продовження думки №2). «Я сама вчилася грати на гітарі, писала про те, що мене надихає. Мої тексти чесні та щирі».

▶ **Думка №4** (про порівняння з Аланіс Моріссетт). «Нас порівнюють тому, що вона теж канадка і рок-дівчисько».

▶ **Думка №5** (про музичні смаки). «Люблю «Sum 41», «System of a Down». І свою музику».

Ех, шкода, місця більше немає. А то ще стільки думок розумних можна було б дописати...

«Hi-Fi»: їм дано багато

Коли виросту, неодмінно засяду за книжку про назви різних груп. Поле для діяльності — за день на коні не об'їдеш!.. Хто сьогодні згадає божевільного професора Дюрана Дюрана! А групу «Duran Duran» знають усі. А що означає абревіатура Hi-Fi? «High Fidelity» (висока технічна якість), а назва групи — то вже похідне... Літери «Hi-Fi» замелькали на музичному олімпі влітку 1998 року, коли Росією прокотилася пісня «Ты прости». А коли народ почув пісню «Не дано», група стала народною! На початку 1999 року з'явилась пісня «Беспризорник», і «Hi-Fi» змінили статус «зірок» на звання «мегазірок». Пісні групи стали впізнавати з перших акордів. А там і дебютний диск «Первый контакт» не забарився. Творчість «контактерів» сподобалася слухачам, і сьогодні вони перед тобою крупним планом. Знайомся!

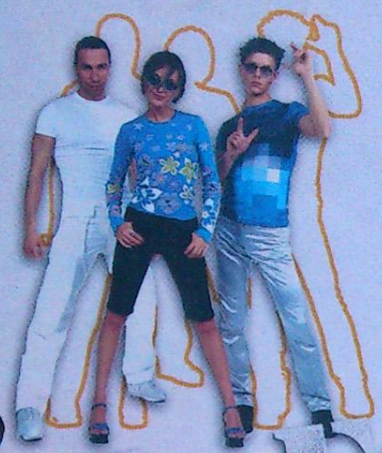

Hi-Fi-галерея

Митя (Дмитро Фомін). Народився 17 лютого 1974 року в Новосибірську. Перша сходинка кар'єри — музична школа. Закінчив Новосибірський мед-інститут. А перед державними іспитами поїхав до Москви — поступати в театральний. Далі — як у фільмі жанру екшн: повернення в Новосибірськ, державні екзамени, диплом лікаря, переліт до Москви, перший курс інституту культури (акторський факультет). У вільний від навчання час підробляв... «зіркою». Комунікабельний, цілеспрямований. Перед тим як щось зробити, запитує себе: «А для чого?» Інколи схильний до авантюр. Книжка номер один — «Аліса в країні чудес». Батьки вже звикли, що він може заявитися додому о шостій ранку — проїздом, — побути хвилин десять. Вважає, що ідеальна дівчина (увага, фанатки!) має бути тактовна. Захоплюється плаванням. Романтик.

Тимофій (Пронькін). Народився 21 грудня 1975 року в Москві. Металург за професією, захоплюється історією Сходу. Любить бути на самоті. Дуже прихований, загадковий і спокійний. Обожнює більярд. Музичні пристрасті — брейк-біт і класика. У дівчатах найбільше не переносить пихатості. Мрії дитинства: подорожувати, волочитися в кращому значенні цього слова. Займався спортом, устиг об'їздити всю країну — з палатками та байдарками.

Ксюша (Оксана Олешко). Народилася 13.02.1975 в Барнаулі (Сибір). Ввічлива і як усі балерини граціозна, струнка. Обожнює тварин. Вільний час проводить з друзями. Театрал. До роботи в «Hi-Fi» працювала в «Російському Камерному Балеті» у Москві, танцювала в балеті групи «НА-НА», в Андрія Губіна, Олега Газманова. Автор слів до пісні «Золотой рассвет» Дмитра Маликова.

Дискографія:

- Альбом «**Запоминай**» — 2001;
- Альбом реміксів «**Репродукция**» — 1999;
- Альбом «**Первый контакт**» — 1999.

OMYS news

«Не розкриємо нікому дату виходу альбому!»

Фани групи «Radiohead» ніяк не дочекаються нового альбому, а ті строчать собі пісеньки одну за другою і тихцем складають у шухляду. Мовляв, треба спочатку мати з чого альбом укладати, а вже тоді виходити на акул грамзапису. «Радіоголові» вже записали 60 пісень, а новим альбомом тут ще навіть і не пахне.

Таке мале і грає, а що вже пам'ять має!..

Японська фірма «SeaGrand» випустила найменший у світі цифровий плеєр «SeaGrand CardRec» завдовжки майже 8, завширшки 5 і завтовшки 1 см. Важить машинка 55 г і має пам'ять на 128 MB (можна й більше). Ціна залежить від комплектації — від $200 до $290.

Грай, моя гітаро, грай про ірландський рідний край...

Мабуть, ті, хто чув альбоми «U2» «War» і «The Joshua Tree», не погодяться з Боно, що, мовляв, новий диск групи, який вони зараз записують, стане першим гітарним альбомом «U2». Ну що ж, місяців 7-8 — і почуємо, чим цей альбом «гітарніший» від тих.

Прославили Галлахера англійські парикмахери

«Oasis» та «Coldplay» поділили нагороди на церемонії «NME Awards» у Лондоні. «Oasis» — як виконавець року та краща британська група, «Coldplay» — за кращий альбом та альбом року за версією журналу NME. Лідери груп Лайам Галлахер і Кріс Мартін здобули титули «Найкраща зачіска» та «Найсексуальніший чоловік».

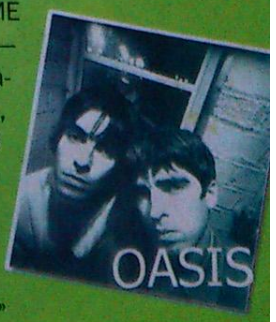

А ТИ, БУВА, НЕ ЕГОЇСТ?

У тебе вуха стирчать?

З друзями доводиться сваритись?

Казки читати любиш?

Ні

Так

Сестер-братів молодших маєш?

Скейт удома маєш?

За модою слідкуєш?

Любиш малювати?

Дворняга — це краще, ніж ротвейлер?

Ти швидко бігаєш?

У тебе завжди чисті черевики?

Ти віриш в існування Нессі?

Хочеш стати археологом?

Ти дівчина?

Маєш лакові туфлі?

Любиш пішки прогулятись?

У тебе розкосі очі?

Любиш кататися верхи?

Хочеш знятись у «Білому сонці пустелі-2»?

Рік відкриття Америки пам'ятаєш?

Ти віриш у віщі сни?

Тебе дратують чиїсь недоліки?

Ти педант?

Тебе важко розчулити?

У тебе квадратне підборіддя?

Позичаєш гроші знайомим?

Який сьогодні курс долара, знаєш?

Охоче берешся за нову справу?

Береш на себе чужу провину?

«Мій», «моя», моє», «мені» — чи не надто часто вдається до цих слів твоя самозакохана персона? Інформація до відома: крім займенника першої особи однини («я»), є ще займенник першої особи множини («ми»).

У цілому позитивний тип. Ти завжди протягнеш руку допомоги, коли тебе про це попросять, може, часом із сльозами на очах. Та навряд чи варто дуже часто вдаватися до твоїх послуг — тобі це може і набриднути. Правда?

Тебе не треба просити, не треба благати, перед тобою не треба падати навколішки — ти й сам прийдеш на допомогу, якщо твоє втручання справді необхідне. А чи необхідна вона насправді? Кому ж це краще знати, як не тобі!

Тут можливі два варіанти: а) або ти пропонуєш треба чи не треба навколишнім свої послуги, наражаючи себе на їх праведний гнів; б) або кожен крутить тобою так, як йому заманеться — все одно ти ж не відмовиш!

Край міста, села
Грошова одиниця
Тірана
АЛБАНІЯ
Лікар-костоправ
Нью-Йоркська вулиця завдовжки 25 км
Співзвуччя двох і більше голосів
(«домівка»)
Поема Вергілія
Щільний шар льоду на землі
Штат
Брюссель – її столиця
LEXUS
Холодна зброя (істор.)
Хлопець, юнак
Начинка
Шафа для одягу
Клуб
HELLAS VERONA
Порода собак
Канцелярська приналежність
Місто в Італії
Український хокейний клуб
Воронка
Вир
Судно Джеймса Кука
І не вуса, і не борода
В неї краще потрапити, ніж влипнути
Геннадій ...
Брутто – упаковка = ?
Укр. письменник-гуморист
Російська рок-група
Ім'я
Хижий птах
Група
Боковий удар у боксі
THE Discovery CHANNEL
Тель-Авів
Країна
Персонаж
SONY
Еталон звуку

klasword

Дякуємо всім, кого зацікавила нова рубрика. На жаль, цього разу ніхто з дописувачів не зміг претендувати на те, щоб ця сторінка або хоча б її половинка стали повністю його, а тому призу не отримує ніхто. Але!.. Найбільш активні дописувачі, чиї творіння будуть друкуватися в цій рубриці, зможуть претендувати на призовий фотоколаж із своїм кумиром (улюбленим кіногероєм, актором, співаком чи спортсменом). Свої фотографії присилати не потрібно. При необхідності ми тобі повідомимо додатково. Перші підсумки та володарі призів будуть оголошені у сьомому номері журналу. Надалі переможці рубрики будуть визначатися кожні півроку. Надсилай свої пропозиції до рубрики (з книжок переписувати не варто!). Не засмучуйся, коли не все в тебе виходить з першого разу. Працюй, твори — і успіхи не обминуть тебе!

1 Улюблені зірки **Оксани Басанець із села Бережинки, що на Кіровоградщині,** Сандра Баллок, Ніколь Кідман та Ума Турман, народилися 29 квітня, 26 липня та 20 червня. Визнач, якого числа і в якому місяці народилася кожна з них, коли відомо, що Ніколь Кідман не відзначає свій день народження у квітні, а Сандра Баллок за гороскопом Лев.

Ума Турман

Сандра Баллок

Ніколь Кідман

2 У математичних кросвордах, надісланих **Сергієм Бережним із села Хильківки Полтавської області,** необхідно розставити числа на вільні місця так, щоб виконувалися усі рівності.

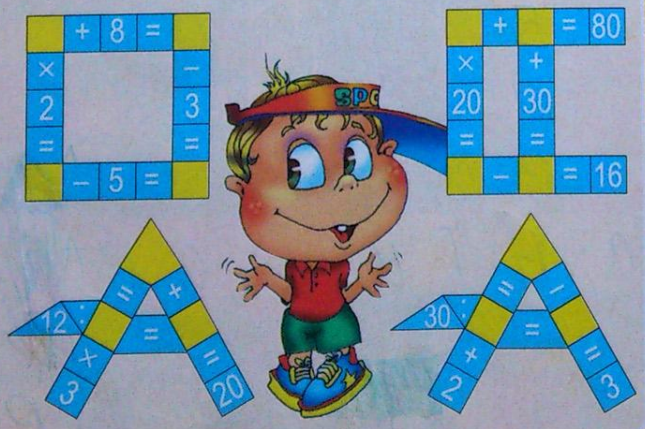

3 Розанаграмуй слова, надіслані **Іриною Турчак із села Мар'янівки Одеської області.** Коли зробиш усе вірно, то по діагоналі зможеш прочитати назву маленького чудернацького «ведмежати».

Б	О	Р	А	К	к	о	б	р	а
К	О	К	И	Т	к	о	т	п	к
А	К	О	П	І	о	к	а	п	і
Л	І	Л	О	К	к	о	л	л	с
Е	Б	Р	А	З	з	е	б	р	а

4 У табличці, яку прислала **Надя Мотько із села Любахи Рівненської області,** є хімічні елементи, хімічні сполуки та суміші. Визнач, що є чим, і якщо правильно «захімічиш», тобто вибереш правильні відповіді, то прочитаєш зверху вниз назву елемента, названого на честь однієї з європейських країн.

Назва	Хімічний елемент	Хімічна сполука	Суміш
Магній	г	д	ж
Повітря	з	к	е
Вода	п	р	с
Оксид ртуті	т	м	л
Залізо	а	б	в
Молоко	г	о	н
Хлорид цинку	х	і	н
Оксиген	й	у	є

5 Відгадай чотири загадки, надіслані **Анастасією Білоус із Броварів Київської області,** та впиши відгадки у вільні клітинки по вертикалі. У виділеному рядочку ти прочитаєш назву однієї з чотирьох стихій світу.

- Не куля, не багнет, а людину б'є на смерть.
- Всі мене ждуть, всі мене чекають, а як покажусь — утікають.
- Червоний півень, якого в руках не втримаєш.
- По полю гуляє, спочинку не знає.

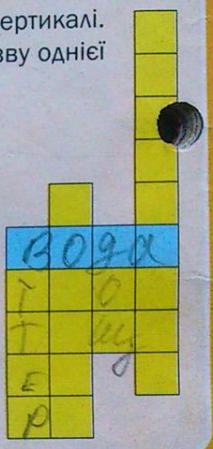

6 В угорському міні-кросворді **Ольги Скрипняк з с. Ленінське Сумської області** необхідно викреслити назви 12 птахів. Літери, що залишаться, нагадають тобі ім'я богині, що опікується частиною природи.

С	Т	Р	С	О	Д	У	Д	Я	
О	К	А	О	К	А	Д	Е	Т	
Л	С	У	Р	О	Ф	Ф	Л	І	
І	Б	Р	І	М	А	А	З	А	
Ф	А	І	Н	Г	Р	А	Б	У	
Л	А	М	Д	О	У	Б	Е	Р	
Д	З	І	Р	С	О	Т	У	К	
Н	О	Р	Е	Л	К	І	Л	А	

7 Впиши назви предметів у сітку, складену **Тетяною Бояр з Рівного,** так, щоб вони мали спільну букву у виділених клітинках (як у чайнвордах — остання буква кожного слова є першою буквою наступного).

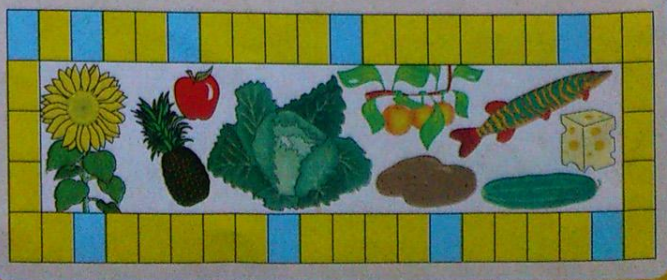

Підсумок конкурсу малюнків, оголошеного у № 12/2002

Хочеться подякувати всім, хто відгукнувся і прислав свої витвори мистецтва. Усім Класним героям було дуже приємно отримати такі вітання з Новим роком, роком Чорної Кози або Овечки.

Малюнків було так багато, що ми витратили чимало часу на суперечки, вибираючи найкращі. Однак все колись закінчується, а тому довелося вирішувати. Отже, друкуємо малюнки переможців і вітаємо їх з виграшем призів.

- **Надя Солтис**, м.Здолбунів, Рівненської обл.
- **Ірина Хаїтова**, м.Миколаїв
- **Сергій Паньківський**, м.Рогатин, Івано-Франківська обл.

Також нам сподобалися малюнки

- **Тараса Хомика**, м.Підволочиськ, Тернопільська обл.
- **Світлани Зозулі**, с.Чорнобаївка, Херсонська обл.
- **Лесі Вінтоняк**, м.Косів, Івано-Франківська обл.
- **Ірини Сопілко**, м.Житомир
- **Олени Шкарупи**, с.Веселий Поділ, Полтавська обл.
- **Юлі Цюні**, м.Олександрія, Кіровоградська обл.
- **Юлі Букрій**, м.Львів
- **Євгена та Ольги Черниш**, с.Піски, Житомирська обл.

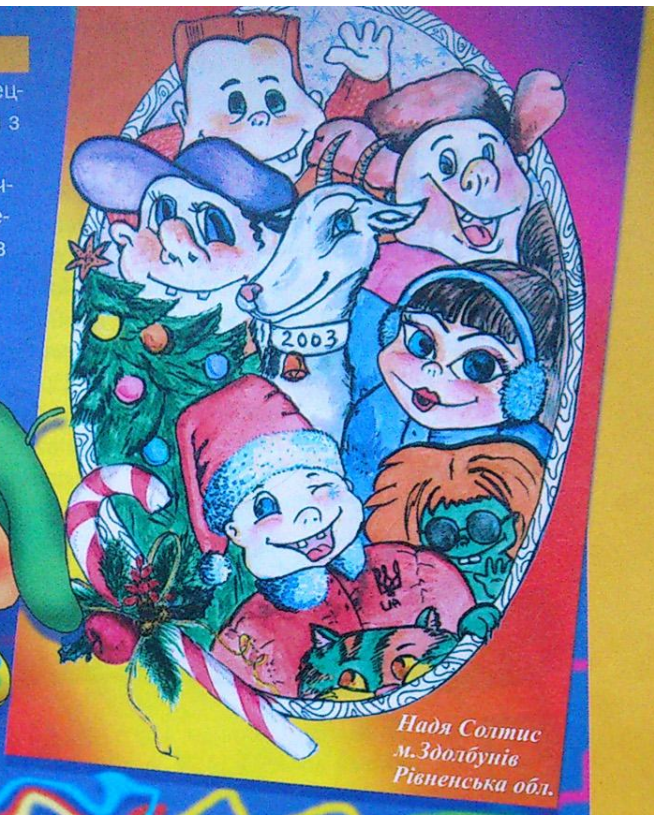

Надя Солтис
м.Здолбунів
Рівненська обл.

Ірина Хаїтова, м.Миколаїв

Сергій Паньківський, м.Рогатин, Івано-Франківська обл.

ЗАПАМ'ЯТАЙКО від КЛАСНОГО

Уважно розглянь цю сторінку. Коли хочеш перевірити свою увагу, то не підглядай на наступну сторінку. Там будуть сформульовані запитання, що стосуватимуться цих малюнків. На них тобі доведеться відповідати. Тепер ще раз приглянься до малюнків і гайда на наступну сторінку!

Запам'ятайко від Класного

Прочитай запитання і вибери не підглядаючи на попередню сторінку правильний, на твою думку, варіант відповіді.

1 Якого кольору мішок з подарунками у Діда Мороза?
а) червоного; б) синього; в) жовтого.

2 Хто з Класних героїв зображений із запаленим бенгальським вогнем?
а) ДуКлас; б) Пундик; в) Джо; г) Джексон, д) Киця.

3 Скільки зображень Ковба-сана є на попередній сторінці?
а) одне; б) два; в) три; г) чотири.

4 Хто з Класних героїв хизується у костюмі пірата?
а) Джо; б) Колібрик; в) Пундик; г) Ковба-сан; д) Джексон.

5 Скільки разів Киця зображена в окулярах?
а) 1 раз; б) 2 рази; в) 3 рази; г) 4 рази.

6 Найчастіше на попередній сторінці зображено:
а) Пундика; б) Ковба-сана; в) Класного; г) ялинку; д) козу; е) Кицю.

Перевір правильність своїх відповідей і займи відповідне місце на Класному п'єдесталі уваги.

Де мій підсніжник?!

Весна. Зацвіли підсніжники. Але йти за ними до лісу у тебе немає можливості. А якщо навіть і є, для чого нищити ці маленькі, біленькі, такі беззахисні квіти? Ну порадіє хтось букетику підсніжників, позітхає трохи, помріє, а потім що? Смітник? Брудний асфальт? Чи не краще просто зібрати компанію друзів і пошукати ці весняні квіточки у грі на будь-якому відкритому майданчику. А роль підсніжника може виконувати будь-що, навіть прутик. Тим паче, що й квіти ці слід охороняти — мало їх у нас залишилося.

Шукати «підсніжник» гравці йтимуть по черзі, яку встановлюють жеребкуванням або лічилкою. Для проведення гри необхідно ще мати годинник із секундною стрілкою (або секундомір). Отже, перший гравець заплющує очі, а наступний по черзі гравець кидає у довільний бік вибраний патичок. Як тільки він упаде на траву чи у сніг, якщо він ще раптом не зійшов, то перший гравець за командою того, хто засікає час, може відправлятися на пошуки. Його завдання полягатиме в тому, щоб якнайшвидше знайти цей «підсніжник». Решта гравців слідкують за ним і дають йому підказки. Спершу всі дружно кричать: «Холодно! Холодно!» Якщо гравець пішов у правильному напрямку, то після того як він зробить 2-3 кроки, вони зобов'язані казати: «Тепліше! Тепліше!..» І чим ближче він підходитиме до патичка, тим «тепліше» йому повинно ставати, аж поки всі не почнуть кричати «Жарко!» Зрозуміло, що на такій стадії пошуків прутик повинний бути вже геть зовсім близько. Якщо ж гравець іде не в тому напрямі, збивається, віддаляючись від мети, інші учасники дійства зобов'язані дати зрозуміти, як йому «холодно». Оскільки вірогідність їхнього телепатичного контакту з шукачем наближається до нуля, вони просто сидять і кричать: «Холодно! Холодно! Холодно!» Або — «Ще холодніше!» Коли шукачу кінець кінцем вдається знайти прутик, він бере його в руки. Тої ж миті, коли його долоні торкнуться ніжно-уявних пелюсток «підсніжника», потрібно спинити секундомір і зняти його покази. Той час, який пішов на пошуки «квітки», краще записати, щоб не було потім суперечок.

Після цього у такий самий спосіб вирушають на пошуки «підсніжника» й інші гравці. Хто затратить на пошуки «квітки» найбільше часу, той і програє у цій грі. Решта гравців проголошуються переможцями і стають в коло. Той же, хто програв, тепер має пройти чи пробігти тричі навколо них з розпачливими вигуками «Де мій підсніжник?!»

Футбол-прогноз

Ура! Нарешті розіграш Ліги чемпіонів та Кубка УЄФА виходить на фінішну пряму. Невдовзі (якщо точніше, то у травні) будуть зіграні фінальні матчі обох найпрестижніших футбольних турнірів Старого Світу. Ти слідкуєш за перебігом подій в обох турнірах? Якщо так, тоді чи не буде твоя ласка спробувати відгадати результати обох фінальних матчів і надіслати свій прогноз на адресу редакції «Класу» **до 30 квітня**, вказавши фінальні пари Ліги чемпіонів і Кубка УЄФА та результати матчів. На конверті зроби позначку «Футбол-прогноз». Той, хто влучить просто у «дев'ятку», отримає Класний приз.

Хто перший?

Цю гру краще запропонувати тоді, коли збереться велика галаслива компанія — на якійсь вечірці, на дні народження тощо. Чим більше буде учасників, тим краще. Перед початком гри необхідно підготувати дві колоди карток: одні із запитаннями, інші з написаними буквами алфавіту. Картки з буквами можна замінити картками з «Каси літер та складів», якщо раптом виявиться, що в тебе вона ще ціла. Букви «Є», «И», «Ї», «Ь» у грі не використовуємо.

На другій колоді карток можна буде написати лише по одному або по два слова. Наприклад: місто, країна, ім'я, марка автомобіля, тварина, рослина, квітка, риба, одяг, шкільний предмет, річка, актор, співачка, футболіст, футбольний клуб, вид спорту і т. д. Все залежить від вашої з друзями фантазії та особистих уподобань.

Одного із гравців обирають на роль ведучого. До його обов'язків входить вибрати спочатку якусь букву, а потім з перетасованої колоди вибрати одне запитання. Скажімо, він назвав літеру «С» і вибрав запитання на тему «Тварина». Тоді той, хто найшвидше назве тварину, назва якої починається на «С» (слон, собака, сайгак, сарна, скунс тощо), забирає собі картку з цим запитанням. Далі ведучий вибирає іншу букву і розігрує наступне запитання. Гра виходить трохи галасливою, і той, хто найшвидше зорієнтується у цьому бедламі і назве потрібне слово, має шанс зібрати найбільше карток із запитаннями. Той, кому це вдається, і стає переможцем гри.

Якщо упродовж певного часу (скажімо, це може бути 30 секунд, 1 хвилина, 2 хвилини) ніхто з гравців не зміг назвати слово, то ведучий може змінити букву, залишаючи для розіграшу те саме запитання.

У цій грі можна обійтися і без карток з літерами. Тоді гравці просто по черзі називають літери, а ведучому тільки й лишається, що витягувати картки та читати, які питання на них написані.

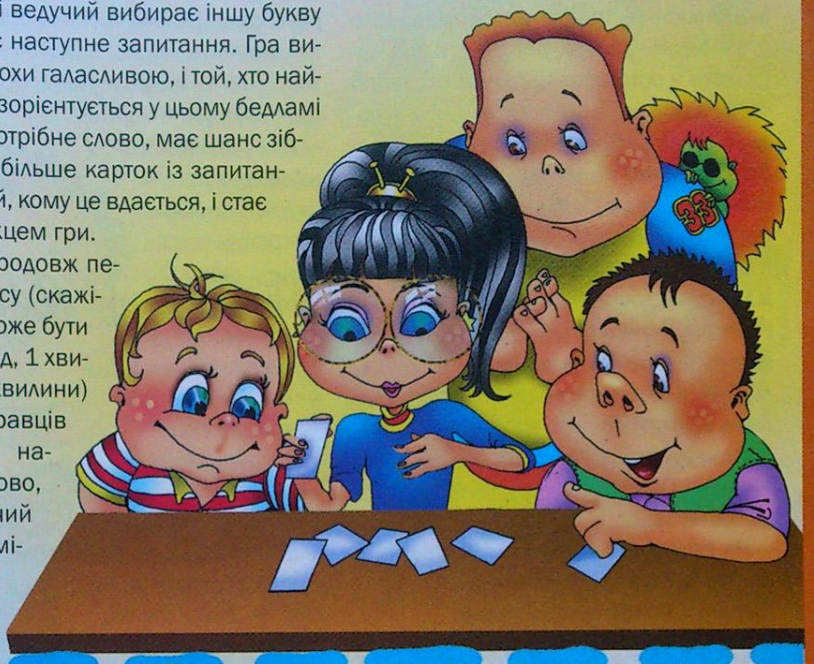

Пневмоболл

Ось ще одна гра. А цікава вона тим, що твої шанси на перемогу в ній залежать від того, як у тебе працюють легені. Чим більше ти можеш вдихнути і видихнути, тим вірогідніше, що переможцем у сеансі пневмоболу станеш саме ти. Ну а якщо не станеш, то хоч легені потренуєш. Теж корисно.

Приготування до гри виглядають приблизно так. Знаходимо прямокутний стіл, який стоїть рівно-рівнесенько. Потім на середину цього стола кладемо кульку для гри в настільний теніс.

Короткі сторони стола виконуватимуть роль «воріт», у них потрібно буде «забивати» цю кульку. Уздовж довгих сторін потрібно покласти дерев'яні бруски, вони виконуватимуть ту ж саму функцію, що й борти на хокейному майданчику — не пускатимуть кульку за межі «поля».

Один гравець обирається на роль арбітра. Решта учасників діляться на дві команди і займають місця по обидві сторони стола. Коли всі приготування позаду, а гравці, затамувавши подих, чекають сигналу до початку гри, його всеможність рефері дає свисток. Після свистка всі учасники гри починають щосили дути на кульку, намагаючись задути її у ворота суперника. Зрозуміло, що суперник відповідає тим же. Гол зараховується лише в тому випадку, коли кулька докотиться до краю стола і впаде з нього. Суддя повинний уважно слідкувати за тим, щоб гравці не торкалися ні стола, ні кульки. Порушників можна карати штрафними очками або (коли бажаючих зіграти багато) міняти на більш чемних гравців. Та в будь-якому разі цей пунктик слід погодити ще до початку гри й оголосити всім учасникам.

Грати можна до 3-5 голів. Або наперед визначене число таймів по 5, 7 чи 10 хвилин. Як і годиться, команда, яка заб'є більше голів у ворота суперника, стає переможцем гри. Зрозуміло, що один із гравців не зможе досить довго безперервно дути на кульку, тож його повинні вчасно страхувати партнери. Отже, не зайвими будуть ті чи інші тактичні побудови, до яких ти прийдеш зігравши пару матчів у цей вітробол. І ніхто не відкриє ніякої Америки, якщо він скаже, що та команда, дії якої будуть злагодженішими, матиме більше підстав розраховувати на спортивний успіх. Іноді варто усім разом подути, щоб перебороти «повітряний захист» суперника, або навпаки — вичікувати, поки у суперника скінчиться повітря у «балонах». Тактика — велика річ! Головне, щоб вона приносила успіх.

Квіти для Киці

Мабуть, немає на світі такого хлопця, який би відмовився назбирати польових квітів і подарувати нашій красуні Киці. А якщо ще вона сама тонко на це натякне... І от не так давно наш баскетболіст Джо примудрився стати винятком із цього, здавалося б, такого беззаперечного правила. Він, бачте, образився, що Киця йому в останню чергу розповіла про своє бажання виплести віночок з польових квітів. Ось чому похмурий та невеселий Джо поплівся на баскетбольний майданчик, коли вся Класна компанія наввипередки дружно побігла у поле по квіти. Хоча тренування в нього в той день точно не було.

Повернувшись із мандрівки, Пундик, Джексон і Колібрик вручили Киці невеличкий букетик польових квітів і подалися на майданчик, де Джо саме відпрацьовував триочкові кидки з середини поля. Побачивши друзів, той похмуро запитав:

— Ну, ботаніки-гербаристи, зізнавайтеся, чи багато квітів назбирали?

Першим подав голос Пундик:

— Колібрик знайшов лише 2 квітки. Джексон приніс на 1 квіточку більше, ніж Колібрик. Ми з Джексоном зібрали на 8 квіток більше, ніж Колібрик. Я назбирав квітів більше, ніж Колібрик та Джексон разом.

Джексон вирішив не відставати від товариша:

— Колібрик назбирав найбільше квітів. Я приніс на 3 квітки більше, ніж Пундик. Колібрик помиляється говорячи, що я не знайшов жодної квіточки. Пундик і Колібрик назбирали квітів порівну.

Далі озвався Колібрик:

— Джексон не приніс жодної квітки. Пундик сказав неправду, що я приніс лише 2 квіточки. Ми з Пундиком назбирали різну кількість квітів. Разом Джексон і Пундик зібрали 13 квіток.

Джо зметикував, що в цих висловах по два щирих зізнання та по два не дуже щирих твердження.

І так уже його зацікавило, хто ж таки з Класних друзів назбирав найбільше квітів для Киці, що він аж м'яч убік відклав. Так що при бажанні приєднуйся до нього, і разом ви вже точно вирішите цю задачку. А заразом і брехунів на чисту воду виведеш, щоб локшину на вуха чужі не вішали і не казали того, чого насправді не було.

«Солодкий вагон»

Одна кондитерська фабрика, запускаючи у виробництво нову шоколадну серію під назвою «ГеоМЕТРОлогічна», вирішила, аби не відставати від часу, провести рекламно-промоутерську акцію. Операція мала кодову назву «Солодкий вагон» і полягала в тому, що рекламний агент щодня заходив на одній із станцій метро у вагон поїзда і роздавав одну й ту ж саму кількість шоколадок пасажирам, які їхали в тому вагоні. І от якось під кінець робочого тижня рекламний агент, який виявився напрочуд спостережливим молодим чоловіком, зауважив:

— Якщо в понеділок у вагоні буде на 5 пасажирів менше, то кожний з них отримає на 2 шоколадки більше.

Але сталося геть зовсім навпаки: пасажирів у метро ставало чимраз більше й більше — чутки про акцію під такою солодкою назвою поширювалися зі швидкістю локомотива. Всі без винятку хотіли потрапити в «Солодкий вагон». І от цього разу, увійшовши у вагон, рекламний агент нарахував на 4 пасажири більше. Як він це робив, скажеш? Дуже просто: спочатку проходив і роздавав усім пасажирам по 1 шоколадці. Потім ділив решту шоколадок між тими ж пасажирами, від чого всі вони були в неймовірному захваті. І от врешті-решт сталося так, що пасажири отримали на 1 шоколадку менше, ніж минулого разу.

Цікаво, скільки шоколадок отримав кожен пасажир «Солодкого вагона» того пам'ятного понеділка? Поясни, чому директор фабрики, трохи поміркувавши, заявив у вівторок, що рекламна акція вдалася, і навіть вирахував, що достатньо пасажирів уже скуштували ці нові шоколадки? Після чого тут же ухвалив надрукувати енну кількість рекламних листівок з «ГеоМЕТРОлогічними» солодкими плитками, щоб уже не один вагон був «солодким», а всі без винятку поїзди в метро.

Медальки для воротарів

У фінальній частині меморіального турніру, присвяченого колишньому воротареві нашої футбольної збірної Сергію Перхуну, зібралося десять юнацьких команд з різних областей. Окрім кубка та цінних призів для переможців, організатори вирішили вручити кожній команді по 11 пам'ятних медалей (для гравців основного складу) із барельєфним зображенням легендарного голкіпера.

Основними постатями (фігурами №1) у кожній команді на цьому турнірі були, звичайно, воротарі. І тому, щоб якось їх виділити, для них замовили такі ж на вигляд пам'ятні медалі, як і для польових гравців, з тією лише різницею, що вони були на 10 грамів важчі від звичайних, 100-грамових медалей. Як замовили, так їх і виготовили. І привезли в 11 коробках, по 10 штук у кожній, перед самісіньким початком фінального турніру. Команди уже вишикувалися на урочисте відкриття змагань, аж тут в організаторів виникла проблема — виявилося, що коробки були всі однакові і непідписані. А необхідно швиденько визначити, в якій з них медалі для воротарів. Терези приготували заздалегідь, але ситуація склалася така, що за одне тільки зважування потрібно визначити ту коробку, в якій лежать важчі медальки.

Що робити? Як мають чинити організатори турніру, щоб точно відшукати коробку, в якій лежать важчі медальки, а потім вручити їх голкіперам? Підкажи їм!

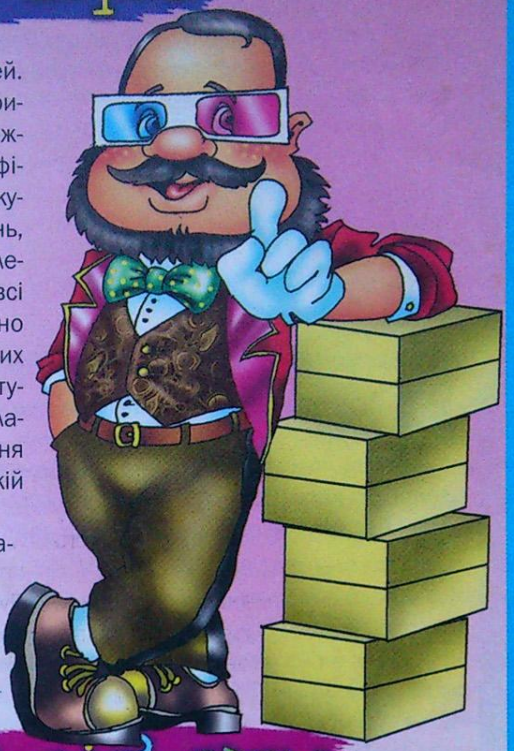

Запитаннячка від Колібрика

1 Якому герою тричі вдавалося врятуватися після того, як він розповідав свою автобіографію, та на четвертий раз йому це не допомогло?

2 У якому мультфільмі Уолта Діснея вперше серед героїв не було людей?

3 У якій європейській країні немає поїздів?

4 На державному прапорі Парагваю зображено національний герб і печатку казначейства. У чому полягає незвичайність цього прапора у порівнянні з прапорами інших країн?

5 Філіпп Македонський послав ультиматум нескореним спартанцям: «Здавайтеся! Якщо я увірвуся зі своєю армією на ваші землі, то зруйную всі господарства, повбиваю ваших воїнів і знищу ваші володіння». Відповідь спартанців складалася лише з одного слова і дуже вразила гордовитого царя Македонії. Назви це слово.

6 Якщо в назві одної свійської тварини змінити одну літеру, вона «перетвориться» на птаха. Назви обох.

7 У перекладі з французької це слово означає «кочегар». Ми сьогодні користуємося ним, навіть не здогадуючись про закладений у нього первинний зміст. Що це за слово?

Чемпіонат світу з футболу

Рік тому на останньому чемпіонаті з футболу, що проходив у Японії та Кореї, однією з головних сенсацій стала збірна Кореї. Кажуть, це перший турнір такого рангу, який довелося приймати цим азіатським країнам, і на перший погляд, воно нібито справді так. Однак якщо копнути глибше... Одне слово, в серпні 1997 року в японському місті Нагої вже проводився інший чемпіонат світу з футболу. Може, за сумісництвом він був генеральною репетицією перед мундіалем, а може, організатори його ставили перед собою зовсім іншу мету. Зрештою, не в цьому суть.

Ігри тої першості проходили у двох категоріях: до 15 і до 50 сантиметрів. «Юніори», якщо їх так можна назвати, змагалися на звичайному столі для настільного тенісу, який було пристосовано під футбольне поле. Ігрове поле для «дорослих» було у 9 разів більшим. Кожна гра складалася з двох таймів по 10 хвилин з перервою на 20 хвилин.

Якщо ти здогадаєшся про походження «юніорів» та «дорослих» на тій світовій першості, то знатимеш, для чого були необхідні перерви між таймами. Підказка: ігровий час тут менший, ніж у звичайному футболі, а перерви — довші.

1 З дванадцяти сірників можна скласти фігури, які матимуть різні площі. Наприклад, дві зображені фігури мають площі, що дорівнюють 9 та 5 квадратних сірників. Склади з 12 сірників фігури, які б мали площу 4 та 6 квадратних сірників.

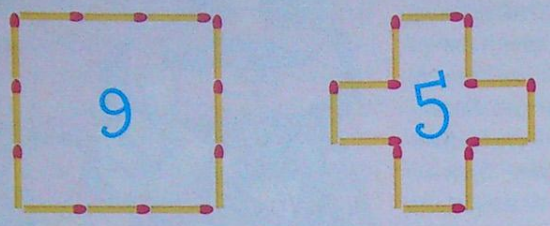

2 Впиши по горизонталі назви дев'яти предметів, які мають відношення до школи, і у виділеному стовпчику, як стверджує **Анна Степанчук із селища Зеленогірського (Одеська обл.)**, ти отримаєш назву одної речі, без якої не обходиться жодне свято.

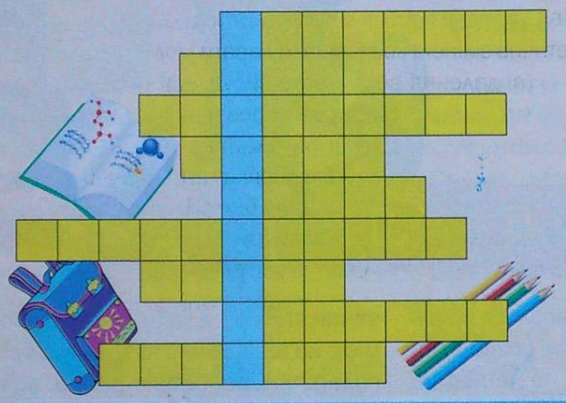

3 На двох різних островах живуть друзі Кид Ай та Ме Тай. І от якось кинули вони назустріч один одному невеликі м'ячики. Один м'ячик летить зі швидкістю 60 км/год, а другий — 90 км/год. На якій відстані будуть м'ячики за хвилину до зустрічі, якщо відомо, що відстань між островами, де жили друзі, становить 2003 км? Можна вважати, що м'ячики летять по прямій.

4 Басейн Дніпра складається з 32 тисяч водотоків, у тому числі 89-ти річок. **Анатолій Тухтаров з Дніпропетровська** пропонує вписати чотири притоки нашої найбільшої ріки так, щоб отримати назву свого улюбленого журналу.

5 У перекладі з грецької це слово означає «землемірство». Розгадай невідомі слова і довідаєшся, як воно звучить сьогодні, обіцяє **Лариса Миколюк із с. Маньківці Вінницької обл.**

7 Вибери із назв квітів по одній літері та склади ім'я Класного героя, якому подобаються ці квіти.

8 Розгадай ребуси, які надіслала **Ірина Пітн зі Львова.**

9 В угорському міні-кросворді **Дмитра Поліщука з Вінниці** необхідно викреслити 17 назв плодів. Коли зробиш усе вірно, то у тебе залишаться літери, з яких ти зможеш скласти назву країни, що посідає перше місце у світі зі збору слив.

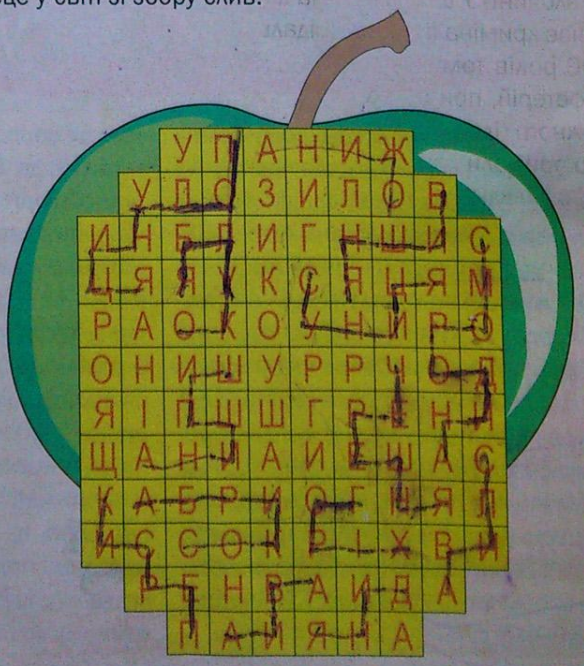

Тварини та країни

Уважно прочитай розповіді про тварин і постарайся відшукати в них назви 11 країн світу. Назви можуть бути заховані у декількох словах. Наприклад, у виразі «Куди я не поїду, країна рідна завжди манить мене до себе» можна віднайти назву нашої країни: «ПоїдУ, КРАЇНА». Щоб було легше себе перевірити, ось тобі підказочка — серед замаскованих держав є по 3 представники Європи та Америки, 4 азіатських та 1 африканська країна.

Найдовша кішка

Після того як у домі Лорни Сазерленд появилося білосніжне кошеня, Лорна і раніше нікому не відома її сім'я стали місцевими знаменитостями. Кошеня Сноубі невдовзі перетворилося на найдовшого у світі кота. Його довжина сягала 103 см (від кінчика носа до кінчика хвоста). Коли коту виповнилося чотири роки, на його розміри звернули увагу ветеринари, вони ж і запропонували його власниці звернутися до офіційних представників Книги рекордів Гіннесса, аби зареєструвати новий рекорд. Вони вірили, що тварина стане відомою не лише в Туманному Альбіоні, а й в усьому світі. Так воно і сталося.

Цей кіт-рекордсмен, на відміну від інших котів, ніколи не скакає на стіл, а просто стає на задні лапи і все, що йому подобається, стягує лапою. Дієта Сноубі досить калорійна і складається з індичатини, тунця, рисового пудингу та кави! А от абрикосовий джем, кукурудзяні палички та йогурт до котячого раціону не входять — не любить їх Сноубі!

Цікавий закон

«Не прив'язуйте ніколи алігатора до пожежного гідранта — це злочин!» У штаті Луїзіана дійсно існує закон, який передбачає кримінальну відповідальність за такий вчинок. Понад 100 років тому один такий собі «розумник», зайшовши у кафетерій, прив'язав свого прирученого крокодила до пожежного гідранта. У той час загорівся сусідній будинок, швидко приїхали пожежники, народу купа на майдані зібралося, а підключитися до гідранта завадив переляканий вися, а підключитися до гідранта криками бідолаха-крокодил. Один-єдиний випадок на сотні років, а які наслідки! І відмінити цей закон луїзіанські власті, схоже, не збираються. Мовляв, будемо накопичувати досвід поколінь — ще, може, згодиться! Крокодилів на світі он скільки!

Найміцніша нитка

Канадські вчені змогли створити нитку, схожу до тої, з якої павуки плетуть свої павутини. Як відомо, ниточка павутини може витримати вагу у п'ять разів більшу, ніж сталева нитка такого ж перерізу. Ця властивість, надмірна м'якість та еластичність павутини, привернула увагу біологів.

Павуки виготовляють павутину, витискаючи розчинений у воді білок через мікроскопічний отвір на своєму тілі. Чотири роки канадці пробували підібрати ссавця, в молочні клітини якого можна було б пересадити гени павука і таким чином отримати сировину для міцних ниток. Після лабораторних експериментів із клітинами хом'ячків та корів їм удалося пересадити гени павука козам. Дві генетично змінені кози почали давати молоко, яке після дегідрації (видалення води, тобто висушування) і «протягування» на спеціальному апараті через невеличкий отвір, перетворюється в надміцну нитку. Тканина, зіткана з неї, витримує удар автоматної кулі! Експериментами зацікавилися військові. Тепер головне завдання біологів — виведення стада таких павукіз. Перші павукози вже дали потомство, тож невдовзі вся військова машина світу стане палкою прихильницею павукіз. Тепер на черзі інше питання: чи дасть нам таку нитку бараняча шерсть?

Пустельне диво

Чого про верблюда ніяк не скажеш, так це того, що ми про нього знаємо геть усе. Так, верблюди чудово переносять спрагу, та хіба це все? Ще вони володіють подекуди незбагненними властивостями. Одним з «див», які допомагають верблюду переносити пустельну спеку, є ноги цієї тварини — довгі, які високо піднімають тіло над гарячим піском — рівно настільки, щоб температура повітря біля живота була на 25 градусів меншою, ніж біля поверхні землі. Звичайно, ніякий верблюд над цим не задумується! Плює собі на всіх і все! Носить по пустелі вантажі різні і свої довгі ноги поважно переставляє.

Загадковий сіроманець

Вовк полює в основному після заходу сонця. Чи ліпше бачить уночі захованих птахів та дрібних ссавців, чи просто не любить денного світла. Його жертвами стають також слабкі тварини крупніших видів, наприклад, олені, лосі. Вовки практично не їдять овочів та падла. Швидкість, з якою бігає вовк, іноді сягає 56 км/год, а довжина стрибка — 5 м. На полюванні він може бігти зі швидкістю до 35 км/год кілька годин поспіль, фізично вимотуючи лісову звірину. Вовки здатні на великі прискорення у потрібний момент. На місцевості вони можуть робити великі переходи, в залежності від переміщення зграй, у яких вони живуть.

кросворди від Дукласа

Скандинавський кросворд

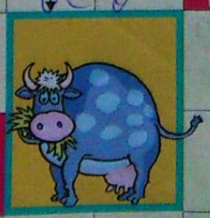

Українські телевізійні новини
Річка в Індії
Українська Повстанська Армія
Шахова фігура
Найбільша ягода
Листя сосни
Підтримує стелю
Чобіт з хутра
Водій літака
... Мороз
Покрівля
Одиниця потужності
...-Дабі, столиця ОАЕ
Нестача порівняно з потребою
«Діти капітана Гранта» (автор)
Місто у Франції
«Роса» на чолі
Син Дедала
Посудина для квітів
Жалюча комаха
Розряд у карате
... Конан Дойл
Місто в Канаді
Кондитерський виріб з родзинками
Вулкан в Італії
Столітник
Столиця Західного Самоа
Стільники
Неотруйна змія
Острів Свободи
Фруктовий «ліс»
...-Ів Кусто
Штучна водойма
NaCl
Не ніч
«Електрична» риба
Міні-статуя
Оболонка яйця
Приміщення для читання лекцій
Великодний хліб
Слово мовою тіла
Актор ... Мерфі
Прозора сітчаста тканина
Відкрив закон Всесвітнього тяжіння
Одиничний вектор
Чайне поле
Комітет державної безпеки
Корабель Ясона
Листяне дерево
Овоч
Колюче дерево або кущ
Форма перевірки знань
Жіноче ім'я
М'ясна страва
Лікар (вухо, горло, ніс)
Повільна негритянська пісня
Грецька буква
Гетьман ... Мазепа
Притока Волги
Місто-порт у Франції
Бог Вогню
Побратим оленя
Передача м'яча
Низький чоловічий голос
Східний вітер
На ній змішують фарби
Місто у Грузії
Дія, вчинок
Російський монарх
«... в країні чудес»
Частина світу
Композитор ...-Анатольський
Суха трава
Грецька буква
Англійська одиниця площі

ЧАЙНВОРД

Опади

Французький письменник

Організатор повстання рабів

«Товсте» дерево

Англійський футболіст

Навчальний заклад

Ім'я

Ім'я

Слово з протилежним значенням

Математичний знак

Музичний гурт Кузьменка

Ягода

Столиця Швеції

Сорт цукерок

Плодове дерево

Класний герой

Прогумований плащ, комп'ютерна фірма

Перерва у театрі

Персонаж «Беверлі Хіллз»

Овочева культура

Представник індіанського племені

Пристрій для відображення інформації

Остання літера кожного слова є першою літерою наступного слова.

У японських кросвордах зашифровані малюнки. Завдання — відтворити зображення за числами, які зазначені зліва від рядочків і над колонками.

У цьому номері використані кросворди

- **Пономаренко Анни** (с.Качалівка, Харківська обл.)
- **Паньківського Сергія** (м.Рогатин, Івано-Франківська обл.)
- **Сидорук Мар'яни** (м.Луцьк)
- **Полєтаєвої Тетяни** (с.Октябр, Донецька обл.)
- **Шевченка Миколи** (с.Коврай, Черкаська обл.)

Надсилай і ти свої кросворди, але обов'язково перевір, чи вони розв'язуються!

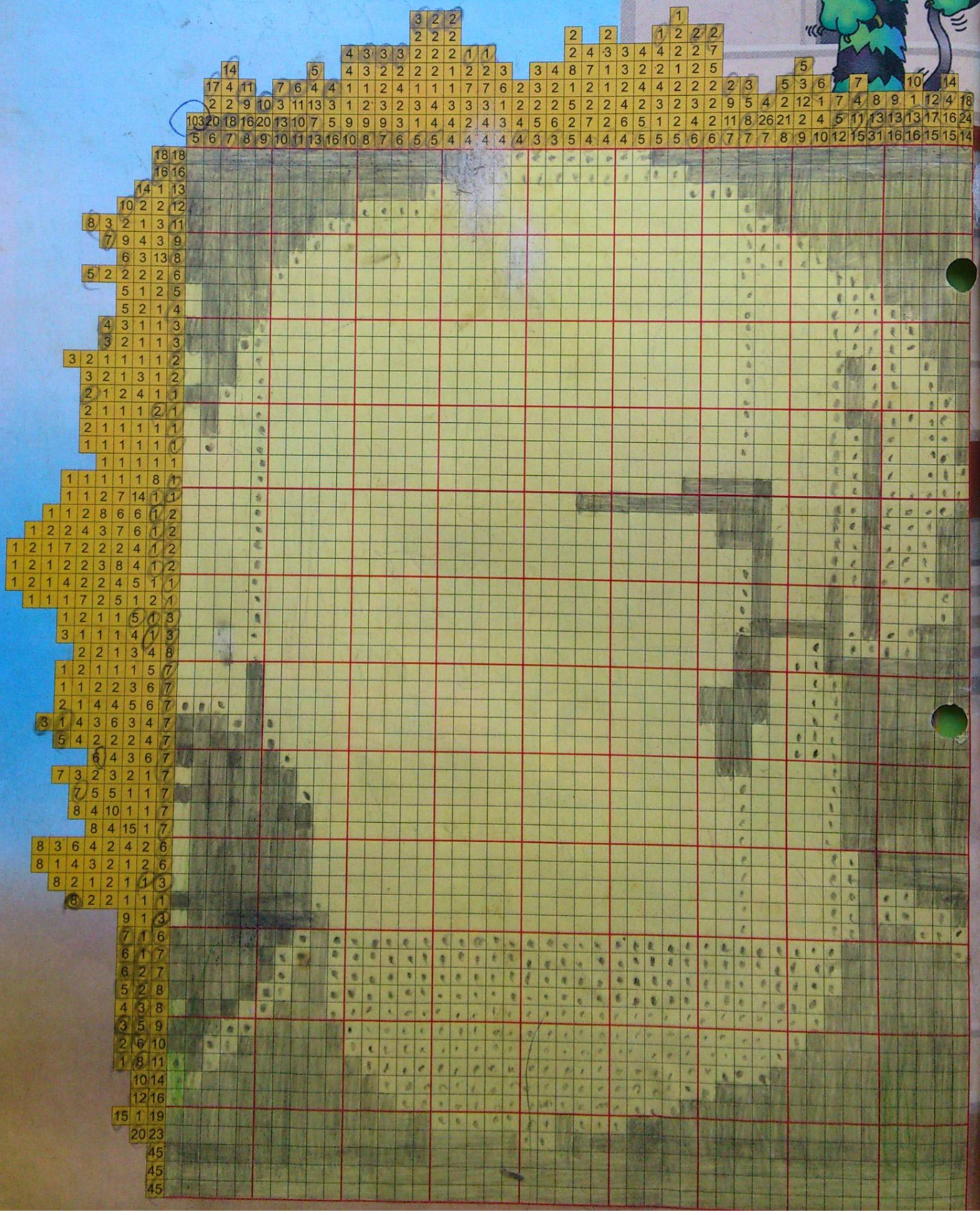

Читай у наступному «Класі»
Мода і врода
10 історій із життя топ-моделей
(ласуймо разом!)
Живий куточок
Мовчазні, слизькі та мокренькі
(або якщо в тебе вдома з'явився акваріум)
Морехідні оповідки, переказані класиком готичної літератури Говардом Лавкрафтом. Оповідання-притча «Білий корабель»
Легенди спорту
Гримлять Серена та Венера: в тенісі — сестринська ера!
Навколо світу
Долина гейзерів, Кроноцький заповідник та Долина смерті...
А ще все це можна назвати одним словом — Камчатка.
Страшилки від Класного
Чи бува, чи не бува — отакі морські дива
(або чим лякають своїх дітей жителі Нової Франції)
Класна музика:
про U2
та про Росаву
(щось не чути ваших «Браво!»)

Щоб провести гарно час, запроси у гості
НАС!
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ
КЛАС
передплатний індекс
40240